Raport o stanie Powiatu Stargardzkiego za 2018 rok

Stargard, maj 2019

Spis treści

I. Wprowadzenie 4

1. Położenie, powierzchnia i ludność 4
2. Zadania Powiatu 7
3. Władze Powiatu 8

II. Realizacja zadań Powiatu 11

1. Realizowane programy, plany i strategie 11
2. Infrastruktura drogowa 15
3. Pomoc społeczna 24
4. Oświata i wychowanie 47
5. Ochrona zdrowia 60
6. Bezpieczeństwo publiczne 78
7. Ochrona dziedzictwa narodowego 84
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego 86
9. Administracja powiatowa 89
10. Gospodarka finansowa Powiatu 98

III. Podsumowanie 109

Raport o stanie powiatu wprowadziła ustawa z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U z 2018 poz. 130). Zgodnie z art. 30a wprowadzonym do Ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) dokument powinien zawierać podsumowanie realizowanych polityk, programów, strategii, uchwał rad powiatu i rozdysponowania budżetu obywatelskiego. Raport ma być rozpatrywany przez Radę Powiatu. Na podstawie debaty dotyczącej m.in. raportu podejmowana będzie uchwała o absolutorium dla zarządu powiatu.

Raport o stanie Powiatu Stargardzkiego za 2018 rok obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Powiatu i zawiera informacje dotyczące realizacji polityk i programów realizowanych przez Powiat Stargardzki, a także uwzględnia ważne aspekty funkcjonowania powiatu oraz inne informacje, w szczególności niezbędne do uzyskania dokładnego i rzetelnego obrazu ogólnej sytuacji powiatu, a także trendy i kierunki jego rozwoju. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom powiatu do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu powiatowego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości powiatu.

Dla Powiatu Stargardzkiego rok 2018 był rekordowy, jeżeli chodzi o liczbę inwestycji, przede wszystkim tych z udziałem pozyskanych środków zewnętrznych. To efekt aktywności i skuteczności powiatu w aplikowaniu o pieniądze z Unii Europejskiej i źródeł krajowych. Rozwój infrastruktury, bardziej niż przytoczone w Raporcie liczby i nakłady finansowe, obrazują zmiany zachodzące w powiecie. W 2018 roku rozpoczęliśmy oraz zaplanowaliśmy inwestycje i projekty, które są w trakcie realizacji czy też będą realizowane w kolejnych latach. Rok 2018 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych naszych działań oraz początek i punkt wyjścia kolejnych. Wśród priorytetów są projekty twarde – infrastrukturalne jak również miękkie – społeczne. Kierunek, który obraliśmy, który wyraźnie odzwierciedla ten Raport, będziemy konsekwentnie kontynuować.

Metodologia przyjęta przy opracowywaniu raportu opiera się przede wszystkim na dokonaniu analizy działalności powiatu w obszarach, które z punktu widzenia obywatela są najbardziej istotne. Punktem wyjścia jest rok 2018, jednakże analiza porównawcza obejmuje lata 2016-2018.

Podstawowe elementy Raportu tworzą w szczególności:

1. część wprowadzająca dokonująca ogólnej charakterystyki powiatu;
2. część sprawozdawcza obejmująca właściwy zakres Raportu;
3. część podsumowująca działalność powiatu i wskazująca kierunki jego rozwoju w latach najbliższych.

I. Wprowadzenie

1. Położenie, powierzchnia i ludność

Powiat Stargardzki został utworzony na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia powiatów z dniem 1 stycznia 1999 roku.

Jest szóstym, co do wielkości powiatem województwa zachodniopomorskiego - obejmuje 1.519,97 km² powierzchni, a pierwszym o największej liczbie mieszkańców – 120 091 osób[1] (wyłączając miasta na prawach powiatu). Znajduje się w południowo-zachodniej części województwa, w odległości 36 km od stolicy województwa, Szczecina. Od północy graniczy z powiatem goleniowskim i łobeskim, od zachodu z powiatem gryfińskim i miastem grodzkim Szczecinem, od wschodu z powiatem drawskim, od południa zaś z powiatem choszczeńskim i pyrzyckim.

Mapa 1. **Położenie Powiatu Stargardzkiego na mapie województwa**

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat stargardzki

Powiat składa się z 10 gmin. Jedna gmina posiada status gminy miejskiej, a jest to Miasto Stargard, który jest stolicą i zarazem siedzibą władz powiatowych. Miasto Stargard stanowi główny ośrodek administracyjny, gospodarczy i kulturalny powiatu.

Cztery gminy posiadają status gmin miejsko-wiejskich, a są to gminy: Chociwel, Dobrzany, Ińsko i Suchań. Pozostałe posiadają status gmin wiejskich, a są to: Dolice, Kobylanka, Marianowo, Stara Dąbrowa i Stargard. W powiecie jest 5 miast: Chociwel, Dobrzany, Ińsko, Stargard i Suchań.

[1] Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Terytorialnych, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica, stan na 31.12.2017 r.

Mapa 2. **Podział administracyjny Powiatu Stargardzkiego**

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_stargardzki

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż Powiat Stargardzki na dzień 31.12.2017 r. zamieszkiwało 120 091 osób, z czego 58 868 to mężczyźni, 61 223 kobiety.

Tabela 1. Ludność Powiatu Stargardzkiego na tle powiatów ościennych i województwa zachodniopomorskiego w 2017 roku

Powiat Łobeski	Powiat Pyrzycki	Powiat Gryfiński	Powiat Drawski	Powiat Choszczeński	Powiat Stargardzki	Miasto Szczecin	Powiat Goleniowski	Województwo Zachodniopomorskie
37 401	**39 873**	**82 951**	**57 729**	**48 906**	**120 091**	**403 883**	**82 567**	**1 705 533**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Terytorialnych, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica , stan na 31.12.2017 r.

Gęstość zaludnienia powiatu to 79 osób na km² przy średniej w województwie zachodniopomorskim 75 osób na km². Struktura zagęszczenia ludności powiatu jest nierównomierna. Najwięcej osób na 1 km² przypada w Gminie Miasto Stargard (1 418), najmniejszą gęstość zaludnienia wykazuje gmina Ińsko (23). W pozostałych gminach gęstość zaludnienia waha się na podobnym poziomie, ok. 36 osoby na 1 km².

Na terenie Powiatu Stargardzkiego odnotowuje się dodatni przyrost naturalny. Powiat Stargardzki charakteryzuje się przewagą liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Wynika to

z przeciętnej długości życia – kobiety żyją około 8 lat dłużej niż mężczyźni. Zgodnie z prognozami demograficznymi dla Polski i województwa zachodniopomorskiego liczba ludności wykaże tendencję malejącą. Do roku 2035 liczba ludności Powiatu Stargardzkiego będzie systematyczne maleć, przy czym do roku 2015 jest to spadek nieznaczny, jednak po 2015 przez następne 15 lat szacowany jest ubytek ludności nawet o 5 000 osób.

Wykres 1. Prognoza ludności powiatu do roku 2035

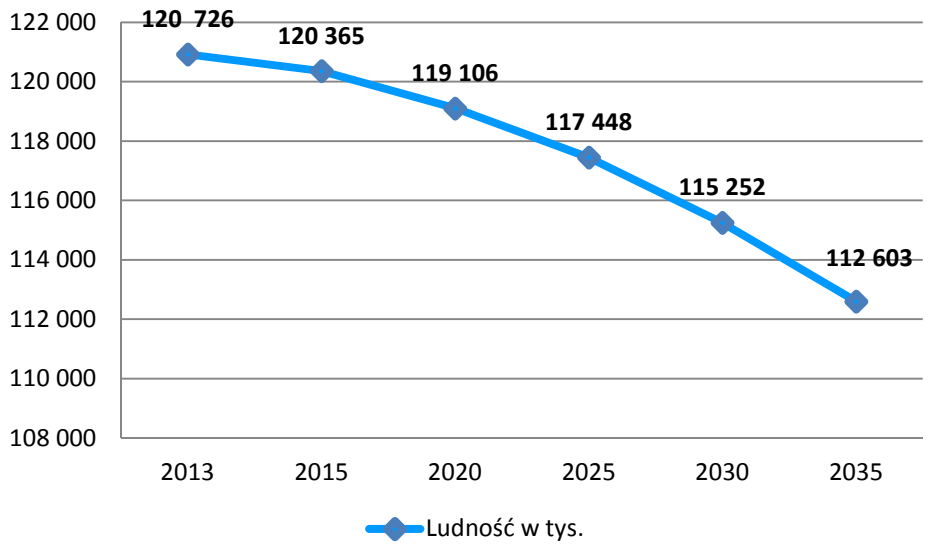

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica stan na 30.04.2014 r.

Wykres 2. Prognoza ludności Powiatu Stargardzkiego wg grup ekonomicznych do roku 2035

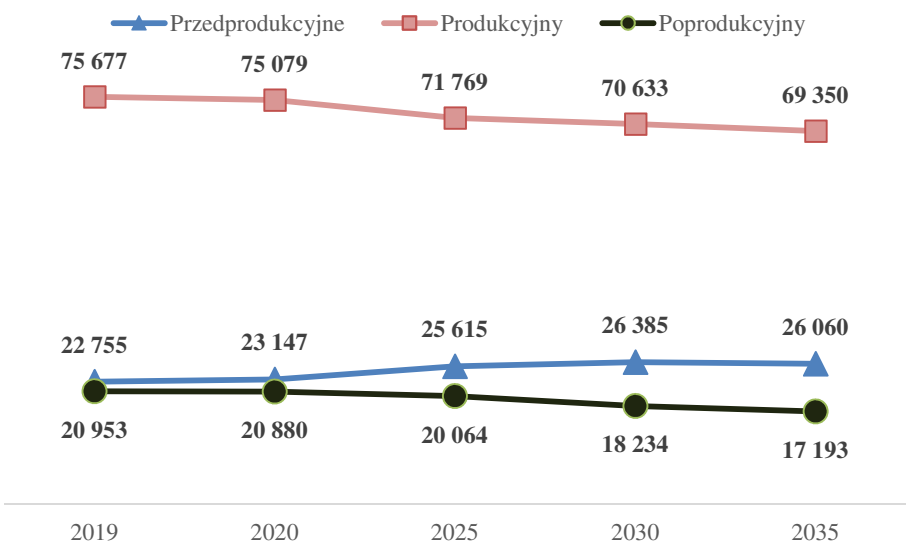

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych, https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica stan na 31.12.2016 r.

Zmieni się również struktura wiekowa ludności. Według prognoz obniży się udział ludności w wieku produkcyjnym. Jest to zjawisko niepokojące, gdyż są to najbardziej

mobilne grupy społeczne, jeśli przeniosą się w inne regiony to Powiat straci na konkurencyjności, a w dalszej perspektywie wpłynie to negatywnie na rynek pracy w powiecie, a także doprowadzi do starzenia się społeczeństwa i bezwzględnego spadku jego liczebności, a w konsekwencji do pogorszenia się podaży siły roboczej na rynku pracy.

2. Zadania Powiatu

Mieszkańcy Powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiadając osobowość prawną i samodzielność, która podlega ochronie sądowej. Zadania te obejmują cztery zasadnicze grupy tematyczne, takie jak:

- infrastruktura społeczna – edukacja publiczna, promocja i ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna i turystyka, przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy, ochrona praw konsumenta, promocja powiatu, współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- infrastruktura techniczna – transport lokalny, drogi publiczne, utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli – obronność, ochrona przeciwpożarowa, ochrona przeciwpowodziowa, zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne – gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe, nadzór budowlany.

Do zakresu działania powiatu należy także wykonywanie zadań przez działające w ramach powiatowej administracji zespolonej inspekcje, służby i straże, w tym powiatową komendę policji, powiatową komendę państwowej straży pożarnej, a także inspekcję sanitarną, weterynaryjną i nadzór budowlany. Zasady współdziałania samorządu powiatowego z organami szczebla wojewódzkiego i centralnego w zakresie działania tych służb określone są w stosownych aktach prawnych. W ramach administracji zespolonej Powiatu funkcjonują:

- Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Stargardzie,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Stargardzie,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Stargardzie,
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Stargardzie.

Starostom, jako organom działającym w imieniu administracji rządowej, powierzono rozpatrywanie spraw i wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących budownictwa, transportu (ewidencja pojazdów), gospodarki nieruchomościami skarbu państwa, rolnictwa

i leśnictwa. Powiat odpowiada za przeprowadzenie poboru do wojska i zapobieganie kryzysom wynikającym z zagrożeń pożarowych, powodziowych i innych.

W ramach Powiatu Stargardzkiego funkcjonują jednostki organizacyjne powołane w celu realizacji ustawowych zadań Powiatu:

- Starostwo Powiatowe,
- Zarząd Dróg Powiatowych,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych wraz z pięcioma Placówkami,
- Szkoła Podstawowa Specjalna,
- I Liceum Ogólnokształcące,
- II Liceum Ogólnokształcące,
- Zespół Szkół nr 1,
- Zespół Szkół nr 2,
- Zespół Szkół nr 5,
- Zespół Szkół Budowlano-Technicznych,
- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Bursa Szkolna.

Z wyjątkiem Domu Pomocy Społecznej, który ma swą siedzibę w Dolicach, wszystkie jednostki znajdują się w Stargardzie.

Zadania z zakresu ochrony zdrowia realizuje w powiecie Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stargardzie.

3. Władze Powiatu

Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie powiatowym organami powiatu są: Rada Powiatu oraz Zarząd Powiatu. Rada Powiatu jest organem stanowiącym i kontrolnym powiatu. Po wyborach, które odbyły się w dniu 21 października 2018 roku kadencja rad powiatu będzie trwała 5 lat, licząc od dnia wyborów. Natomiast organem wykonawczym powiatu jest Zarząd Powiatu, w którego skład wchodzą: starosta, jako jego przewodniczący, wicestarosta i pozostali członkowie.

Rada Powiatu Stargardzkiego

1. **Skład Prezydium Rady Powiatu Stargardzkiego V Kadencji**

   Przewodniczący Rady Powiatu
   Krzysztof Ciach (od 01 grudnia 2014 roku do 15 listopada 2018 roku)
   Wiceprzewodniczący Rady Powiatu

Łukasz Plaskacz (od 01 grudnia 2014 roku do 28 czerwca 2017 roku)
Joanna Chrząstowska (od 28 czerwca 2017 roku do 15 listopada 2018 roku)
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
Tadeusz Sowa (od 01 grudnia 2014 roku do 15 listopada 2018 roku)

2. Skład Rady Powiatu Stargardzkiego V Kadencji :

1. Broński Jerzy
2. Chrałowicz Adam
3. Chrząstowska Joanna
4. Ciach Krzysztof
5. Dziakowicz Dariusz
6. Gil Waldemar
7. Gołofit Anna
8. Kalinowski Adam
9. Korzeb Andrzej
10. Łucka Irena Agata
11. Łuczyński Zbigniew
12. Mazur Dorota
13. Pacholik Izabela
14. Plaskacz Łukasz
15. Radziszewska Beata
16. Rogowski Ireneusz
17. Ruciński Sylwester
18. Rutkowski Sławomir
19. Rygiel Zdzisław
20. Sowa Tadeusz
21. Stachowiak Józef
22. Szumska Elżbieta
23. Węgielnik Ewa

3. Skład Prezydium Rady Powiatu Stargardzkiego VI Kadencji

Przewodniczący Rady Powiatu
Zdzisław Rygiel (od 21 listopada 2018 roku do nadal)
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
Joanna Chrząstowska (od 21 listopada 2018 roku do nadal)
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
Elżbieta Mochocka (od 21 listopada 2018 roku do nadal)

4. Skład Rady Powiatu Stargardzkiego VI Kadencji:

1. Chrząstowska Joanna
2. Dziakowicz Dariusz
3. Faryńska Jolanta
4. Gołofit Anna
5. Grobelny Paweł
6. Kalinowski Adam
7. Kalinowski Jan
8. Majsakowski Wojciech
9. Mochocka Elżbieta
10. Nosal Mariusz
11. Pacholik Izabela
12. Plaskacz Łukasz
13. Rozwód Arkadiusz
14. Rudnicki Bartosz
15. Rygiel Zdzisław
16. Sobolewska-Łukaszczuk Ewelina
17. Stachowiak Józef
18. Szumska Elżbieta
19. Szwajlik Sebastian
20. Świętońska Jolanta
21. Węgielnik Ewa
22. Wilk Beata
23. Wiśniewska Iwona

Wykres 3. Liczba podjętych uchwał przez Radę Powiatu Stargardzkiego

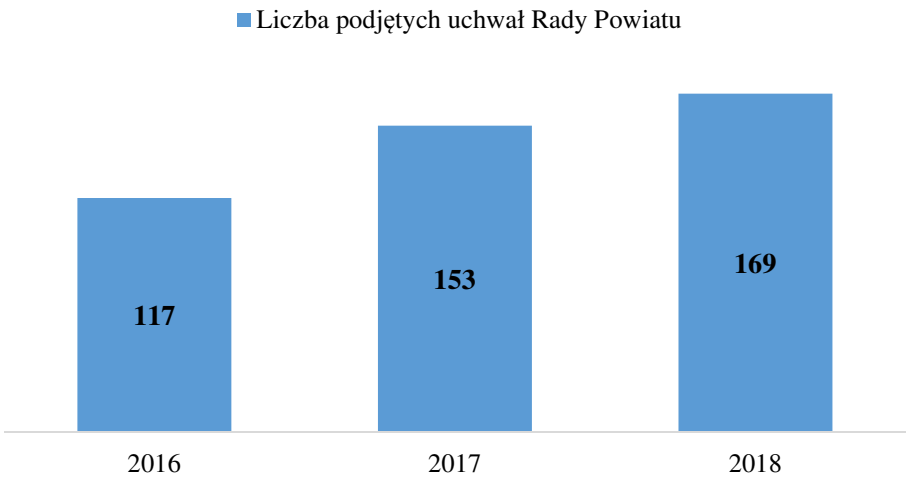

Opracowanie własne

Zarząd Powiatu Stargardzkiego

1. **Skład Zarządu Powiatu V Kadencji**

Starosta Stargardzki
Ireneusz Rogowski (od 01 grudnia 2014 roku do 26 kwietnia 2017 roku)
Iwona Wiśniewska (od 26 kwietnia 2017 roku do 21 listopada 2018 roku)
Wicestarosta Stargardzki
Iwona Wiśniewska (od 01 grudnia 2014 roku do 26 kwietnia 2017 roku)
Waldemar Gil (od 26 kwietnia 2017 roku do 21 listopada 2018 roku)
Członek Zarządu Powiatu
Irena Agata Łucka (od 01 grudnia 2014 roku do 21 listopada 2018 roku)

Członek Zarządu Powiatu
Adam Chrałowicz (od 01 grudnia 2014 roku do 26 kwietnia 2017 roku)
Ireneusz Rogowski (od 26 kwietnia 2017 roku do 21 listopada 2018 roku)

2. **Skład Zarządu Powiatu VI Kadencji**

Starosta Stargardzki
Iwona Wiśniewska (od 21 listopada 2018 roku do nadal)

Wicestarosta Stargardzki
Joanna Tomczak (od 21 listopada 2018 roku do nadal)

Członek Zarządu Powiatu
Irena Agata Łucka (od 21 listopada 2018 roku do nadal)

Członek Zarządu Powiatu
Roman Janił (od 21 listopada 2018 roku do 23 stycznia 2019 roku)

Wykres 4. Liczba podjętych uchwał przez Zarząd Powiatu i wydanych zarządzeń Starosty Stargardzkiego

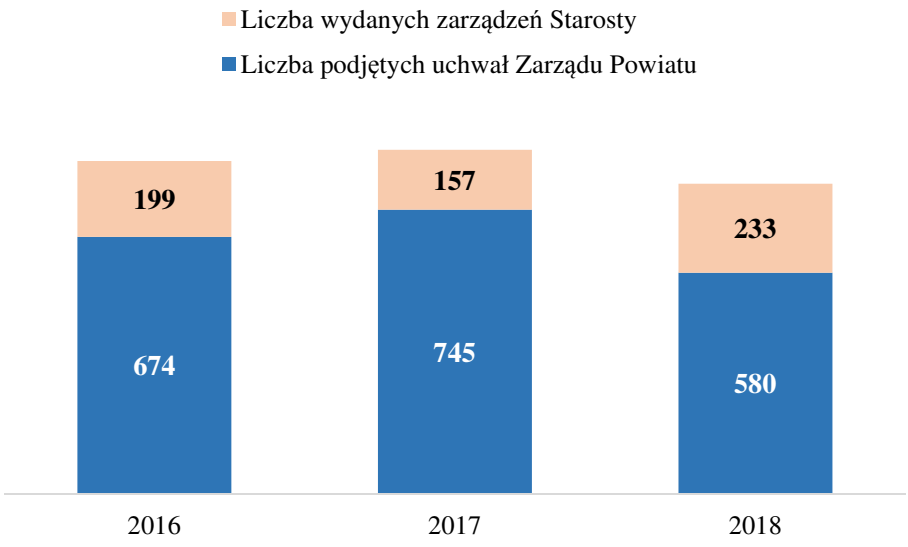

Opracowanie własne

II. Realizacja zadań Powiatu

1. Realizowane programy, plany i strategie

Ustawa o samorządzie powiatowym nakłada na powiat obowiązek uchwalenia i realizacji programów wymienionych w art.12 pkt 9b, 9c i 9ca. Ponadto ustawy szczegółowe zobowiązują powiat do realizacji zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej, ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Powiecie Stargardzkim obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

1. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020**

   Cele:

   1) Rozwój systemu pieczy zastępczej,
   2) Wspieranie i wyrównywanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych oraz starszych,
   3) Przeciwdziałanie patologiom i dysfunkcjom występującym wśród osób i rodzin, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

2. **Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Stargardzkim na lata 2017-2020**

Cele:

1) Profilaktyka i edukacja społeczna - propagowanie zachowań i postaw wolnych od przemocy,
2) Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie
3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4) Profesjonalizacja służb i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. **Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Stargardzkim na lata 2018-2020**

Cele:

1) Wspieranie rozwoju różnych form rodzicielstwa zastępczego,
2) Tworzenie systemu wsparcia rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
3) Tworzenie spójnego systemu wsparcia w ramach procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

4. **Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2018**

Cele:

1) Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością dostępu do wysokiego poziomu funkcjonowania społecznego, na równych prawach z innymi,
2) Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością,
3) Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością

5. **Roczny Program Współpracy Powiatu z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego**

Cele:

1) Rozwijanie poczucia przynależności organizacji do społeczności lokalnej Powiatu,
2) Zwiększenie roli powiatu w promocji działań organizacji,
3) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz tworzenie sprzyjających warunków do aktywizacji wspólnoty samorządowej poprzez aktywizację społeczności lokalnych,
4) Podnoszenie jakości i efektywności wykonywanych usług publicznych służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Powiatu, przez harmonijny współudział organizacji i Powiatu w realizacji tych zadań,

5) Otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność organizacji poprzez umożliwienie im wystąpienia z ofertą realizacji wskazanych zadań publicznych,
6) Wspieranie oraz powierzenie organizacjom zadań publicznych,
7) Tworzenie systemowych rozwiązań – ważnych dla funkcjonowania Powiatu i jego mieszkańców,
8) Wspieranie inicjatyw instytucji i organizacji non profit wychodzących naprzeciw oczekiwaniom i dążeniom społecznym.

6. Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018

Cele:

1) Świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego,
2) Popularyzacja i promocja dziedzictwa kulturowego regionu i edukacja na temat dziedzictwa kulturowego regionu,
3) Wspieranie działań społeczności lokalnej na rzecz ochrony środowiska kulturowego oraz uzgadnianie działań z zakresu opieki nad zabytkami na terenie powiatu.

7. Program Promocji Zatrudnienia, który jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020

8. Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na lata 2015-2018

Cele:

1) Stworzenie powiatowego systemu monitorowania planowania i koordynacji działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
2) Ograniczenie przestępczości,
3) Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców,
4) Prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu zmniejszenie skutków występujących niebezpieczeństw,
5) Wykształcenie w społeczności lokalnej współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa,
6) Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie patologiom społecznym takim jak alkoholizm, narkomania i używanie środków psychotropowych (dopalaczy) m.in. wśród dzieci i młodzieży,
7) Wskazywanie szczególnych zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu,
8) Otoczenie opieką osób, rodzin i środowisk, które padły ofiarą przemocy, bądź znalazły się w sytuacji kryzysowej,

9) Wspólne i skoordynowanie działanie Policji, inspekcji straży, szkół i placówek oświatowych oraz administracji powiatowej z innymi organizacjami i samorządami z terenu powiatu w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa,
10) Stały monitoring tendencji zdarzeń przestępczych i innych zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo obywateli i porządek w Powiecie,
11) Współdziałanie ze środkami masowego przekazu na rzecz kształtowania rzetelnej polityki informacyjnej w mediach promującej kwestie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

9. Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Stargardzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024

Cele:

1) Ochrona klimatu i jakości powietrza: utrzymanie stanu powietrza na obszarze powiatu stargardzkiego zgodnego z dopuszczalnymi poziomami zanieczyszczeń;
2) Zagrożenia hałasem: Niedopuszczanie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja jest korzystna;
3) Pola elektromagnetyczne: minimalizacja oddziaływania oraz bieżąca kontrola emisji promieniowania elektromagnetycznego;
4) Gospodarowanie wodami: Poprawa jakości i ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
5) Gospodarka wodno-ściekowa: Zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu odpowiedniej jakości wody pitnej;
6) Zasoby geologiczne: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż;
7) Gleby: właściwe użytkowanie istniejących zasobów glebowych;
8) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów: utrzymanie funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu;
9) Zasoby przyrody: ochrona obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu. Zachowanie i wzrost bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych.
10) Zagrożenia poważnymi awariami: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych. Ograniczenie możliwości wystąpienia sytuacji awaryjnej w wyniku transportu drogowego i kolejowego. Opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska;
11) Energia odnawialna: zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
12) Edukacja ekologiczna: Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o środowisku oraz zwiększenie udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji istotnych dla środowiska.

Jednostki organizacyjne powiatu jako bezpośredni realizatorzy, swymi działaniami podejmowanymi w ramach zadań im przypisanych realizują określone cele wynikające z poszczególnych dokumentów strategicznych.

2. Infrastruktura drogowa

Przez Powiat Stargardzki przebiegają ważne szlaki międzynarodowej i krajowej komunikacji kolejowej i drogowej. W transporcie kolejowym istotną rolę odgrywa trasa E-59 Poznań – Szczecin oraz połączenie Stargard- Gdańsk, w transporcie drogowym droga krajowa nr 10 Szczecin- Płońsk, częściowo na terenie powiatu, o statusie drogi ekspresowej oraz droga krajowa 20 Stargard- Gdynia.

Wykres 5. Łączna długość dróg krajowych, wojewódzkich, gminnych i powiatowych przebiegających przez Powiat Stargardzki w 2018 roku

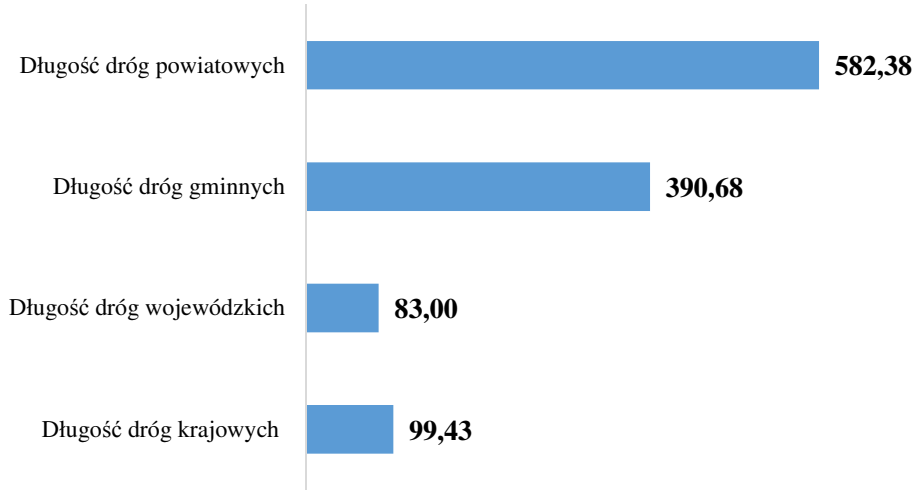

Opracowanie własne

W wyniku reformy samorządowej mającej miejsce w 1999 roku i tzw. ustawy wprowadzającej, do dróg powiatowych zaliczono wszystkie drogi, które nie zostały zaliczone do dróg krajowych oraz do dróg wojewódzkich. W ten sposób, nie wnikając w istniejącą już definicję dróg powiatowych oraz ich parametry techniczne, przebiegi i znaczenie w układzie drogowym, drogami powiatowymi stały się drogi, które nigdy ani w ówczesnym okresie ani w przyszłości nie powinny być drogami tej kategorii. W tych okolicznościach w zasobie dróg powiatowych znalazły się również drogi, które służą tylko miejscowym potrzebom, o znaczeniu lokalnym, stanowiące co najwyżej uzupełniającą sieć dróg a nawet drogi o charakterze wewnętrznym. Status dróg powiatowych uzyskały również drogi bez nawierzchni, gruntowe prowadzące do pól i nieużytków, a także takie, które były nieprzejezdne, porośnięte krzakami i drzewami.

Na koniec 2018 roku Powiat Stargardzki zarządzał siecią 582,383 km dróg publicznych kategorii powiatowej, natomiast w tym samym czasie, wszystkie gminy powiatu (łącznie z miastem Stargard) posiadały 390,686 km dróg publicznych kategorii gminnej.

Większość tych dróg nie spełnia wymogów definicji dla tej kategorii określonej w art.6a ust.1 ustawy o drogach publicznych oraz nie posiada, i z uwagi na swoje znaczenie nie musi posiadać parametrów określonych w rozporządzeniu ustalającym warunki techniczne jakimi powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Znaczna ich część powinna posiadać co najwyżej kategorię gminną lub posiadać status dróg wewnętrznych.

Ministerstwo Finansów, które dokonuje podziału subwencji ogólnej na poszczególne gminy i powiaty, w części równoważącej subwencji ogólnej na 2018 rok ustaliło jej kwotę biorąc pod uwagę kryteria dotyczące wydatków na rodziny zastępcze, długości dróg powiatowych oraz dróg wojewódzkich i krajowych znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu, a także planowanych dochodów powiatu. Ponadto bierze się pod uwagę kwestię czy w jednostce nie działa powiatowy urząd pracy. W stosunku do kryterium długości dróg powiatowych Ministerstwo wskazuje, że nadwyżka długości dróg powiatowych dla naszego powiatu wynosi 204 km i tym samym przekraczamy średnią długość dróg powiatowych w powiecie w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu w stosunku do długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.

Niezależnie od stanu formalno-prawnego dróg przebiegających przez powiat istotne znaczenie ma ocena stanu technicznego dróg. Wszystkie drogi powiatowe wg stanu na 2002 rok wymagały przebudowy bądź odtworzenia. Przeprowadzona przebudowa zapewnia ustalenie okresów międzyremontowych w cyklach co 20 lat. Uzyskać to jednak można przy należytym ustaleniu standardów bieżącego utrzymania dróg. Remonty i przebudowy dróg i infrastruktury drogowej w powiecie realizowane są systematycznie. Niestety, w stopniu niezadawalającym. Na standard i warunki poruszania się na drogach mają wpływ zarówno wydatki majątkowe, inwestycyjne pozwalające podnieść parametry techniczne dróg oraz wydatki remontowe pozwalające odtworzyć wymagane parametry drogi jak również wydatki na bieżące utrzymanie i ochronę dróg zapewniające bezpośrednio bezpieczeństwo uczestników ruchu.

Wykres 6. Nakłady bieżące i inwestycyjne w sferze drogowej w latach 2016-2018

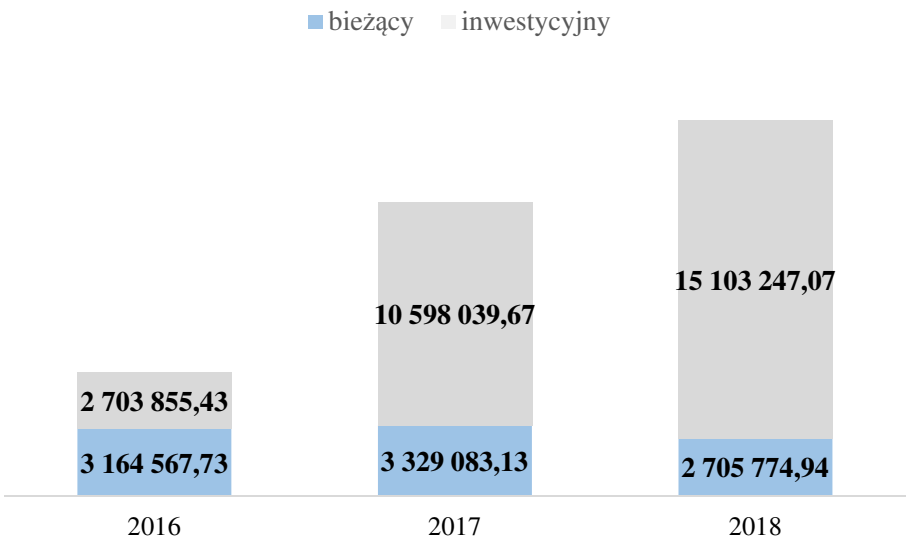

Opracowanie własne

W latach 2002 -2018 dokonano wymiany nawierzchni lub przebudowy 51,620 km dróg. W okresie 16-tu lat wykonano nową nawierzchnię lub dokonano przebudowy na niespełna 8% całkowitej długości dróg powiatowych. W ramach poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu wykonano łącznie 41,444 km nowych chodników lub wymieniono nawierzchnię w istniejących. Ponadto, zrealizowano 9,619 km dróg dla rowerzystów. W ramach remontów, przebudowy lub budowy obiektów inżynieryjnych związanych z zarządzaniem drogami powiatowymi, wykonano 26 obiektów. Przyjmując wskaźnik realizacji mający na celu odtworzenie lub przebudowę jezdni, który obecnie wynosi 3,03, zachowując dotychczasowe tempo, wszystkie pozostałe drogi powiatowe zostaną odbudowane po 184 latach, natomiast wymagane nakłady winny wynosić 724.736.680 złotych, zakładając średnią w wysokości 1.354.648 złotych na przebudowanie 1 km drogi. Powiatu nie stać na utrzymanie takiej sieci dróg. Przy ograniczeniach finansowych nie jest w stanie sprostać oczekiwaniom użytkowników tych dróg, którymi w przeważającej większości są mieszkańcy gminy na terenie, której dana droga jest położona. Powiat swoje działania zarówno bieżące jak i inwestycyjne skupić musi na drogach, które pełnią istotna rolę w komunikacji powiatowej i spełniają wymogi definicji jak i posiadają lub posiadać winny w przyszłości właściwe parametry techniczne.

Tabela 2. Inwestycje w infrastrukturze drogowej realizowane na terenie poszczególnych gmin, w tym wkład finansowy gmin w latach 2016-2018*

Gmina	2016		2017		2018		Zbiorczo 2016-2018	
	Wartośc zadań	w tym wkład Gminy	Wartośc zadań	w tym wkład Gminy	Wartośc zadań	w tym wkład Gminy	Wartośc zadań	w tym wkład Gminy
Gmina Chociwel	1 856,61	0,00	265 650,00	40 000,00	0,00	0,00	**267 506,61**	**40 000,00**
Gmina Dolice	1 101 933,87	299 798,93	2 971 624,50	732 549,75	3 846 614,98	1 022 953,28	**7 920 173,35**	**2 055 301,96**
Gmina Dobrzany	468 911,50	226 958,80	954 560,27	170 366,68	1 993 472,01	996 736,00	**3 416 943,78**	**1 394 061,48**
Gmina Ińsko	19 701,60	0,00	12 473,73	0,00	0,00	0,00	**32 175,33**	**0,00**
Gmina Marianowo	25 580,40	12 790,20	74 470,35	35 957,95	1 254 196,99	500 000,00	**1 354 247,74**	**548 748,15**
Gmina Stara Dąbrowa	159 354,49	79 677,24	281 283,51	140 641,75	0,00	0,00	**440 638,00**	**220 318,99**
Gmina Miasto Stargard	151 536,00	0,00	5 206 100,16	1 813 277,57	0,00	0,00	**5 357 636,16**	**1 813 277,57**
Gmina Stargard	169 644,85	32 417,30	643 584,16	0,00	8 008 963,00	0,00	**8 822 192,01**	**32 417,30**
Gmina Suchań	605 336,41	42 068,30	188 292,00	94 146,00	0,00	0,00	**793 628,41**	**136 214,30**
Ogółem	**2 703 855,73**	**693 710,77**	**10 598 038,68**	**3 026 939,70**	**15 103 246,98**	**2 519 689,28**	**28 405 141,39**	**6 240 339,75**

Opracowanie własne

*W roku 2018 Gmina Stargard zrzekła się odszkodowania za nieruchomości, które z mocy prawa przeszły na własność Powiatu Stargardzkiego w związku z realizacją inwestycji drogowych w kwocie 701.500,00 złotych.

Wykres 7. Pozyskane dochody zewnętrzne na inwestycje drogowe w latach 2016-2018

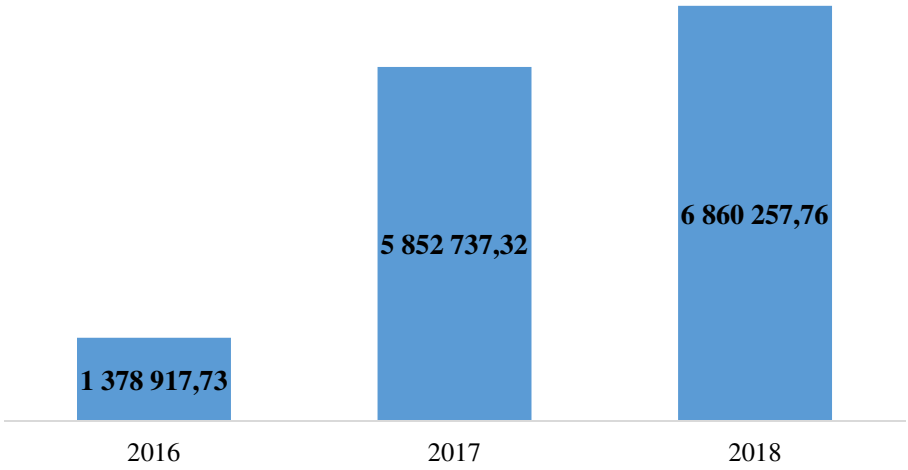

Opracowanie własne

Rok 2016

- ✓ dotacja celowa z budżetu państwa w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa i budowa drogi nr 1711Z skrzyżowanie z drogą nr 1716Z - Krępcewo - Rzeplino - granica powiatu (Piasecznik). Etap Przebudowa odcinka długości 1 km przez miejscowość Krępcewo" – 502.336,00 złotych,
- ✓ dotacje na pomoc finansową – 876.581,73 złotych.

Rok 2017

- ✓ dotacja z budżetu państwa w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi 1925Z – ulica H. Wieniawskiego w Stargardzie"– 1.378.312,62 złotych,
- ✓ dotacja celowa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa i budowa drogi 1716Z Stargard - Witkowo - Dolice do granic powiatu. Przebudowa drogi na odcinku Kolin-Morzyca" – 1.447.485,00 złotych,
- ✓ dotacja na pomoc finansową – 3.026.939,70 złotych.

Rok 2018

- ✓ dotacja w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 z przeznaczeniem na realizacje zadania pn. „Przebudowa drogi od Węzła Stargard Zachód dk S10 do skrzyżowania z drogą gminną w miejscowości Lipnik wraz z przebudową skrzyżowania" -2.551.776,42 złotych,

- ✓ dotacja z budżetu państwa w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 na dofinansowanie realizacji zadań pn.: „Przebudowa i budowa drogi 1711Z skrzyżowanie z drogą nr 1716Z Krępcewo – Rzeplino – granica powiatu –Piasecznik. Przebudowa odcinka Krępcewo – Rzeplino z dokończeniem przejścia przez m. Krępcewo" – 1.724.363,82 złotych,
- ✓ dotacje na pomoc finansową – 2.584.117,52 złotych.

Na przełomie trzech ostatnich lat, tj. 2016-2018 udzielono z budżetu Powiatu Stargardzkiego dotacje na pomoc finansową innym jednostka samorządu terytorialnego, z czego:

- ✓ dotacja pomocowa dla Powiatu Pyrzyckiego na dofinansowanie zadania pn. "Przebudowa mostu nr JNI 14120021 na rzece Płonia w miejscowości Warszyn" – 95.304,00 złotych, rok 2016,
- ✓ dotacja dla Gminy Chociwel na zadanie pn. "Przebudowa drogi Dworskiej i Szkolnej w Chociwlu wraz z rozbudową miejsc parkingowych" – 70.000,00 złotych, rok 2017,
- ✓ dotacja dla Gminy Miasta Stargardu na zadanie pn. "Budowa sieci kanalizacyjnej, deszczowej, grawitacyjno-tłocznej wraz z przepompownią wód deszczowych od ul. Lotników do rzeki Mała Ina przez ul. Główną w Stargardzie" – 325.000,00 złotych, rok 2017,
- ✓ dotacja dla Gminy Miasta Stargardu na zadanie pn. „Przebudowa ul. Aleja Żołnierza w Stargardzie" – 1.200.000,00 złotych, rok 2018.

W roku 2018 na bieżące utrzymanie dróg wydatkowano 2.525.488,92 złotych, z czego:

a) zakupu materiałów do utrzymania dróg – 122.041,91 złotych – masa bitumiczna 88 ton, znaki drogowe, elementy bezpieczeństwa ruchu, grys, kruszywo – 19 ton, emulsja asfaltowa – 15 ton,
b) utrzymania sygnalizacji ulicznej – 93.127,56 złotych,
c) bieżącego utrzymania dróg – 995.319,89 złotych,
d) zimowego utrzymania dróg – 393.606,68 złotych,
e) oczyszczania ulic – 256.361,38 złotych,
f) utrzymania zieleni – 432.141,49 złotych – nasadzenia – 115 drzew, wycięto 87 drzew, dokonano pielęgnacji 208 drzew, skoszono 368,99 ha zieleni,
g) oznakowania poziome dróg – 74.557,23 złotych,
h) utrzymania obiektów mostowych – 113.132,23 złotych,
i) odwodnienia – 45.200,55 złotych.

W ramach wydatków inwestycyjnych w 2018 roku zrealizowano:

1. **Przebudowa drogi powiatowej 1740Z. Przebudowa drogi na odcinku Dobrzany - Szadzko**

   Wykonano:
   - jezdnię bitumiczną o szer. 6,0 m na długości 2,030 km,
   - pobocze ulepszone szer. 1,0 m,
   - oznakowanie poziome.

Wartość całkowita zadania inwestycyjnego wyniosła - **1.993.472,01 złotych,** w tym udział Gminy Dobrzany 996.736,00 złotych.

2. Przebudowa drogi powiatowej numer 1734Z od skrzyżowania z drogą krajową nr 20 - Trąbki - Marianowo ul. Stargardzka - Wiechowo - Dobrzany ul. Stargardzka. Przebudowa ulicy Stargardzkiej w Marianowie

Wykonano wszystkie niezbędne roboty związane z przebudową drogi 1734Z ulicy Stargardzkiej w Marianowie na odcinku od skrzyżowania z ulicą Spokojną do skrzyżowania z ulicą Rolną, o długości 566 m,

- jezdnia o nawierzchni bitumicznej, powierzchnia 5051 m^2,
- przełożenie istniejących chodników i zjazdów do posesji, z brukowej kostki betonowej, powierzchnia 463,5 m^2,
- przebudowa zatok autobusowych, z brukowej kostki betonowej, powierzchnia 105 m^2,
- kanalizacja deszczowa, na długości 45 m,
- regulacja wpustów deszczowych, 13 szt.,
- pobocza humusowane i obsiane trawą, powierzchnia 636 m^2,
- oznakowanie poziome grubowarstwowe, powierzchnia 226,5 m^2,
- oznakowanie pionowe, 19 szt.

Wartość całkowita zadania inwestycyjnego wyniosła **1.254.196,99 złotych**, w tym wykonano dokumentację projektową za 53.246,70 zł. Udział Gminy Marianowo – 500.000,00 zł.

3. Przebudowa drogi 1711Z. Przebudowa odcinka Krępcewo - Rzeplino z dokończeniem przejścia przez miejscowość Krępcewo.

Wykonano:

- przebudowa drogi na długości 2,5 km,
- jezdnia bitumiczna szer. 6,0 m – 15.090 m^2
- chodniki na długości 480 m,
- ścieżka rowerowa na długości 585 m,
- zjazdy do przyległych posesji,
- pobocza ulepszone po obu stronach jezdni szer. 1,25 m,
- kompletne oznakowanie pionowe i poziome.

Wartość całkowita zadania inwestycyjnego wyniosła **3.846.614,98 złotych**, w tym dofinansowanie:

- z budżetu państwa - 1.724.363,82 złotych w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019
- z budżetu Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych 64.428,24 złotych, udział Gminy Dolice – 1.022.953,28 złotych.

4. Przebudowa drogi powiatowej 1704Z skrzyżowanie z drogą 1703Z - Lipnik - Stargard Szczeciński/Rondo 15 Południk - ul. Szczecińska- do Placu Zgody - Pierwszej Brygady - M. Konopnickiej - S. Żeromskiego - Brzozowa - Okrzei - J. Kochanowskiego - Nadbrzeżna - Światopełka do skrzyżowania z drogą krajową nr 20. (Etap - Przebudowa odcinka od węzła Stargard Zachód drogi krajowej S10 do Placu Zgody w Stargardzie- dokumentacja projektowa)

W roku 2018 została wykonana dokumentacja techniczne związana z realizacją w/w zadania na kwotę **98.400,00 złotych**

5. Przebudowa drogi powiatowej 1704Z od skrzyżowania z drogą 1703Z - Lipnik - Stargard/Rondo 15 Południk -ul. Szczecińska - do Placu Zgody-Pierwszej Brygady-M.Konopnickiej-S.Żeromskiego-Brzozowa-Okrzei-J.Kochanowskiego-Nadbrzeżna-Światopełka do skrzyżowania z drogą krajową nr 20. Przebudowa drogi od węzła Stargard Zachód drogi krajowej S10 do skrzyżowania z drogą gminną w miejscowości Lipnik wraz z przebudową skrzyżowania

Wykonano:

- skrzyżowanie typu rondo,
- odwodnienie pasa drogowego,
- chodniki,
- ścieżki rowerowe,
- ciągi pieszo - rowerowe,
- zatoki autobusowe,
- zjazdy do posesji,
- kanalizację deszczową.

Wartość całkowita zadania wyniosła 7.910.563,09 złotych, w tym dofinansowanie 2.551.776,42 złotych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość uzyskanego przez powiat dofinansowania to kwota 3.000.000 złotych, pozostała kwota zostanie uruchomiona po całkowitym rozliczeniu zadania, tj. w 2019 roku.

W omamianym okresie, po wnikliwej analizie znaczenia, przebiegu, parametrów technicznych wszystkich dróg powiatowych Powiatu Stargardzkiego, uwzględniając aspekt racjonalnej gospodarki finansami publicznymi, Powiat powziął działania, których intencją, jest budowa docelowej sieci dróg powiatowych. Efektem tych prac jest przyjęty uchwałą Nr 2348/18 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 12 kwietnia 2018 roku „Plan rozwoju sieci dróg powiatowych" W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków do przyjętej uchwały z dnia 12 kwietnia 2018 roku dokonano weryfikacji przyjętych ustaleń, w następstwie czego Zarząd Powiatu w dniu 4 października 2018r. podjął uchwałę nr 2625/18 dotyczącą obecnie

obowiązującego „Planu rozwoju sieci dróg powiatowych”, uchylając wcześniejszą uchwałę w tej sprawie.

Fundamentem planu rozwoju sieci dróg powiatowych są trzy podstawie cele:

1. Budowa docelowej sieci dróg powiatowych,
2. Remonty, budowa i przebudowa dróg powiatowych w określonej perspektywie czasowej.
3. Ustanowienie standardów utrzymania bieżącego i ochrony dróg.

Docelowa sieć została zbudowana w oparciu o definicję dróg powiatowych określoną w art. 6a ust.1 ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych – *„Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art.5 ust.1 i art.6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin miedzy sobą.”*

W docelowej sieci dróg powiatowych uwzględniono potrzebę budowy obwodnicy północnej Stargardu jako drogi powiatowej, w tym budowę nowej przeprawy mostowej na rzece Inie w ramach rządowego programu „Mosty dla regionów”. Realizacja obwodnicy północnej Stargardu w dalszej perspektywie czasowej zmieni przebieg drogi 1704Z i drogi 1709Z. Ustanowienie zaproponowanego przebiegu dróg powiatowych wymaga etapowego wyłączania dróg pozostałych z użytkowania jako drogi publiczne kategorii powiatowej z możliwością bezpośredniej zmiany kategorii na gminną za wolą władz właściwej gminy.

W definicji dróg wojewódzkich zawartej w ustawie o drogach publicznych, w części zmienionej na początku 2018 roku, określono przesłanki zaliczenia dróg do tej kategorii. Utrzymano, zmieniając redakcję, że są to drogi stanowiące połączenia między miastami lub mające znaczenie dla województwa. W tym stanie rzeczy, do dróg wojewódzkich na terenie Powiatu Stargardzkiego należałoby zaliczyć np. drogę 1740Z łączącą miasta Suchań – Dobrzany- Chociwel, drogę 1754Z łączącą Chociwel z Ińskiem, drogę 1709Z łączącą Stargard z Goleniowem a nawet 1716Z łączącą Stargard z Pełczycami i drogę 1711Z łączącą Stargard z Choszcznem. Wymaga to odrębnego planu działania polegającego na składaniu wniosków, petycji mieszkańców i negocjacjach z zarządem województwa dotyczących zmian przebiegu dróg wojewódzkich. Przyjmuje się, że do czasu ostatecznych rozstrzygnięć formalno-prawnych drogi te będą utrzymywane jako powiatowe.

Docelowy układ sieci dróg powiatowych określono z punktu widzenia połączenia drogowego siedzib gmin z siedzibą powiatu jak również siedzib gmin między sobą. Łączna docelowa długość dróg powiatowych wynosi 139,320 km (bez uwzględnienia obwodnicy północnej). Aktualizację przebiegu dróg przewiduje się przeprowadzić w latach 2018 -2019.

Dla osiągnięcia celu związanego ze zmianą kategorii dróg stosowane będą różne instrumenty i narzędzia, min.:

- ✓ porozumienia z gminami o wspólnej realizacji remontu lub przebudowy drogi wraz z uzgodnieniem zmiany kategorii z powiatowej na gminną tej drogi lub pakietu dróg leżących na terenie gminy;
- ✓ porozumienia z gminami o zmianie kategorii z powiatowej na gminną lub pakietu dróg z ustaleniem określonego zakresu przyspieszenia, remontów lub przebudowy drogi powiatowej położonej w granicach gminy, w stosunku do okresu przyjętego w wieloletnim planie zamierzeń inwestycyjnych;

- ✓ porozumienia z gminami w sprawie zmiany kategorii drogi z powiatowej na gminną i znaczącego udziału powiatu w finansowaniu wkładu własnego gminy w projektach dofinansowywanych z zewnętrznych programów pomocowych kierowanych do gmin;
- ✓ porozumienia z gminami zainteresowanymi zarzadzaniem na swoim terenie określonymi drogami powiatowymi;
- ✓ zastosowanie art.10 ust.5c ustawy o drogach publicznych o tzw. kaskadowej zmianie kategorii dróg w przypadku zmiany ich przebiegu np. konsekwencje zmiany przebiegu drogi krajowej nr 10.

Realizując „Plan rozwoju sieci dróg powiatowych" przeprowadzono procedurę zakończoną podjęciem przez Zarząd Powiatu Stargardzkiego uchwał: nr 2581/18 z dnia 13 września 2018 roku oraz nr 2599/18 z dnia 14 września 2018 roku dotyczących wyłączenia z użytkowania 26 dróg. Wszystkie wskazane drogi, służą miejscowym potrzebom i jako element infrastruktury lokalnej posiadają parametry techniczne odpowiadające drogom wewnętrznym lub w najlepszym przypadku mniej znaczącym drogom gminnym.

W następstwie powyższego, Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr XL/532/18 z dnia 17 października 2018r. pozbawiła wskazane wyżej drogi, kategorii powiatowej, nie zaliczając ich do innej kategorii. Z dniem 1 stycznia 2019 roku drogi te uzyskały status dróg wewnętrznych. Jednocześnie:

a) uchwałą nr XXXIX/524/18 z dnia 26 września 2018r. Rada Powiatu Stargardzkiego pozbawiła kategorii drogi powiatowej ulice w gminie Miasto Stargard: ul. Z. Krasińskiego, ul. Młyńska, ul. S. Okrzei, ul. L. Okulickiego i jednocześnie Rada Miejska w Stargardzie uchwałą XLV/490/2018 zaliczyła te drogi do kategorii dróg gminnych. Z dniem 1 stycznia 2019 roku drogi te uzyskały status drogi gminnej.
b) uchwałą nr XXXIX/526/18 z dnia 26 września 2018r. Rada Powiatu Stargardzkiego pozbawiła kategorii drogi powiatowej odcinka drogi Komorowo-Sądów na terenie gminy Dolice i jednocześnie uchwałą nr XLI/393/18 Rada Gminy Dolice zaliczyła ten odcinek drogi do kategorii dróg gminnych. Z dniem 1 stycznia 2019 roku przedmiotowy odcinek drogi uzyskał status drogi gminnej.
c) uchwałą nr XXXIX/525/18 z dnia 26 września 2018r. Rada Powiatu Stargardzkiego pozbawiła kategorii drogi powiatowej o przebiegu skrzyżowanie z dr.nr 1730Z - Pęzino i drogi o przebiegu od granicy gminy Stara Dąbrowa – Warchlino na terenie gminy Stargard i jednocześnie uchwałą nr XLIII/304/2018 Rada Gminy Stargard zaliczyła te drogi do kategorii dróg gminnych. Z dniem 1 stycznia 2019 roku drogi uzyskały status drogi gminnej.

Remont, budowa i przebudowa dróg powiatowych jest najważniejszym celem działania zmierzającym do poprawy jakości dróg i urządzeń infrastruktury drogowej, podniesienia parametrów technicznych, zwiększenia przepustowości i tym samym poziomu bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu na drogach. Wskazane do przebudowy odcinki dróg powiatowych, ze względu na swoją lokalizację stanowią istotne punkty układu komunikacyjnego powiatu. Obecnie, nie spełniają one obowiązujących parametrów technicznych a ich nawierzchnie wymagają wymiany na nową. Priorytetem jest przebudowa

lub odbudowa odcinków dróg o najgorszym stanie technicznym przy uwzględnieniu ich znaczenia i standardu, obciążenia ruchem pojazdów i przenoszenia ruchu tranzytowego.

Ustalenie kolejności przebudowy dróg układu docelowego zostało dokonane w oparciu o poniższe kryteria:

a) stan techniczny drogi i ujawnione elementy infrastruktury zagrażające bezpieczeństwu ruchu drogowego,
b) znaczenie drogi w sieci drogowej powiatu i województwa,
c) ilość i struktura uczestników ruchu drogowego,
d) możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł dofinasowania.

Z dokonanych wyliczeń wynika potrzeba zabezpieczenia środków finansowych na projekty związane z przebudową i budową dróg na poziomie nie mniejszym jak 20 - 40 mln złotych rocznie.

W Planie rozwoju sieci dróg powiatowych określono również standardy utrzymania i ochrony dróg powiatowych. Wynika z nich, że rocznie na bieżące utrzymanie dróg należy zabezpieczyć środki w wysokości ok. 30 tys./ km. Stanowi to w odniesieniu do całkowitej długości dróg układu docelowego nakład w wysokości - ok. 4,2 mln zł/rok. Natomiast w okresie przejściowym, koszt roczny utrzymania 1 kilometra pozostałych dróg, zapewniający zachowanie minimalnych standardów , winien wynosić 17 tys. zł/km. Stanowi to w odniesieniu do całkowitej ich długości wartość – ok. 7,55 mln zł/ rok. Z dokonanych wyliczeń wynika potrzeba zabezpieczenia środków finansowych na projekty związane z przebudową i budową dróg na poziomie nie mniejszym jak 20 - 40 mln zł rocznie.

3. Pomoc społeczna

Polityka społeczna ma na celu pomoc mieszkańcom, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym. Organizują ją organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Do podstawowych przyczyn udzielania pomocy społecznej w Powiecie Stargardzkim, ma to również odzwierciedlenie w całym kraju, należą bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, niewydolność wychowawcza, uzależnienia, bezdomność, przemoc w rodzinie, przestępczość.

Dokonana w niniejszym dokumencie analiza zasobów pomocy społecznej (infrastruktury, kadry, środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej) wskazuje, iż wszelkie działania podejmowane w niniejszym zakresie są zgodne z kierunkami przyjętymi w **Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020.** Za cele strategiczne Powiat Stargardzki przyjął rozwój systemu pieczy zastępczej, wspieranie i wyrównywanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych i osób starszych

oraz przeciwdziałanie patologiom i dysfunkcjom występującym wśród osób i rodzin, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

Jednostki powiatowe bezpośrednio realizujące zdania w sferze społecznej to:

1) Dom Pomocy Społecznej w Dolicach,
2) Placówki opiekuńczo-wychowawcze,
3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Z budżetu powiatu corocznie dofinansowywane są zadania realizowane przez:

1) Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
2) Warsztaty Terapii Zajęciowej.

1) Dom Pomocy Społecznej w Dolicach

Dom Pomocy Społecznej w Dolicach jest jednostką organizacyjną Powiatu Stargardzkiego przeznaczoną dla 60 osób przewlekle somatycznie chorych. W 2018 roku zgodnie z Zarządzeniem Nr 26/18 Starosty Stargardzkiego z dnia 30 stycznia 2018 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Dolicach wyniósł 3.511,06 złotych. Miesięczny koszt utrzymania wzrósł w porównaniu do roku 2017 o kwotę 169,50 złotych.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę. Świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, edukacyjne oraz wspomagające, dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców. Umożliwia i organizuje pomoc w korzystaniu z należnych świadczeń zdrowotnych oraz finansuje mieszkańcom leki ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny leku.

Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia opracowane dla każdego mieszkańca. Koordynacją działań wynikających z tychże planów zajmują się pracownicy pierwszego kontaktu. W 2018 r. wyznaczono 28 pracowników pierwszego kontaktu, którzy mieli pod swoją opieką od 1 do 3 mieszkańców.

Tabela 3. Ruch mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Dolicach w 2018 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB
liczba mieszkańców na dzień 31.12.2018 r., w tym:		**60**
Kobiety		28
Mężczyźni		32
liczba przyjęć w ciągu roku		9
liczba osób opuszczających dom, w tym:	powrót do rodziny	2
	zgony	7
liczba osób oczekujących na umieszczenie na dzień 31.12.2018 r.		12

Dane DPS w Dolicach

Mieszkańcami DPS w Dolicach są osoby w przedziale wiekowym 53-94 lat. Mieszkańcy przyjmowani są na podstawie decyzji kierującej oraz decyzji o odpłatności, którą wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania

do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Dolicach wydaje, z upoważnienia Starosty Stargardzkiego, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

Każdy mieszkaniec ponosi odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej w wysokości 70% swego miesięcznego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania w danym roku dopłaca rodzina lub gmina kierująca. W przypadku osób kierowanych według „starych zasad" pozostałą kwotę dotuje Wojewoda. Odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w 2018 roku to odpłatność regulowana przez:

a) pensjonariuszy – 618.477,76 złotych,
b) ośrodki pomocy społecznej – 1.741.522,17 złotych.

W omawianym okresie udało się przeprowadzić w jednostce modernizację polegającą na wydzieleniu ciągu komunikacyjnego na parterze oraz dostosowanie szerokości drzwi do potrzeb osób niepełnosprawnych na kwotę 326.227,74 złotych. Pod koniec rok 2018 złożono wniosek do PFRON o dofinansowanie zadania pn. „Wymiana dźwigu szpitalnego dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych w Domu Pomocy Społecznej w Dolicach – demontaż, dostawa i montaż". Wniosek rozpatrywany był w 2019 roku i uzyskał dofinansowanie.

2) Organizacja pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Starosta Stargardzki Zarządzeniem Nr 134/11 z dnia 28 września 2011 r. wyznaczył PCPR na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Głównymi przyczynami umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych są problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe, alkoholizm, ubóstwo.

Tabela 4. System pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej w Powiecie Stargardzkim w 2018 roku

Rodziny zastępcze	Rodzinne domy dziecka	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
178	4	5

Opracowanie własne

Na terenie powiatu funkcjonuje 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych, dysponujących 81 miejscami. Placówki zorganizowane są w tzw. domy rodzinkowe. Zapewniają one opiekę dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej stwarzając warunki zbliżone do panujących w domu rodzinnym i umożliwiając

samodzielne wykonywanie czynności niezbędnych do normalnego życia w rodzinie, a następnie w dorosłym życiu. Wszystkie placówki są typu socjalizacyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego, natomiast jedna z placówek funkcjonująca na terenie Miasta Stargard dodatkowo pełni funkcję placówki interwencyjnej.

Wykres 8. Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu z podziałem na wiek i niepełnosprawność w 2018 roku

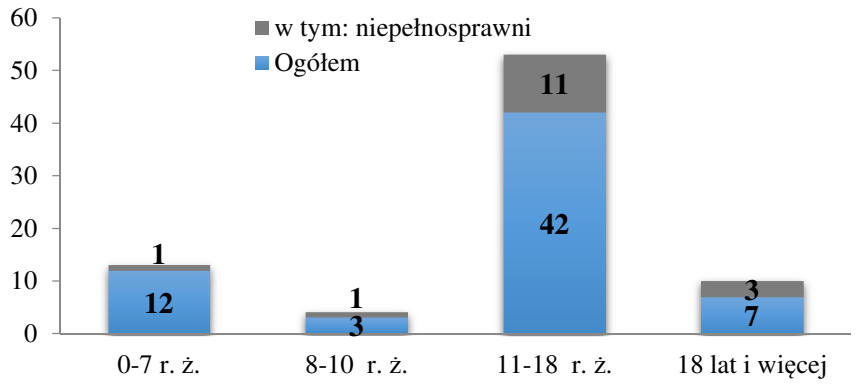

Opracowanie własne

Zgodnie z § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej do placówki dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka. Jeżeli powiat nie może skierować dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej lub z powodu braku miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Powiat prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą przyjmujący dziecko, zawiera z powiatem właściwym porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W 2018 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie naszego powiatu przebywało 10 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów. Z tego tytułu osiągnięto dochód w kwocie 573.261,21 złotych.

Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki: 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2018 roku Powiat Stargardzki z tytułu partycypacji gmin w wydatkach na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej – 50 dzieci, osiągnął dochód w kwocie 748.337,76 złotych.

Wykres 9. Liczba dzieci pochodzących z gmin Powiatu Stargardzkiego i innych powiatów, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Stargardzkiego oraz wysokość dochodów z tytułu ich utrzymania

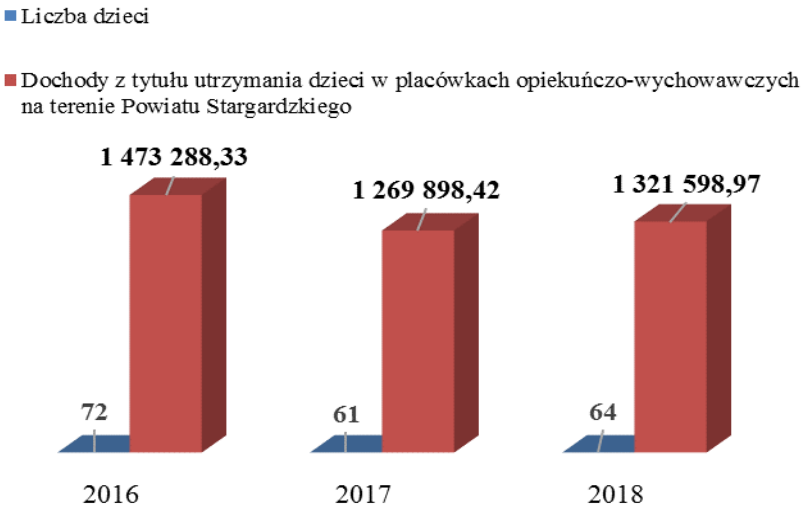

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki z tytułu przebywania dzieci pochodzących z terenu Powiatu Stargardzkiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów wyniosły w 2018 roku 133.723,46 złotych.

Wykres 10. Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Stargardzkiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu oraz wysokość wydatków poniesionych przez Powiat Stargardzki na ich utrzymanie

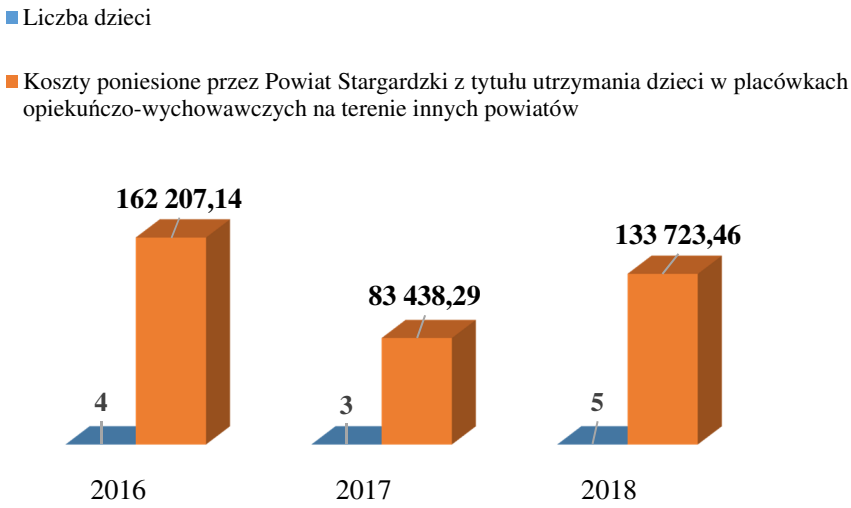

Opracowanie własne

Koszt funkcjonowania pięciu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych za rok 2018 zamknął się kwotą 4.044.323,05 złotych obejmującą:

1) wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 3.074.842,76 złotych,
2) świadczenia na rzecz osób fizycznych – 30.252,57 złotych,
3) wydatki związane z realizacją zadań statutowych – 939.227,72 złotych.

Wykres 11. Koszt funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018

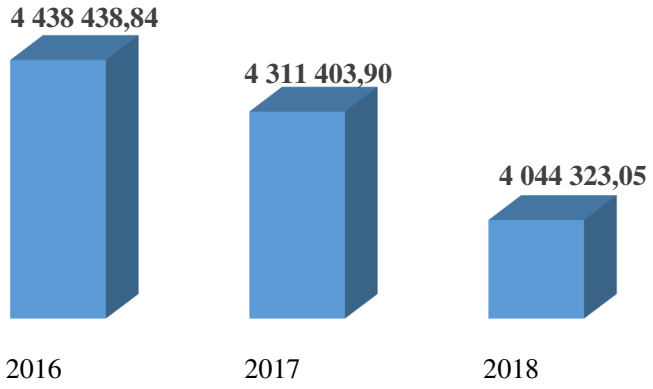

Opracowanie własne

System rodzinnej pieczy zastępczej stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe oraz rodzinne domy dziecka. Na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie Powiatu Stargardzkiego funkcjonowało 178 rodzin zastępczych oraz 4 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 254 dzieci.

Wykres 12. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w 2018 roku

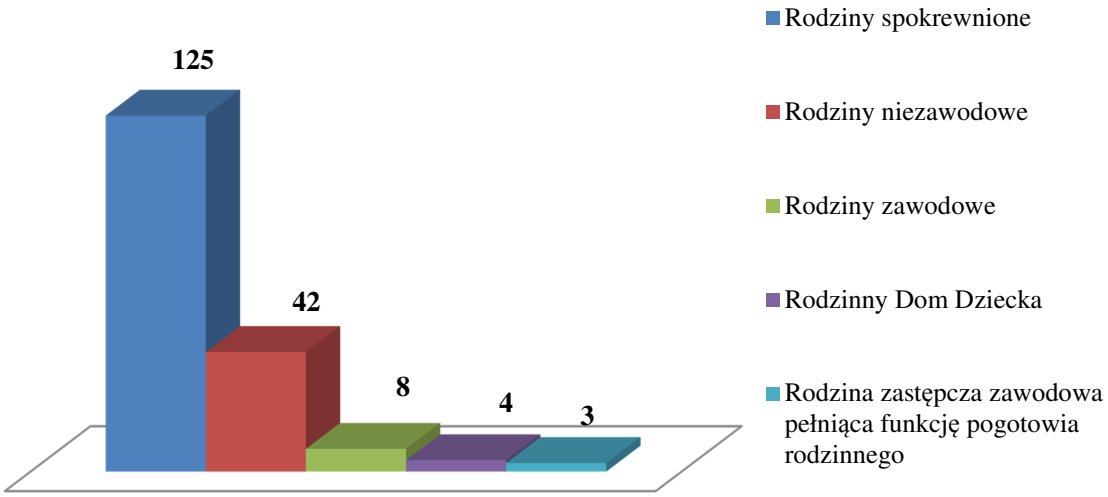

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PCPR za 2018 rok

W 2018 roku na terenie Powiatu Stargardzkiego zostało utworzonych 13 nowych rodzin zastępczych spokrewnionych, 6 nowych rodzin zastępczych niezawodowych oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa została przekształcona w rodzinny dom dziecka. Do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 21 dzieci - 15 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 2 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych, 4 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych oraz 17 dzieci zmieniło formę pieczy zastępczej. Z rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu 2018 roku ubyło 40 dzieci - 5 dzieci powróciło do

rodziców biologicznych, 3 zostało umieszczonych w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej, 3 dzieci zostało przysposobionych, w 29 przypadkach nastąpiło rozwiązanie rodziny zastępczej z chwilą osiągnięcia przez dziecko pełnoletności lub zakończenia przez pełnoletniego wychowanka nauki. Ponadto w ciągu 2018 roku 4 dzieci zmieniło miejsce zamieszkania wraz z rodziną zastępczą.

Wykres 13. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018

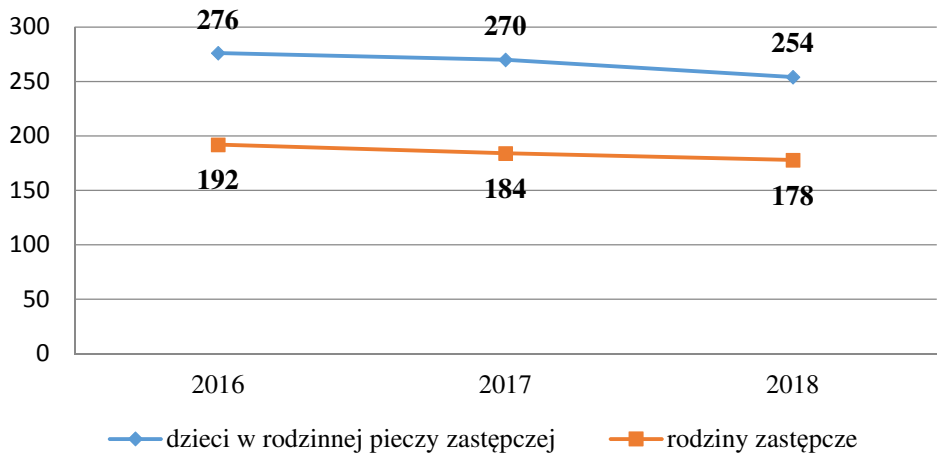

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PCPR za lata 2016-2018

W latach 2016-2018 obserwuje się zmniejszenie liczby rodzin zastępczych spokrewnionych (133 w 2016 roku, 125 w 2018 roku), spadła liczba rodzin niezawodowych (49 w 2016 roku, 42 w 2018 roku). Liczba rodzin zawodowych utrzymuje się względnie na tym samym poziomie (7-9 rodzin).

Rodziny zastępcze zamieszkujące na terenie naszego powiatu objęte zostały opieką koordynatorów wyznaczonych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz wsparciem pracownika socjalnego. W roku sprawozdawczym zatrudnionych było 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i 1 pracownik socjalny, których głównym zadaniem było udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej, a także aktywizacja rodziny biologicznej. W tym celu opracowywano oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, plany pomocy dzieciom oraz oceny funkcjonowania rodzin zastępczych. Z rodzinami zastępczymi, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownikiem socjalnym współpracowało dwóch psychologów oraz pedagog, zatrudnieni w PCPR w ramach umowy zlecenia.

W ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej" w 2018 roku Powiat Stargardzki pozyskał środki finansowe na dofinansowanie zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 132.568,00 złotych.

Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w roku 2018 zamknęły się kwotą 4.253.849,20 złotych i obejmowały:

1) wsparcie dla rodzin zastępczych naszego powiatu – 3.008.521,23 złotych,
2) wsparcie dla rodzinnego domu dziecka – 499.730,95 złotych,
3) wsparcie dla pogotowia rodzinnego – 240.401,70 złotych,
4) odpłatność za dzieci z naszego powiatu przebywające w rodzinach zastępczych w innych powiatach, w których zostały umieszczone na mocy decyzji sądów – 226.113,82 złotych,
5) koszty szkolenia kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób już ją sprawujących – 1.500,00 złotych,
6) koszty koordynowania zadań pieczy zastępczej – 277.581,50 złotych.

Z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka miesięcznie przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej od dnia 1 czerwca 2018 r. ww. świadczenia wynoszą:

- dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi nie mniej niż 694 złotych,
- dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka wynosi nie mniej niż 1052 złotych.

Ponadto, rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211 złotych miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Dodatek ten przysługuje również na dziecko umieszczone w rodzinnej formie pieczy zastępczej na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Starosta może przyznać rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka;
- jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

Rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i cieplną, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament

telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2 cyt. ustawy, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.

Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2 cyt. ustawy, starosta jest zobowiązany przyznać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego, jeżeli potrzeba przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinie zastępczej zawodowej Starosta może raz do roku przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje środki finansowe na:

- utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i cieplną, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy, umieszczonych w rodzinnym domu dziecka wraz z prowadzącym rodzinny dom dziecka;
- pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka;
- pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Tabela 5. Rodzaj i kwota świadczeń na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych w 2018 roku

RODZAJ PRZYZNANEJ POMOCY	KWOTA
świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	2 658 735,62
jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	16 749,10
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	9 600,00
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	6 500,00
środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub	123 957,34

domu jednorodzinnego	
środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu	2 000,00
pomoc dla osoby usamodzielnianej	298 575,53
Ogółem	**3 116 117,59**

Źródło: Dane PCPR

Zgodnie z art. 80 ust. 1 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 kwietnia 2016 r. rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka do świadczenia, o którym mowa w ust. 1a, na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany dalej „dodatkiem wychowawczym" (500+). Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, w wysokości 500 złotych miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego przysługuje niezależnie od dochodu na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, umieszczone w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

Prawo do dodatku ustala się na okres 12 miesięcy. W przypadku braku zmian w sytuacji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka mającej wpływ na prawo do dodatku wychowawczego ustala się je na okres kolejnych 12 miesięcy z urzędu.

Dodatek przyznaje się od dnia faktycznego umieszczenia dziecka odpowiednio w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub placówki, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku.

Dodatek wychowawczy jest finansowany w formie dotacji celowej z budżetu państwa. W 2018 roku otrzymana dotacja celowa na realizację dodatku wychowawczego wyniosła 1.295.793,00 złotych, w tym 12.958,00 złotych koszty obsługi.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku dodatek wychowawczy przyznano 240 dzieciom, przebywającym w 157 rodzinach zastępczych. Łącznie na to zadanie wydatkowano kwotę 1.280.822,89 złotych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start", świadczenie w wysokości 300 złotych przysługuje raz w roku rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się. Świadczenie „Dobry start" przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia: przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia, w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 24 roku życia.

Od 1 sierpnia 2018 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie wpłynęło 248 wniosków w sprawie przyznania świadczenia. W 243 przypadkach wypłacono świadczenie, w 5 przypadkach w drodze decyzji administracyjnej odmówiono przyznania świadczenia ze względu na fakt, iż wnioskujący nie spełnili kryteriów.

Wykres 14. Koszt funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018

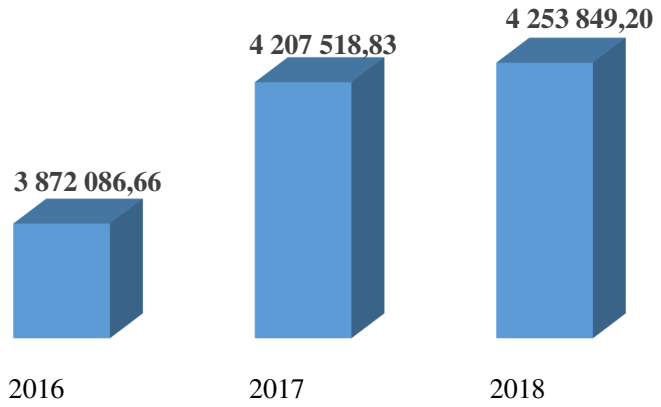

Opracowanie własne

Wykres 15. Koszt funkcjonowania instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018

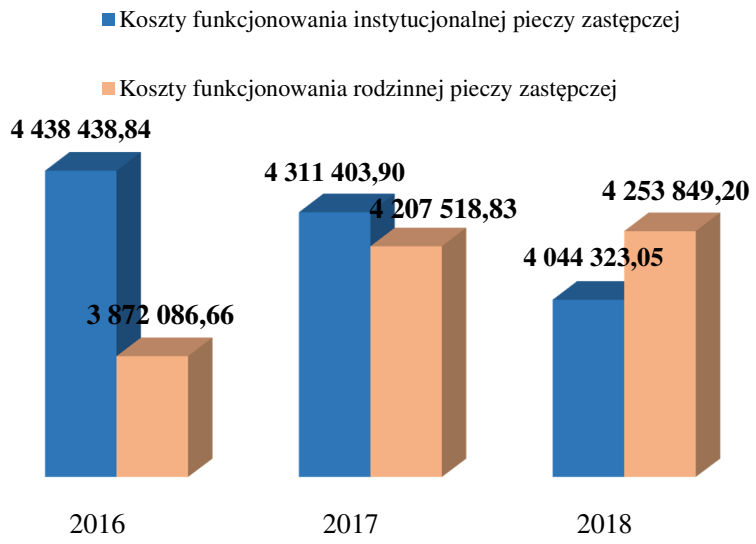

Opracowanie własne

Porównując koszty funkcjonowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej na przełomie trzech ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie kosztów funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rodzin zastępczych.

W ciągu 2018 roku w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 21 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Stargardzkiego. Wydatki z tytułu przebywania

dzieci pochodzących z terenu Powiatu Stargardzkiego w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wyniosły w 2018 roku 226.113,82 złotych.

Z kolei w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Stargardzkiego, zgodnie z zawartymi porozumieniami, w ciągu 2018 r. przebywało 26 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów. Osiągnięte z tego tytułu dochody to kwota 351.391,38 złotych.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do pełnoletniości. Pełnoletni wychowanek pieczy zastępczej może jednak pozostać w dotychczasowej rodzinie lub placówce za zgodą rodziców zastępczych, prowadzącego rodzinny dom dziecka lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia jeżeli uczy się lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się.

Pełnoletni wychowankowie pozostający w dotychczasowych rodzinach zastępczych są objęci wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, mają możliwość skorzystania ze wsparcia specjalistycznego oferowanego przez PCPR w Stargardzie. Przedłużony pobyt w dotychczasowej rodzinie zastępczej ma na celu przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia.

Zgodnie z art. 140 ust. 1 ww. ustawy osobie umieszczonej w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu - opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą" przyznaje się pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie.

W 2018 roku z pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki skorzystało 3 usamodzielnianych wychowanków, w tym 2 wychowanków z młodzieżowych ośrodków wychowawczych i 1 wychowanka z młodzieżowego ośrodka socjoterapii. 1 osoba z zakładu poprawczego otrzymała pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. 1 osobie z zakładu poprawczego przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie. Pracą socjalną objęto 5 osób.

Zgodnie z art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice są zobowiązani solidarnie ponosić miesięczną opłatę w wysokości uzależnionej od miejsca pobytu dziecka. W przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka wysokość opłaty wynosi równowartość przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust.1 i art. 81 ww. ustawy. W przypadku dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, wysokość opłaty wynosi równowartość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w tych ośrodkach.

Opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w myśl ustawy, ponoszą także rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej lub, którym władza rodzicielska została ograniczona lub zawieszona. Opłaty, o której mowa w art. 193 nie ponoszą rodzice dziecka pozostawionego w szpitalu zaraz po urodzeniu. Opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w drodze decyzji administracyjnej ustala Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 194 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr XXIX/380/17 w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej określiła zasady, sposób i tryb udzielania ulg w opłatach za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Starosta na wniosek lub z urzędu, uwzględniając uchwałę Rady Powiatu, może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty za dziecko w pieczy zastępczej.

W sprawach dotyczących odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępcze w 2018 roku wydano 554 decyzji administracyjnych, w tym: 37 decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz 148 decyzji, na mocy których zmieniono wysokość ustalonej opłaty. W 272 przypadkach w drodze decyzji administracyjnej odstąpiono od ustalenia opłaty. Decyzji o umorzeniu należności w części lub w całości wydano 97.

3) Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Niepełnosprawność, jako problem społeczny, a także trudności, z jakimi zmagają się osoby niepełnosprawne są istotnym przedmiotem polityki społecznej realizowanej w skali powiatu.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, jak również przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz inne jednostki samorządu terytorialnego.

Współpraca oraz zaangażowanie wyżej wymienionych instytucji pozytywnie wpływa na poprawę warunków funkcjonowania osób z niepełnosprawnością oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznym.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie działa zakładka pn. „NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ – DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ" adresowaną do osób z niepełnosprawnością. W ciągu roku 2018 odwiedzono ją 11.848 razy. Na terenie naszego powiatu działa 19 organizacji pozarządowych, które zajmują się działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych.

W celu zintegrowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, ułatwienia im funkcjonowania w życiu codziennym i aktywizacji zawodowej Powiat Stargardzki przy współfinansowaniu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 r. podejmował działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Do podstawowych form rehabilitacji społecznej dofinansowywanej ze środków PFRON należą turnusy rehabilitacyjne, sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, warsztaty terapii zajęciowej.

Wykres 16. Liczba osób, organizacji korzystających z różnych form rehabilitacji oraz kwota na to przeznaczona w 2018 roku

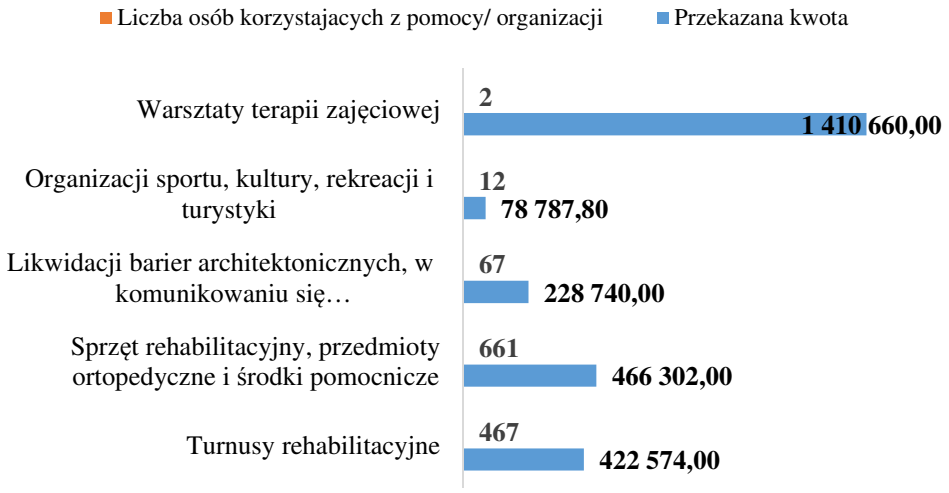

Opracowanie własne

W lutym 2018 roku Powiat Stargardzki złożył do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Szczecinie wystąpienie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III". Złożone wystąpienie dotyczyło obszaru B – likwidacja barier w placówkach edukacyjnych oraz obszaru D – likwidacja barier transportowych dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Stargardzie. W dniu 18 września 2018 r. została zawarta umowa, na podstawie której PFRON przekazał środki na realizację projektu wraz z kosztami obsługi w wysokości 168.083,18 złotych.

Zgodnie z ww. umową w dniu 17 października 2018 r. zawarł umowę nr PWRMR – 01/2018 z Gminą – Miastem Stargard - Zwiększenie dostępności budynku C SP Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Stargardzie dla dzieci niepełnosprawnych poprzez przystosowanie łazienki oraz zakup i montaż windy wewnętrznej z terminem realizacji do 30.11.2019 r.

W dniu 18 października 2018 r. Powiat zawarł umowę nr PWRMR – 02/2018 z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Stargardzie na zakup jednego specjalistycznego mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z terminem realizacji do 30.08.2019 r.

Likwidacja barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością w Powiecie Stargardzkim realizowana była w 2018 r. w ramach programu „Aktywny Samorząd" MODUŁ I oraz MODUŁ II.

W ramach Modułu I udzielono wsparcia osobom niepełnosprawnym w kwocie łącznej 185.707,00 złotych., natomiast w ramach Modułu II – 62.399,00 złotych.

Wykres 17. Liczba osób i wysokość środków wypłaconych w 2018 roku w poszczególnych obszarach programu „Aktywny samorząd" Moduł I

Opracowanie własne

Na Moduł II w 2018 roku rozpatrzono pozytywnie 27 wniosków osób niepełnosprawnych, na podstawie których dofinansowano kształcenie na poziomie wyższym.

W ramach przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w okresie sprawozdawczym ze środków:

1) Europejskiego Funduszu Społecznego przeszkolono 1 osobę, skierowano na staż 4 osoby, przyznano środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 1 osobie, dokonano refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla 1 osoby.
2) PFRON przyznano pracodawcy na wyposażenie stanowiska dla osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w wysokości 40 000,00 złotych.

Wsparciem dla osób niepełnosprawnych jest działający na terenie powiatu Powiatowych Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności zajmujący się wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności w pierwszej instancji. Poza tym Zespół wydaje legitymacje osoby niepełnosprawnej, karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się oraz dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Zespół zajmuje się wydawaniem orzeczeń nie tylko dla mieszkańców naszego powiatu ale również powiatu łobeskiego. W celu zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych zmianie uległo miejsce, w którym odbywają się posiedzenia składów orzekających. Od 2018 roku posiedzenia składów orzekających odbywają się w Samodzielnym Publicznym Wielospecjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 27.

Wykres 18. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

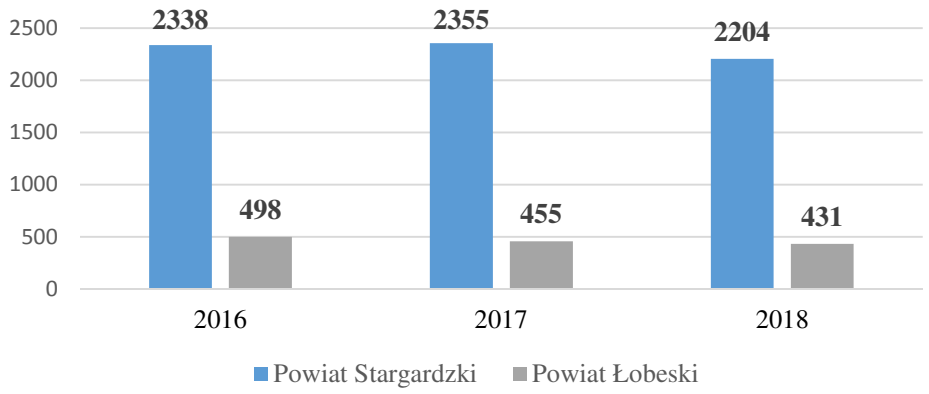

Opracowanie własne

W roku sprawozdawczym wydano 424 karty dla mieszkańców Powiatu Stargardzkiego. Karty parkingowe przysługują osobom z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności i placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Jest to jedyny dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do parkowania na "kopertach".

Wykres 19. Liczba wydanych legitymacji i kart parkingowych

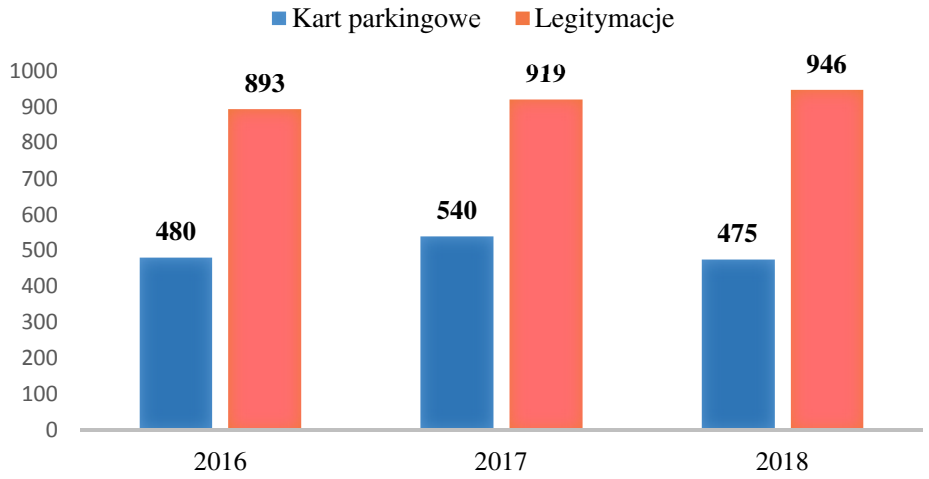

Opracowanie własne

Wczesne wspomaganie rozwoju, ma na celu pobudzanie i stymulowanie ruchowego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole (od 0 do 8 r.ż.).

Wczesne wspomaganie rozwoju jest to zintegrowany system oddziaływań profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczo-rehabilitacyjnych i terapeutyczno-edukacyjnych, prowadzony przez interdyscyplinarny zespół specjalistów.

Podmiotem wczesnego wspomagania rozwoju jest rodzina z małym dzieckiem, u którego wykryto nieprawidłowości w rozwoju psychoruchowym, m.in.: wcześniactwo,

zaburzenia genetyczne, wady wrodzone, uszkodzenia narządów zmysłów (wzrok, słuch), problemy neurologiczne, uszkodzenia lub zaburzenia centralnego układu nerwowego, uszkodzenia lub zaburzenia aparatu ruchowego.

Od grudnia 2017 roku w powiecie realizowany jest Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem". Celem programu jest zapewnienie dziecku niepełnosprawnemu dostępu do aktywnej pomocy ze strony państwa, a jego rodzicom fachowej informacji dotyczącej ich dziecka oraz jego problemów rozwojowych poprzez zapewnienie interdyscyplinarnego wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, umożliwiającego objęcie specjalistyczną opieką dziecka oraz jego rodziny. Projekt realizuje Ośrodek Koordynacyjno - Rehabilitacyjno - Opiekuńczy powołany przy Szkole Podstawowej Specjalnej. Porozumienie pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Powiatem Stargardzkim podpisano 07.12.2017 r. W roku 2017 wydatkowano kwotę 30.672,12 złotych. W roku 2018 przeprowadzono zajęcia stymulujące rozwój dzieci, konsultacje oraz diagnozy, programem objęto 76 dzieci i ich rodziców / opiekunów, na powyższe przedsięwzięcie w roku 2018 wydatkowano kwotę 243.130,00 złotych.

Na terenie Powiatu Stargardzkiego funkcjonuje jedna poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Jednym z jej zadań jest wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności. Dzieci i młodzież są diagnozowane w celu określenia ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych.

W roku sprawozdawczym poradnia wydała 173 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na poniższe niepełnosprawności:

- 80 orzeczeń dla osób z niepełnosprawnością ruchową w tym afazją,
- 43 orzeczeń ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim,
- 14 orzeczenia ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- 33 orzeczeń ze względu na niepełnosprawności sprzężone,
- 3 orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim.

Wykres 20. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Stargardzie w latach 2016-2018

Opracowanie własne

Na terenie powiatu funkcjonują dwie szkoły podstawowe specjalne – jedna prowadzona przez powiat – Szkoła Podstawowa Specjalna oraz Niepubliczna Szkoła Specjalna w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii. Powiat kształci również uczniów niepełnosprawnych na poziomie ponadgimnazjalnym prowadząc w Zespole Szkół Nr 5 Branżową Szkołę I Stopnia nr 5 z oddziałami klas specjalnych i Szkołę Zawodową Przysposabiającą do Pracy.

Wykres 21. Liczba oddziałów i uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej i Zespołu Szkół Nr 5 (oddziały specjalne) w roku szkolnym 2018/2019

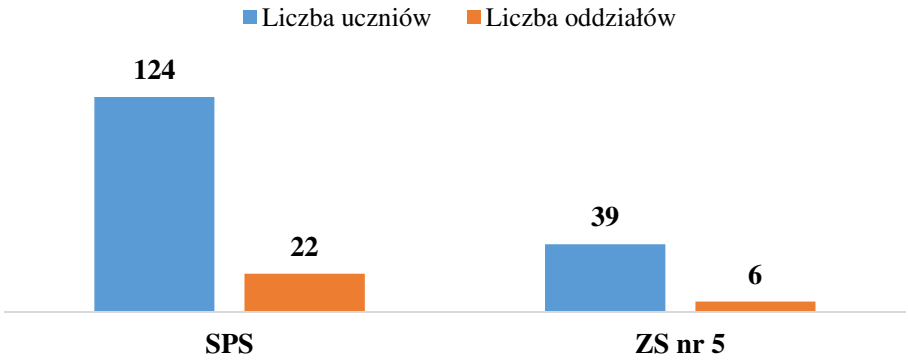

Opracowanie własne

Od 1 stycznia 2016 roku na terenie Powiatu Stargardzkiego działa pięć punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, które finansowane są z dotacji budżetu państwa. Dwa punkty obsługiwane są przez radców prawnych i adwokatów wskazanych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych i Szczecińską Izbę Adwokacką, natomiast pozostałe powierzono organizacjom pozarządowym.

Do końca roku 2018 darmowa pomoc prawna była udzielana na etapie przedsądowym młodzieży do 26. roku życia, osobom fizycznym, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, osobom, które ukończyły 65 rok życia, osobom posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny, kombatantom, weteranom, zagrożonym lub poszkodowanym katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną, kobietom w ciąży. Od początku 2019 roku z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może skorzystać każda osoba, której nie stać na uzyskanie odpłatnej porady i która złoży stosowne oświadczenie. Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie. Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub doświadczają trudności w komunikowaniu się mogą uzyskać nieodpłatne porady również za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (telefon, Internet), przez zorganizowanie wizyty w ich miejscu zamieszkania lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego.

Przedmiotowa pomoc prawna prowadzona jest w lokalach, które zostały udostępnione na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Gminami a Powiatem. Punkty funkcjonują

pięć dni w tygodniu po cztery godziny dziennie według ustalonych harmonogramów. W roku 2018 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej były zlokalizowane w urzędach gmin oraz w Zespole Szkół Nr 2 w Stargardzie.

Łącznie w 2018 roku udzielono 764 porad prawnych. Najwięcej porad udzielono w zakresie prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego – 147 porad, prawa spadkowego – 75 porad czy prawa rzeczowego – 66 porad.

Wykres 22. Liczba udzielonych porad prawnych w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018

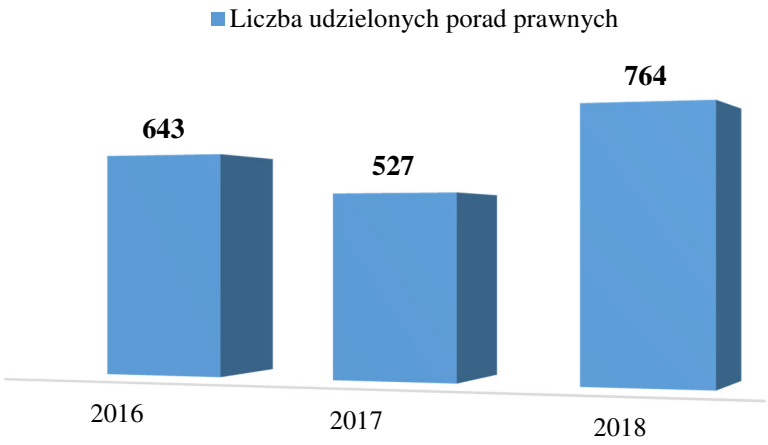

Opracowanie własne

4) Przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą oparta jest przede wszystkim na pomocy socjalnej, poradnictwu specjalistycznym, mediacji rodzinnej.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXVII/336/17 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia **Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Stargardzkim na lata 2017-2020** Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Stargardzie podejmowało w 2018 roku działania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji zadania, dnia 10 listopada 2018 r. ogłoszona została V edycja powiatowego konkursu plastycznego pn. „Przemocy w rodzinie mówię STOP". Konkurs skierowany był do uczniów szkół podstawowych (klasy V-VIII) oraz uczniów klas III gimnazjum z terenu powiatu stargardzkiego. Zadaniem uczestnika konkursu było wykonanie plakatu w formie A3, w dowolnej technice. Swoje uczestnictwo w konkursie zgłosiło 17 szkół podstawowych. Spośród wszystkich nadesłanych prac 7 zostało odrzuconych z powodu niespełnienia wymogów formalnych. Przyznano trzy nagrody, po jednej za I, II i III miejsce. Zwycięzcy otrzymali bony podarunkowe na łączną wartość 450 złotych.

W 2018 roku, w łącznym wymiarze 66 godzin dydaktycznych, w tym przepracowano 60 godzin w formie pracy grupowej i 6 godzin w formie pracy indywidualnej z uczestnikami realizowany był Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestnicy Programu kierowani byli przez instytucje działające

w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m.in. przez zespoły interdyscyplinarne prowadzące procedury „Niebieskiej Karty" oraz kuratorów sądowych.

Zamierzeniem Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zmiana postaw i zachowań uczestników w celu zmniejszenia ryzyka dalszego stosowania przez nich agresji oraz zwiększenia ich zdolności do samokontroli.

Tabela 6. Uczestnicy Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2018 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB	
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
osoby, które przystąpiły do Programu	4	4
osoby, które ukończyły Program	3	3

Źródło: Dane PCPR

Tabela 7. Uczestnicy Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2016-2018 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018
osoby, które przystąpiły do Programu	9	7	8
osoby, które ukończyły Program	6	6	6

Źródło: Dane PCPR

W 2018 roku, w formie trzymiesięcznej edycji, w łącznym wymiarze 50 godzin dydaktycznych, w tym 35 godzin dydaktycznych zajęć grupowych oraz 15 godzin dydaktycznych zajęć indywidualnych realizowany był również Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestniczyło w nim 6 osób (5 mężczyzn, 1 kobieta), które uprzednio ukończyły program korekcyjno-edukacyjny. Zadanie, jako zlecone z zakresu administracji rządowej, sfinansowano ze środków budżetu państwa – dotacji Wojewody Zachodniopomorskiego w wysokości 5.076,00 złotych.

Dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym osób dotkniętych przemocą w rodzinie działa w Stargardzie Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Prowadzenie Ośrodka w ramach zadania publicznego powierzone zostało w 2018 r. Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej w Szczecinie. Jednostką organizacyjną bezpośrednio wykonującą ww. zadanie było Centrum Socjalne CARITAS, mieszczące się przy ul. Krasińskiego 19 w Stargardzie. Na realizację zadania przeznaczono kwotę w wysokości 25.000,00 złotych. W ramach realizacji zadania zabezpieczono 3 miejsca noclegowe w systemie całodobowym, udzielono całodobowego schronienia 9 osobom – 3 kobietom i 6 dzieci, zabezpieczono ich podstawowe potrzeby higieniczne i zdrowotne, zapewniono niezbędną odzież oraz całodzienne

wyżywienie (osoby dorosłe otrzymywały trzy posiłki dziennie, natomiast dzieci cztery posiłki dziennie, w tym jeden gorący), podopiecznym zapewniono pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych oraz uzyskaniu przysługujących im świadczeń pieniężnych, a także zabezpieczono zdrowie poprzez kierowanie do przychodni medycznych i innych specjalistów, zabezpieczona została ochrona przed przemocą poprzez odizolowanie od sprawcy przemocy oraz umożliwiono stworzenie alternatywnego sposobu życia dla osób będących ofiarami przemocy w rodzinie.

W ramach Ośrodka funkcjonował również Punkt konsultacyjny, który zapewniał bezpłatną pomoc terapeutyczną, prawną oraz socjalną. Pomoc terapeutyczna została udzielona 19 osobom, prawna – 23 osobom, socjalna 48 osobom.

5) Przeciwdziałanie bezrobociu

Stopa bezrobocia w Powiecie Stargardzkim osiągnęła już poziom bezrobocia naturalnego. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 8,0 % i zmniejszyła się o 1,0 % w stosunku do 31.12.2017 roku. Liczba bezrobotnych na koniec roku w stosunku do 31.12.2017 roku spadła o 317 osób i wyniosła 2950, z czego 1811 (61,4 %) to kobiety. Liczba osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku na dzień 31.12.2018 zmniejszyła się o 64 osoby w stosunku do 31.12.2017 roku i wynosiła 397 osób (tj. 13,5 % ogółu bezrobotnych). Na przestrzeni minionych lat, miesięczne spadki ilości osób zarejestrowanych w urzędzie pracy wahały się między kilkadziesiąt a kilkaset osób, obecnie, na przestrzeni całego roku 2018 różnica pomiędzy styczniem a grudniem wyniosła jedynie 559 osób. Wydaje się, że poziom ok. 3000 osób bezrobotnych w naszym powiecie jest wartością graniczną.

Trudności, jakie stoją na przeszkodzie w aktywizacji tej grupy bezrobotnych to jej struktura. Największą grupę wśród osób zarejestrowanych na koniec roku stanowiły osoby długotrwale bezrobotne; 868 osób to osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej" oraz osoby z krótkim stażem pracy – łącznie: bez stażu i ze stażem do 1 roku to 1425 osób.

Wolne miejsca pracy, w coraz większej ilości w porównaniu do lat poprzednich uzupełniają cudzoziemcy. Od stycznia 2018 r. powiatowe urzędy pracy w Polsce wydają zezwolenia na pracę sezonową oraz rejestrują oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi na terenie swojego powiatu. Z danych urzędu wynika, iż ponad 2000 osób pracowało na naszym rynku pracy, a kolejnych ponad 1000 oczekiwało na wydanie zezwolenia od wojewody. Jest to pierwszy rok, w którym prowadzony jest rejestr legalnie zatrudnionych cudzoziemców na terenie powiatu. Z faktu przekazania tego zadania do powiatowych urzędów pracy, powiat otrzymał dochody w wysokości 50% kwoty opłaty wnoszonej od każdego zarejestrowanego wniosku.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie w 2018 roku opierała się na kontynuacji zadań realizowanych dotychczas z lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami, współpracą z pracodawcami z sąsiadujących powiatów, pracą wewnątrz skupioną przede wszystkim na przywracaniu osób z grup oddalonych od rynku pracy do ich powrotu na ten rynek, a także bieżącym dopracowywaniem metod pracy do optymalizacji efektów

zatrudnienia. W omawianym roku jednostka została doceniona za efekty swojej pracy, na 321 urzędów pracy w Polsce poddanych ocenie zajął 5 miejsce w kraju.

6) Programy współfinansowane ze środków europejskich skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Projekt pn. **„Aktywnie Integrujący się Powiat Stargardzki"** realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie. Zakłada wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności lub przebywania w pieczy zastępczej. Realizację projektu zaplanowano w okresie od 1 października 2017 r. do 30 września 2019 r.

Łączna wartość projektu to 1.026.012,50 złotych. Wkład własny Powiatu to 155.760,00 złotych, dofinansowanie w wysokości 870.252,50 złotych pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Aktywna integracja opiera się na trzech filarach: społecznym, edukacyjnym i zdrowotnym. Uczestnicy projektu objęci zostali zindywidualizowaną formą integracji społecznej lub programem usamodzielnienia. Celem projektu ma być budowa właściwych postaw, motywacji oraz wyposażenie uczestników w różne umiejętności, tak aby łatwiej było im funkcjonować w życiu społecznym.

Do 30 września 2018 roku wsparcia udzielono pierwszej grupie uczestników liczącej 54 osoby w tym: 41 osób z grupy dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej oraz 13 osób z grupy osób z niepełnosprawnościami.

W październiku 2018 r. zrekrutowano kolejną grupę uczestników, wśród której znalazło się 28 dzieci z pieczy zastępczej w wieku od 9 do 15 lat i 13 osób z niepełnosprawnościami.

W 2018 roku w ramach projektu zorganizowano wyjazd socjoterapeutyczny do Karpacza dla 30 osób przebywających w pieczy zastępczej (dzieci i młodzież w procesie usamodzielniania) oraz 3 wyjazdy integracyjno-edukacyjne: wyjazd do Wrocławia dla 18 osób z niepełnosprawnościami, wyjazd do Kołobrzegu dla 15 osób z niepełnosprawnościami i wyjazd do Milena dla 37 osób - dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej oraz osób z niepełnosprawnościami. Podczas wyjazdów realizowane były instrumenty aktywnej integracji tj.: zajęcia socjoterapeutyczne, trening kompetencji społecznych oraz warsztaty: edukacyjne z zakresu kształtowania postaw akceptacji niepełnosprawności, psychologiczne, edukacyjne z zakresu zdrowego stylu życia, edukacyjne z zakresu komunikacji językowej w języku angielskim, edukacyjne z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

W okresie od marca 2018 r. do czerwca 2018 r. zrealizowane zostały zajęcia kompensacyjne dla grupy dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej z następujących przedmiotów: język polski, język niemiecki, język angielski, matematyka, fizyka, chemia, geografia. Wsparciem zostało objętych 35 uczestników projektu według indywidualnych potrzeb. Każdy uczestnik mógł wybrać zajęcia maksymalnie z 3 przedmiotów. Łącznie zrealizowano 710 godzin indywidualnych zajęć kompensacyjnych.

W grudniu 2018 r. dla 41 osób z drugiej grupy uczestników projektu zostało przeprowadzone badanie psychologiczne mające na celu określenie potrzeb i narzędzi wsparcia dla każdego uczestnika.

Zadania w ramach projektu „Aktywnie Integrujący się Powiat Stargardzki" zrealizowano w 2018 r. na kwotę 495.813,65 złotych, w tym finansowanie ze środków EFS wyniosło 419.253,65 złotych, wkład własny wniesiony przez Powiat Stargardzki to 76.560,00 złotych.

W 2018 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło wraz z powiatami: goleniowskim, kołobrzeskim i sławieńskim, do partnerskiego projektu pn. **„Kurs na Rodzinę",** dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 7.6 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Liderem trzyletniego projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie. Dofinansowanie dla Powiatu Stargardzkiego na cały okres realizacji projektu wynosi 418.000,00 zł.

W ramach „Kursu na Rodzinę" w miesiącu kwietniu 2018 r. zorganizowana została konferencja z udziałem przedstawicieli służb społecznych oraz oświatowych z terenu powiatu stargardzkiego. Rezultatem spotkania było podjęcie współpracy z gminami: Dolice, Ińsko, i Dobrzany. Łącznie zrekrutowano do projektu 170 osób.

W miesiącu czerwcu 2018 r. w ramach projektu zorganizowano pięciodniowe warsztaty pedagogiczno-artystyczne dla dzieci w wieku 7 – 10 lat. W warsztatach uczestniczyło 20 dzieci pochodzących z miasta Stargard.

W miesiącach październik - grudzień 2018 r. zorganizowano dyżury psychologa-terapeuty. Dyżury odbywały się raz w tygodniu w gminie Dobrzany, gminie Ińsko oraz Dolice, a także w mieście Stargard. Łączna liczba godzin dyżurów wyniosła 132. W tym okresie na terenie miasta Stargard przeprowadzono również dyżury prawnika (30h) i mediatora (30h).

Projekt „Kurs na Rodzinę" objął w 2018 r. warsztaty pn. „Akademia dla babć i dziadków", w których uczestniczyło 15 osób. Zorganizowano również warsztaty pn. „Dialog jako podstawa funkcjonowania rodziny bez przemocy: w relacjach małżeńskich, rodzic – dziecko, rodzic – szkoła", z których skorzystało 12 osób. W okresie od 27 listopada do 27 grudnia 2018 r. przeprowadzono dla 12 osób warsztaty pn. „Szkoła dla rodziców".

Zadania w ramach projektu „Kurs na Rodzinę" zrealizowano w 2018 r. na kwotę 116 226,23 złotych w całości sfinansowane przez środki EFS i środki Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie.

Realizując zadania w zakresie szeroko pojętej pomocy społecznej przed Powiatem Stargardzkim stoi wiele wyzwań, a przede wszystkim:

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu.
2. Rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej.
3. Pozyskanie kandydatów na zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze oraz na prowadzenie rodzinnego domu dziecka.
4. Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim poprzez zmniejszenie liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rodzinnych form pieczy zastępczej.

5. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej lub powierzenie realizacji tego zadania innemu podmiotowi,
6. Tworzenie ośrodków pomocy społecznej,
7. Doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie polityki społecznej. Z uwagi na dokonujące się zmiany w kształtowaniu polityki społecznej oraz sposobów rozwiązywania problemów społecznych, niezbędne jest systematyczne kształcenie i doskonalenie umiejętności kadr pomocy społecznej.

4. Oświata i wychowanie

Na terenie Powiatu Stargardzkiego funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć placówek edukacyjnych, obejmująca szkoły podstawowe oraz szkoły ponadpodstawowe. W zakresie wyższych poziomów edukacji, mieszkańcy powiatu mogą korzystać z bogatej oferty Szczecina, Stargardu oraz innych dużych miast.

Struktura publicznych placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat, składa się z dwóch szkół – I Liceum Ogólnokształcące i II Liceum Ogólnokształcące, czterech Zespołów Szkół oraz Szkoły Podstawowej Specjalnej. W ramach Zespołów Szkół funkcjonują technika i szkoły branżowe. Dodatkowo działa Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w ramach Zespołu Szkół nr 1.

Wykres 23. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki

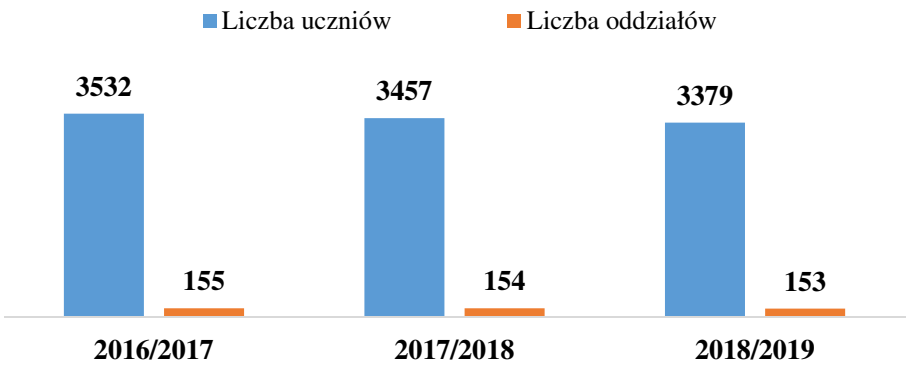

Opracowanie własne

W roku szkolnym 2017/2018 w 153 oddziałach szkół prowadzonych przez Powiat Stargardzki kształci się 3379 uczniów. Większość z nich stanowią uczniowie uczęszczający do technikum – 1764 uczniów następnie liceów - 1049 uczniów. Najmniejsza liczba uczniów to uczniowie szkół branżowych - 462. Związane jest to niewątpliwie z sytuacją na rynku pracy. Przyszli pracodawcy oczekują obecnie od pracowników co najmniej wykształcenia średniego i wyższych kwalifikacji. Władze powiatu są świadome takiego stanu rzeczy i dlatego też wychodzą naprzeciw oczekiwaniom pracodawców i samych uczniów. Systematycznie wprowadzane są nowe kierunki nauczania, wzbogacana jest oferta

edukacyjna, nawiązywana jest współpraca z okolicznymi przedsiębiorcami mająca na celu kształcenie przyszłych kadr tych firm.

Tabela 8. Współpraca z przedsiębiorstwami

Opracowanie własne

Na przełomie ostatnich lat nastąpił rozwój kształcenia zawodowego. Obecnie kształcimy w 87 oddziałach 2149 uczniów w 25 zawodach. W roku 2018 Powiat Stargardzki prowadził niżej wymienione typy szkół zawodowych:

a) technika zawodowe – 4-letnie,
b) szkoły branżowe I stopnia – 3-letnie, w tym oddziały klas specjalnych,
c) szkołę zawodową przysposabiającą do pracy – 3-letnią,

Wykres 24. Dynamika rozwoju kształcenia zawodowego w Powiecie Stargardzkim w roku szkolnych 2005/2006, 2017/2018, 2018/2019

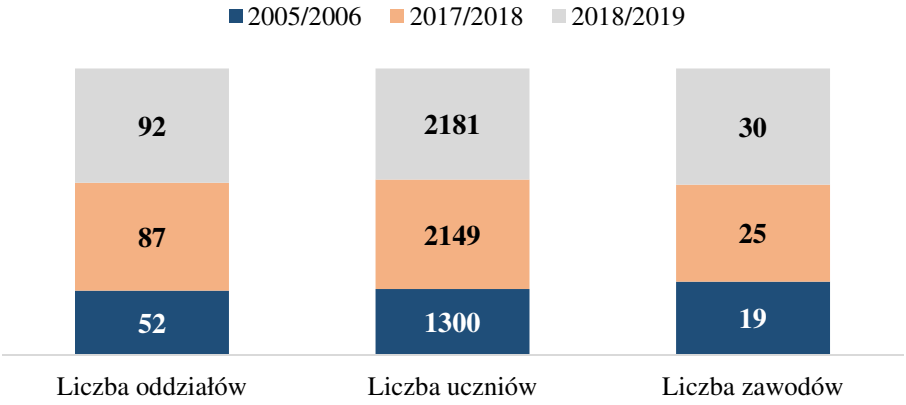

Opracowanie własne

Od 1 września 2012 roku weszły w życie przepisy wprowadzające zmiany w szkolnictwie zawodowym. W zawodach przedstawionych w nowej klasyfikacji wyodrębniono kwalifikacje. Przez kwalifikację w zawodzie należy rozumieć wyodrębniony

w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Wraz z wprowadzeniem nowej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego i nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach, wprowadzono modyfikację sposobu potwierdzania kwalifikacji zawodowych. Teraz każdą z kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie potwierdza się odrębnym egzaminem jeszcze w trakcie trwania nauki. Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystępują uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe, absolwenci, osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, a także osoby dorosłe przystępujące do zawodowego egzaminu eksternistycznego.

W nowej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, obowiązującej od roku szkolnego 2012/2013, wyodrębniono w poszczególnych zawodach jedną, dwie lub trzy kwalifikacje i oznaczono je odpowiednio porządkowymi symbolami. W 193 zawodach wyodrębnione zostały 252 kwalifikacje. Szkoły same ustalają terminy nowego egzaminu, uczniowie mogą zdobywać określone kwalifikacje począwszy od klasy drugiej, a ostatni egzamin powinien być przeprowadzony w pierwszym semestrze klasy programowo najwyższej.

W szkołach prowadzonych przez powiat uczniowie po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe mogą zdobyć zawód :

1) technika elektryka,
2) technika elektronika,
3) technika mechanika,
4) technika technologii drewna,
5) technika informatyka,
6) technika mechatronika,
7) technika ekonomisty,
8) technika logistyka,
9) technika żywienia i gospodarstwa domowego,
10) technika budownictwa,
11) technika pojazdów samochodowych,
12) technika architektury krajobrazu,
13) technika hotelarstwa,
14) technika obsługi turystycznej,
15) technika dróg i mostów kolejowych,
16) technika spedytora,
17) technika organizacji reklamy,
18) technika cyfrowych procesów graficznych,
19) technika mechanika urządzeń dźwigowych,
20) technika handlowca,
21) stolarza,
22) elektryka,
23) montera maszyn i urządzeń,
24) kucharza,
25) sprzedawcy,
26) murarza,
27) cukiernika
28) montera sieci instalacji i urządzeń sanitarnych,
29) montera zabudowy i robot wykończeniowych w budownictwie,
30) betoniarza zbrojarza,
31) technologa robót wykończeniowych,
32) mechanika pojazdów samochodowych,
33) elektromechanika pojazdów samochodowych,
34) fryzjera,
35) sprzedawcy,
36) fotografa,
37) rolnika,
38) lakiernik.

Tabela 9. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w 2018 roku

Lp.	Szkoła	Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w %	
		Sesja styczeń-luty	Sesja czerwiec -lipiec
1.	Zespół Szkół Nr 1	Technikum - 50,05 Zasadnicza szkoła zawodowa - 25,00	Technikum - 66,96 Zasadnicza szkoła zawodowa - 51,71
2.	Zespół Szkół Nr 2	Technikum - 88,19	Technikum - 84,74
3.	Zespół Szkół Nr 5	Technikum - 68,95 Zasadnicza szkoła zawodowa -	Technikum - 88,81 Zasadnicza szkoła zawodowa - 62,52
4.	Zespół Szkół Budowlano-Technicznych	Technikum - 82,20 Zasadnicza szkoła zawodowa - 57,14	Technikum - 21,59 Zasadnicza szkoła zawodowa - 44,94

Opracowanie własne

Tabela 10. Zawody o najwyższym stopniu zdawalności egzaminów zawodowych w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki w 2018 roku

Technik cyfrowych procesów graficznych	ZS nr 1	87,50%
Technik mechatronik		96,30%
Technik technologii drewna		83,33%
Technik mechanik		83,33%
Technik spedytor	ZS nr 2	95,83%
Technik logistyk		100,00%
Technik ekonomista		100,00%
Technik pojazdów samochodowych	ZS nr 5	100,00%
Technik żywienia i usług gastronomicznych		86,36%
Cukiernik		100,00%
Technik budownictwa	ZSBT	100,00%
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej		91,67%

Opracowanie własne

Wykres 25. Zdawalność matury w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki po sierpniowych poprawkach 2018 rok

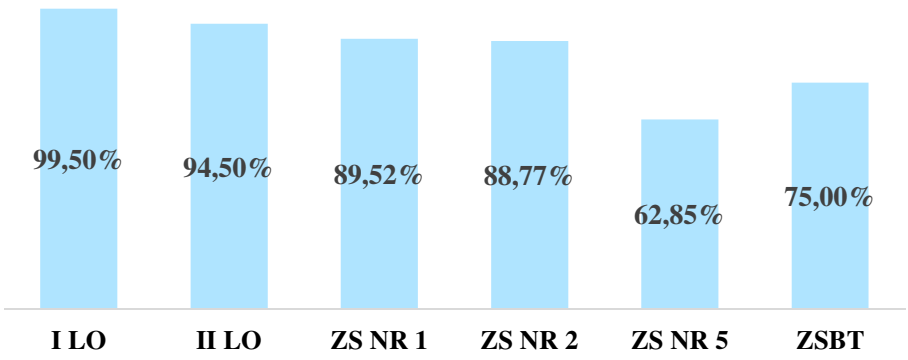

Opracowanie własne

Tabela 11. Wyniki egzaminu maturalnego 2018 po sierpniowych egzaminach poprawkowych w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki

L.P	Szkoła	Ukończyło szkołę	Przystąpiło do matury	Zdało	Nie zdało	% zdanych
1.	I LO	201	201	200	1	99,50
2.	II LO	151	148	140	8	94,59
3.	ZS NR 1	123	105	94	11	89,52
4.	ZS NR 2	142	98	87	11	88,77
5.	ZSBT	37	20	15	5	75,00
6.	ZS NR 5	64	35	22	13	62,85
Ogółem		**718**	**607**	**558**	**49**	**91,93**

Opracowanie własne

Tabela 12. Wyniki egzaminu maturalnego 2018 po sierpniowych egzaminach poprawkowych w szkołach niepublicznych dotowanych przez Powiat Stargardzki

Lp.	**Organ prowadzący/nazwa szkoły**	**ukończyło szkołę**	**przystąpiło do matury**	**zdało**	**nie zdało**	**% zdanych**
1.	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcąca (J.J Panz)	21	7	2	5	28,57
2.	Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla młodzieży (E. Kopczyńska)	67	33	25	8	75,76
3.	Liceum Ogólnokształcące dla Młodzieży (S. Wyszyński)	21	8	2	6	25,00
4.	Stanisław Wyszyński Technikum Hotelarskie	9	9	2	7	22,22
5.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Żak (CNiB Żak)	64	15	1	14	6,67

Opracowanie własne

W roku 2018 Powiat Stargardzki dotował 16 szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych. Powiat Stargardzki dotował również 4 niepubliczne placówki - Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy Krajowego Towarzystwa Autyzmu, Specjalistyczną Niepubliczną Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, Internat przy Technikum Informatycznym Izba Rzemieślnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Kamiennym Moście oraz Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, którego składową jest Szkoła Podstawowa Specjalna. Ośrodek prowadzi Stargardzkie Stowarzyszenie „Jednak Można". Otrzymywały one dotacje z budżetu Powiatu Stargardzkiego, zgodnie z niżej przywołanymi przepisami ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Dotacje udzielane są w cyklu roku budżetowego a nie szkolnego. Do kwietnia 2018 roku dotacje były udzielane zgodnie z uchwałą Nr XLII/508/09 Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania oraz rozliczania dotacji dla szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie Powiatu Stargardzkiego oraz trybu i zakresu kontroli ich wykorzystania (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 94, poz. 2691 z późn. zm.) oraz uchwałą Nr XLIII/556/14 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 29 października 2014 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji dla publicznych szkół, dla których Powiat Stargardzki nie jest organem prowadzącym, funkcjonujących na terenie Powiatu Stargardzkiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 4272 z późn. zm.) 9 kwietnia 2018 roku w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, poz.1587 opublikowana została uchwala Nr XXXIV/454/18 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek prowadzonych na terenie Powiatu Stargardzkiego przez inne niż jednostki samorządu terytorialnego osoby prawne lub osoby fizyczne oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Dotacji udziela Zarząd Powiatu, a podmiot prowadzący szkołę lub placówkę jest zobowiązany sporządzić i przekazać organowi dotującemu - Zarządowi w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku roczne rozliczenie z otrzymanych dotacji za okres od początku do końca minionego roku kalendarzowego. Łączna kwota dotacji przekazanych w 2018 roku dla szkół i placówek niepublicznych oraz szkół publicznych dla których Powiat Stargardzki nie jest organem prowadzącym wyniosła 13.700.781,27 złotych.

Wykres 26. Kwota przekazanej dotacji z budżetu Powiatu Stargardzkiego dla szkół i placówek niepublicznych oraz szkół publicznych

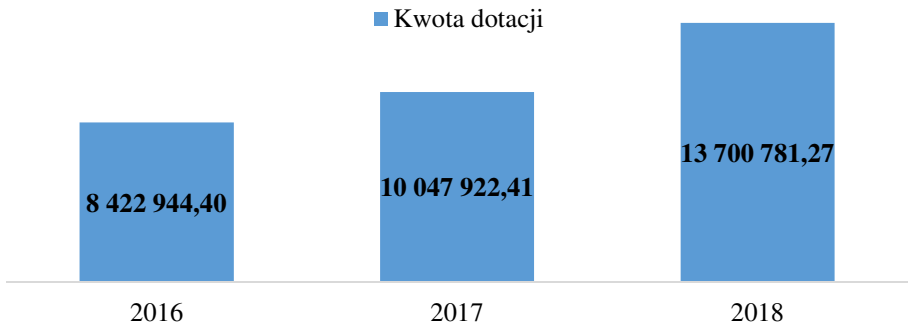

Opracowanie własne

Większość publicznych jak i niepublicznych placówek oświatowych ma swoją siedzibę w Stargardzie. Niezbędne jest funkcjonowanie Bursy Szkolnej, która oferuje 230 miejsc co pozwala na przyjęcie uczniów i zapewnienie im noclegów w przypadku braku możliwości codziennego dojazdu do szkoły.

Wsparciem dla uczniów i ich rodzin jest działająca Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, doradztwem metodycznym dla nauczycieli zajmuje się Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli.

Na zadania oświatowe przekazywana jest z budżetu państwa część oświatowa subwencji ogólnej. Ustalana jest ona na podstawie danych przekazywanych za pomocą Systemu Informacji Oświatowej, w której wykazuje się liczbę uczniów na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Pierwszą informację o wysokości należnej powiatowi części oświatowej subwencji ogólnej uzyskujemy w październiku w roku poprzedzającym rok budżetowy. Ostateczną wielkość tejże subwencji znamy na przełomie lutego i marca roku budżetowego. W latach ubiegłych (2015-2017) wielkość subwencji korygowana była na niekorzyść powiatu, była ograniczana, natomiast dwa ostatnie lata budżetowe do wzrost ostatecznej wielkości subwencji w stosunku do pierwszych informacji.

Wykres 27. Wielkość część oświatowej subwencji ogólnej podawana w październiku roku poprzedzającego rok budżetowy i ostateczna jej kwota na rok budżetowy w latach 2015-2019

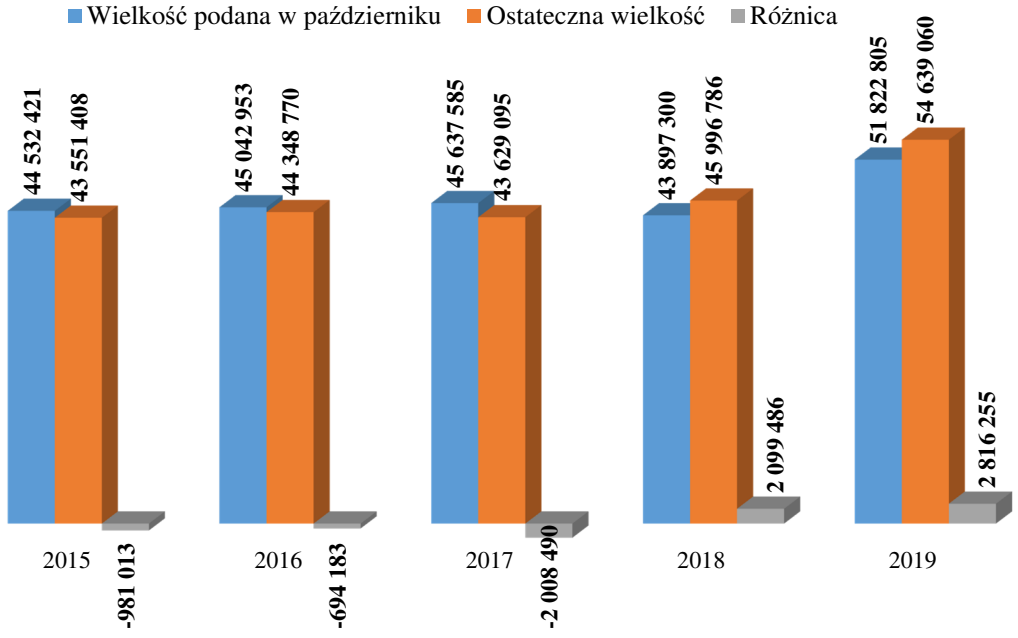

Opracowanie własne

Mimo wzrostu ostatecznej wielkości subwencji oświatowej na rok 2018 w stosunku do pierwszych informacji nie zabezpieczyła ona w pełni wydatków bieżących oświatowych. Wydatki oświatowe, w tym również edukacyjna opieka wychowawcza (utrzymanie Bursy Szkolnej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej) stanowią największe obciążenie dla budżetu powiatu. Przy braku stuprocentowego zabezpieczenia wydatków bieżących oświatowych subwencją oświatową, w trosce o realizację zadań oświatowych, powiat

zabezpiecza brakujące środki kosztem innych realizowanych zadań. W latach 2015-2019 zabezpieczono wydatki własne na realizacje zadań oświatowych w wysokości 38.256.472,00 złotych.

Wykres 28. Wielkość część oświatowej subwencji ogólnej w stosunku do wydatków bieżących oświatowych w latach 2015-2019

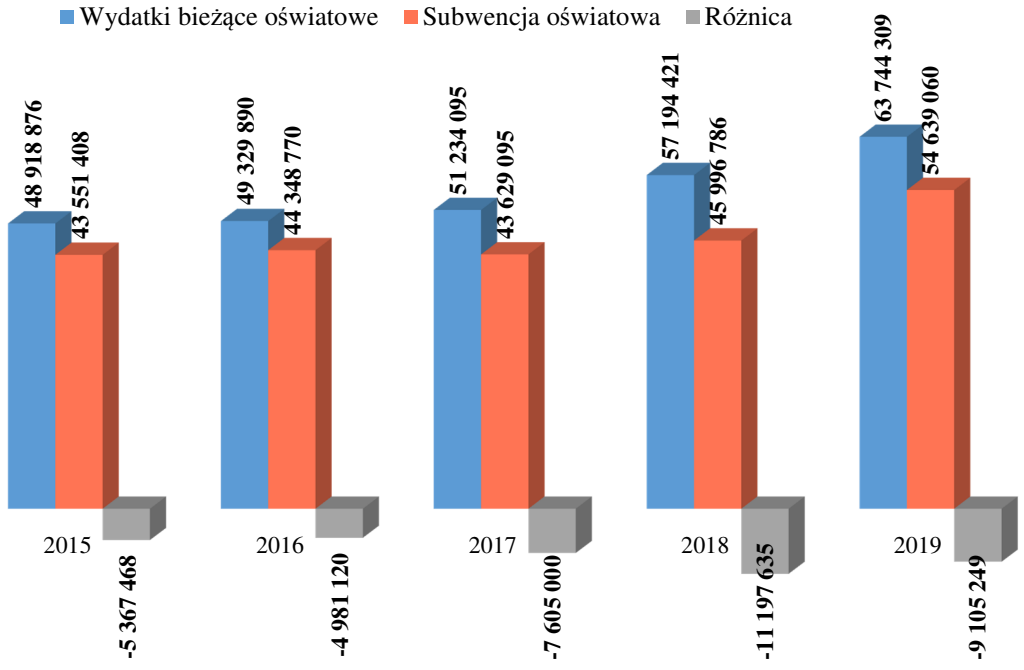

Opracowanie własne

Duży wpływa na wielkość środków, jakie powiat corocznie dokłada do zadań oświatowych, obok wzrostu kosztów utrzymania placówek oświatowych wynikających zarówno z kosztów osobowych, jak również kosztów utrzymania budynków, ma sposób dotowania szkół niepublicznych.

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U.2017 poz. 2203) prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. Ta sama zasada dotyczy niepublicznych szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oraz placówek oświatowo-wychowawczych.

Niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują dotację na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu. Dotacje są przekazywane na rachunek bankowy szkoły lub placówki w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego. Subwencja

oświatowa naliczana jest wg liczby uczniów wykazanej przez wszystkie szkoły i placówki wg stanu na 30 września roku poprzedzającego rok jej przyznania.

Szkoły niepubliczne otrzymują jednak dotację nie wg stanu z 30 września, ale wg rzeczywistej liczby uczniów wykazywanej comiesięcznie do dnia 5-ego każdego miesiąca wg stanu na dzień 1-ego tego miesiąca. Oznacza to przykładowo, że jeżeli Liceum Ogólnokształcące XYZ wykazało 100 uczniów w sprawozdaniu SIO na dzień 30 września, a do szkoły uczęszcza od 1 października 105 uczniów, to dotacja za 5 osób pochodzi z dochodów własnych samorządu. W roku szkolnym 2017/2018 wg stanu na 30 września 2017 r. w szkołach niepublicznych wykazano 1609 uczniów, natomiast w styczniu 2018 roku dotację wypłacaliśmy już na 1670 uczniów. Dotacja zależy nie tylko od ilości uczniów, ale także od stawki określonej w subwencji. W przypadku najwyżej wycenionych stawek (szkolnictwo specjalne) sięgających od 3100 złotych do prawie 4500 złotych, przyjęcie po 30 września dodatkowych np. 5 uczniów powoduje wydatek z budżetu samorządu sięgający prawie 250.000 złotych.

Ogólny stan obiektów szkolnych powiatu jest dobry. Systematycznie przeprowadzane są tam prace remontowe i modernizacyjne mające na celu podwyższenie standardu nauki.

W latach 2015-2017 wykonano prace termomodernizacyjne budynków I i II Liceum Ogólnokształcącego oraz Bursy Szkolnej.

Termomodernizacja I i II Liceum Ogólnokształcącego podzielona na dwa etapy. Pierwszy etap obejmujący lata 2014-2015 to termomodernizacja budynków II LO. Na realizacje tego zadania Powiat uzyskał dofinansowanie w ramach Programu PL 04 „Oszczędzanie Energii i Promowanie Odnawialnych Źródeł Energii" ogłoszonego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, którego operatorem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Zadanie zostało zakończone w 2015 roku kwotą 1.002.176,69 złotych. W związku z ogłoszonym dodatkowym naborem w 2016 roku zakres prac termomodernizacyjnych został rozszerzony o budynki I LO wtedy także wykonano audyt efektywności ekologicznej, ekspertyzę ornitologiczną oraz wymieniono część instalacji centralnego ogrzewania. Drugi etap obejmujący lata 2016-2017 to termomodernizacja budynków I LO. Podpisany aneks do umowy Nr 475/2014/Wn16/OA-XN/D określa poziom dodatkowego dofinansowania w kwocie 1.407.091,43 złotych. W roku 2017 roku wydatkowano kwotę 1.758.863,21 złotych, za którą wykonano docieplenie ścian oraz dachu, wymiany i renowacji stolarki drzwiowej oraz wymiany stolarki okiennej i instalacji wewnętrznych oraz kwotę 118.556,55 złotych na roboty towarzyszące przy termomodernizacji budynku I LO, m.in. na instalacje odgromową, czyszczenie elewacji budynku oraz modernizacje schodów.

W 2018 roku kontynuowano prace modernizacyjne w budynków I Liceum Ogólnokształcącego w Stargardzie polegające na wykonaniu modernizacji siłowni, ciągów komunikacyjnych i korytarzy w budynku dydaktycznym. Zakres robót obejmował następujące prace:

1. w budynku siłowni - wymianę posadzek wraz z wymianą wykładzin, roboty tynkarsko - malarskie ścian i sufitów, wymianę stolarki drzwiowej;

2. w budynku dydaktycznym - wymiana posadzek w ciągach komunikacyjnych – korytarzach i klatkach schodowych, wymianę balustrad schodowych, wymianę stolarki drzwiowej, roboty tynkarsko – malarskie ścian i sufitów ciągów komunikacyjnych

Wartość robót: 203.771,57 złotych.

Na lata 2020-2021 zaplanowano realizacje zadań związanych z modernizacja boisk sportowych przy I i II Liceum Ogólnokształcącym w Stargardzie mające na celu poprawę warunków sportowych tych jednostek. Szacowana wartość zadania to 3.200.000 złotych. W kolejnych latach modernizowane będzie również boisko przy Zespole Szkół Nr 1.

Wniosek o dofinansowanie zadania pn „**Termomodernizacja budynku Bursy Szkolnej"** został złożony 31 stycznia 2014 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach konkursu pn. System zielonych inwestycji (GIS - Green Investment Scheme), Część 1 Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej - VI konkurs. Znalazł się on na 6 pozycji listy rezerwowej ogłoszonej wraz z listą rankingową przedsięwzięć zakwalifikowanych do dofinansowania. Operator Programu wystąpił o aktualizację przedłożonego wniosku w dniu 25.04.2016 r., co uczyniono, przedkładając zaktualizowany harmonogram rzeczowo - finansowy przedsięwzięcia. Umowa o dofinansowanie zawarta została w dniu 27.12.2016 r. na kwotę 635.795,00 złotych. Całkowita wartość zadania zamknęła się kwotą 2.271.705,95 złotych. W ramach zadania dokonano wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenia ścian zewnętrznych, stropu, wymiany instalacji centralnego ogrzewania wraz z montażem pompy ciepła, wykonania podjazdu dla osób niepełnosprawnych. Jednocześnie w 2017 roku wykonano systemu alarmowego w Bursie Szkolnej.

Ze względu na zły stan instalacji wodno – kanalizacyjnej, jej znaczne zakamienienie oraz nieszczelność w 2018 roku wykonane zostały w pełnym zakresie roboty polegające na wymianie instalacji wodno - kanalizacyjnej w budynku Bursy Szkolnej. Wartość zadania to 116.917,08 złotych. Ponadto w budynku Bursy Szkolnej wykonano modernizację systemu przeciwpożarowego. Koszt modernizacji wyniósł 108.907,56 złotych, w ramach tej kwoty zakupiono nową centralę sygnalizacji pożaru oraz terminal sygnalizacji równoległej, co umożliwia utworzenie dwóch niezależnych stref monitorowania i powiadamiania o pożarze, tj. odrębnie dla Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Bursy Szkolnej.

W latach 2017-2018 trwały prace inwestycyjne w Bursie Szkolnej polegające na wydzieleniu pomieszczeń w jednostce na potrzeby przeniesienia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Całkowita wartość zadania to 1.306.030,32 złotych, a wydatkowana na: wymianę posadzek, podwieszane sufity, pomalowano sufity i ściany, wykonano modernizację trzech łazienek. Pomieszczenia znajdujące się na parterze dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo oraz zlikwidowano zewnętrzne bariery architektoniczne poprzez wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych. W ramach zagospodarowania terenu wykonano miejsca postojowe i chodnik. W 2019 roku planuje się wykonanie zagospodarowania terenu od strony głównego wjazdu na teren Bursy Szkolnej oraz od strony Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Na lata 2019-2021 planowana jest termomodernizacja Zespołu szkół Nr 1, której pierwszym etapem jest wymiana stolarki okiennej na korytarzu szkoły w 2019 roku na łączną

wartość 100.000 złotych. Na realizacje tego zadania planuje się złożenie wniosku o dofinansowanie.

W roku 2018 w budżecie Powiatu Stargardzkiego na realizację zadania pn**. „Budowa sali sportowej dla Zespołu Szkół nr 5 w Stargardzie”** zaplanowano 2.238.200,00 złotych. W 2016 roku opracowano projekt budowlany za kwotę 62.970,00 złotych. W marcu 2017 Powiat wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie przedmiotowego zadania do Ministerstwa Sportu i Turystki w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej - edycja 2017, którego celem jest poprawa stanu przyszkolnej infrastruktury sportowej, przeznaczonej na potrzeby realizacji zajęć wychowania fizycznego, służącej lokalnym społecznościom do aktywnego spędzania czasu wolnego, jak również w miarę możliwości - umożliwiającej współzawodnictwo sportowe. 17 lipca 2017 roku zgodnie z protokołem zbiorczym nr 6 z posiedzenia Zespołu do spraw opiniowania wniosków o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej wniosek uzyskał pozytywną opinię. Przewidziana kwota dofinansowania to 2.490.000 złotych, z czego na rok 2018 – 1.000.000 złotych, rok 2019 – 1.490.000 złotych. W okresie od maja do października 2018 r. Powiat Stargardzki przeprowadził trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie przetargów nieograniczonych, które zostały unieważnione. W pierwszym postępowaniu nie wpłynęła żadna oferta, w drugim postępowaniu Wykonawca złożył ofertę na kwotę 10.210.118,34 złotych natomiast oferta złożona w trzecim postępowaniu opiewała na kwotę 10.752.172,18 złotych. Ze względu na brak możliwości zwiększenia środków, nie rozpoczęto realizacji zadania. W budżecie powiatu na rok 2019 zabezpieczono środki na wykonanie nowej dokumentacji projektowej na budowę sali sportowej przy ZS nr 5.

Potrzeby inwestycyjne jednostek oświatowych:

1. **I Liceum Ogólnokształcące**
   1) remont auli szkolnej – wykonanie nowych tynków i okładzin ściennych, wymiana podłogi – wykonanie nowych parkietów; Koszt modernizacji auli – ok 200.000,00 złotych,
   2) modernizacja boiska szkolnego, na które wystąpiono z wnioskiem o dofinansowanie do Ministra Sportu i Turystyki. Koszt zadania – ok. 1.200.000,00 złotych. Przewidywany termin realizacji inwestycji – 2020 r.;
   3) zagospodarowanie terenu - wykonanie chodników i dojść do budynków oraz remont ogrodzenia (płotu – muru ogradzającego obiekty szkoły);
   4) remont zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej.

2. **II Liceum Ogólnokształcące**
   1) modernizacja boiska szkolnego, na które wystąpiono z wnioskiem o dofinansowanie do Ministra Sportu i Turystyki. Koszt zadania – ok. 2.000.000,00 złotych. Przewidywany termin realizacji inwestycji – 2021 r.;
   2) wykonanie siłowni zewnętrznej;
   3) zagospodarowanie terenu, tj. chodniki, dojścia do budynku oraz ogrodzenie całego terenu.

3. **Zespół Szkół Nr 1**
   1) termomodernizacja budynku, w tym: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie elewacji zewnętrznych, docieplenie poddasza, zainstalowanie oświetlenia energooszczędnego oraz systemu zarządzania energią, wymiana instalacji centralnego ogrzewania;
   2) remont toalet ogólnodostępnych;
   3) modernizacja boiska szkolnego;
   4) zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji, a także natychmiastowego użycia drzwi ewakuacyjnych prowadzących z klatek schodowych na zewnątrz budynku.

4. **Zespół Szkół Nr 5**
   1) wymiana stolarki okiennej,
   2) remont dachu,
   3) wymiana kotła centralnego ogrzewania.

5. **Zespół Szkół Budowlano - Technicznych** ze względu na zmianę siedziby koniecznym będzie wykonanie następujących prac adaptacyjnych oraz remontowych:
   1) remont pokrycia dachu,
   2) wymiana części okien,
   3) docieplenie budynku,
   4) płukanie instalacji centralnego ogrzewania,
   5) modernizacja instalacji elektrycznej i teleinformatycznej,
   6) wymiana parkietu na sali gimnastycznej,
   7) wymiana posadzek w salach lekcyjnych i pomieszczeniach biurowych,
   8) wykonanie ścian działowych z malowaniem pomieszczeń,
   9) wymiana części stolarki drzwiowej,
   10) ogrodzenie wokół budynku szkoły,
   11) remont boiska szkolnego.

6. **Szkoła Podstawowa Specjalna**
   1) wymiana monitoringu wizyjnego,
   2) wymiana instalacji kanalizacji,
   3) zagospodarowanie terenu - wykonanie wymiany nawierzchni dojść, chodników i placu przed budynkiem, wymiana ogrodzenia.

7. **Bursa Szkolna**
   1) dojścia i chodniki do Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej oraz miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych korzystających z usług Poradni, przełożenie części instalacji kanalizacji zewnętrznej, wykonanie od strony Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nowego ogrodzenia;
   2) modernizacja (remont) łazienek dla uczniów – ze względów organizacyjnych zaplanowanie modernizacji w okresie 2 lat (w okresach wakacyjnych);

3) modernizacja instalacji kanalizacji zewnętrznej oraz drogi dojazdowej – pożarowej od frontowej strony budynku, wymiana uszkodzonych elementów ogrodzenia;
4) wymiana posadzek w ciągach komunikacyjnych całego budynku;
5) wymiana instalacji elektrycznej.

8. **Centrum Kształcenia Praktycznego budynek A**
   1) remont dachu oraz wzmocnione ścian zewnętrznych, które obecnie zagrażają bezpieczeństwu;
   2) modernizacja i dostosowanie budynku do potrzeb pracowni technicznych.

Realizowane projekty w sferze oświatowej z udziałem środków europejskich

1. **Dostosowanie jakości kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy -** wniosek o dofinansowanie projektu został zgłoszony do konkursu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 -2020 dla działania RPZP.08.06.00 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów uczestniczących w kształceniu zawodowym i osób dorosłych uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego. W projekcie udział bierze udział 162 uczniów Zespołu Szkół nr 2. Projekt ma na celu kompleksowe wsparcie uczniów poprzez realizację staży zawodowych, ponadprogramowe zajęcia specjalistyczne pozwalające rozszerzyć kwalifikacje zawodowe, doradztwo psychologiczno-zawodowe oraz wyposażenie pracowni informatycznej w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie. W roku 2017 podpisano umowę o dofinansowanie i na przedsięwzięcie wydatkowano kwotę 98.047,29 złotych natomiast w 2018 roku kwotę 585.536,77 złotych.
2. **Ponadnarodowa mobilność uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego - ERASMUS+ -** wniosek o dofinansowanie projektu został zgłoszony do konkursu pn. "Ponadnarodowa mobilność uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Umowa o dofinansowanie została podpisana w 2017 roku. Projekt zakładał wzrost umiejętności językowych uczniów, kompetencji międzykulturowych, zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego poprzez udział uczniów w praktykach zawodowych poza granicami kraju. Umożliwił odbycie zagranicznych praktyk zawodowych 52 uczniom Zespołu Szkół Budowlano - Technicznych w Hiszpanii i Wielkiej Brytanii. Przygotowanie do wyjazdu poprzedziły szkolenia pedagogiczno - kulturowe, spotkania organizacyjne oraz szkolenia językowe. Poniesione w roku 2018 wydatki na powyższe przedsięwzięcie wynoszą 598.611,91 złotych.
3. **Staż na 5 ERASMUS+ -** wniosek o dofinansowanie projektu został zgłoszony do konkursu "ERASMUS+ KA1 Mobilność edukacyjna KA102 Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego" w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Umowa o dofinansowanie została podpisana 2018 roku. Projekt ma na celu kompleksowe wsparcie uczniów poprzez realizację praktyk zawodowych w instytucjach zagranicznych dla 10 uczniów kształcących się w zawodzie

technik żywienia i usług gastronomicznych oraz dla 10 uczniów kształcących się w zawodzie technik pojazdów samochodowych. Na realizacje projektu w 2018 wydatkowano kwotę 99.580,38 złotych. Powyższe przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji także w 2019 roku.

4. **Zachodniopomorska Szczecińska Szkoła Ćwiczeń –** wniosek o dofinansowanie projektu został zgłoszony do konkursu w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Realizatorem jest Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Stargardzie w partnerstwie z Gminą Miastem Szczecin oraz Uniwersytetem Szczecińskim. Projekt ma na celu rozwój metodyczny i merytoryczny nauczycieli poprzez szkolenia i wykłady specjalistyczne, podniesienie poziomu współpracy i samokształcenia nauczycieli systemu edukacji szkolnej i akademickiej. Umowa o dofinansowanie została podpisana w 2018 roku, a realizacja projektu rozpocznie się w 2019 roku.

5. Ochrona zdrowia

Niezwykle istotną sferą aktywności samorządów terytorialnych są zadania wynikające z pełnienia przez powiaty funkcji podmiotu tworzącego dla podmiotów leczniczych. Wraz z wprowadzeniem w 1999 roku reformy ochrony zdrowia oraz nowego podziału administracyjnego kraju Powiat Stargardzki stał się organem założycielskim, a obecnie podmiotem tworzącym dla Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie.

Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stargardzie jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej. Działa na podstawie:

1) Statutu Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego nadanego:
   a. Uchwałą nr XIX/233/16 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 7 września 2016 r., zmienionej uchwałą XXXI/414/17 z dnia 29 listopada 2017 r.,
   b. Uchwałą nr II/38/18 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 19 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r. poz. 376),
2) wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego pod nr księgi 000000017670,
3) wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Szczecinie pod numerem rejestru 0000005388.

Podstawowym celem Zakładu jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych stacjonarnych i ambulatoryjnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne, a także promocja zdrowia i inne działania wynikające z potrzeb obronnych państwa. Siedzibą Zakładu jest miasto Stargard, a obszarem działania jest teren Powiatu Stargardzkiego, jednak nie ogranicza jest możliwości udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom spoza Powiatu Stargardzkiego.

Zgodnie z § 13 statutu Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie organami Zakładu są dyrektor oraz Rada Społeczna.

Dyrektor odpowiada za zarządzanie Zakładem, reprezentują go na zewnątrz, jest przełożonym pracowników oraz wykonuje swoje obowiązki przy pomocy zastępcy

Dyrektora, administracji Zakładu oraz zakładów leczniczych. Dyrektora zatrudnia Zarząd Powiatu Stargardzkiego nawiązując z nim stosunek pracy na podstawie powołania lub umowy cywilnoprawnej. W latach 2015-2019 funkcję dyrektora pełnili:

1) Anna Skierkowska w okresie od 01 lipca 2014 r. do 30 kwietnia 2016 r.
2) Paweł Waldemar Bakun w okresie od 01 kwietnia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r.
3) Beata Skobel zastępca dyrektora sprawująca funkcję w okresie od 01 stycznia 2018 r. do 14 stycznia 2018 r. .
4) Krzysztof Kowalczyk od dnia 15 stycznia 2018 r. nadal.

Rada Społeczna jest organem inicjującym i opiniodawczym organu tworzącego oraz organem doradczym Dyrektora. Jej kadencja zgodnie z obowiązującym statutem była równa kadencji Rady Powiatu Stargardzkiego. Na podstawie Uchwały Nr IV/62/15 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 18 lutego 2015 r. w sprawie powołania Rady Społecznej działającej w Samodzielnym Publicznym Wielospecjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Stargardzie, ustalono skład Rady:

1) Przewodniczący – Ireneusz Rogowski Starosta Stargardzki,
2) Członkowie:
    a) Małgorzata Gabryelska – przedstawiciel Wojewody Zachodniopomorskiego,
    b) Mirosława Szymańska – przedstawiciel Prezydenta Miasta Stargardu,
    c) Agata Kmieć – Łuciuk – przedstawiciel Prezydenta Miasta Stargardu,
    d) Adam Chrałowicz – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    e) Anna Gołofit – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    f) Adam Kalinowski – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    g) Irena Agata Łucka – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    h) Zbigniew Łuczyński – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    i) Izabela Pacholik – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    j) Sylwester Ruciński – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    k) Józef Stachowiak – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    l) Tomasz Szczerba – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    m) Ewa Węgielnik – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    n) Małgorzata Złotek – przedstawiciel podmiotu tworzącego.

Uchwałą nr XVIII/220/16 z dnia 29 czerwca 2016 r. Rada Powiatu Stargardzkiego odwołała pana Tomasza Szczerbę. Uchwałą nr XXVII/344/14 z dnia 31 maja 2017 r. powołano na przewodniczącego (na skutek rezygnacji Ireneusza Rogowskiego) Waldemara Gila. Uchwałą Nr XXIX/393/17 z dnia 20 września 2017 r. odwołano członków Rady przedstawicieli podmiotu tworzącego. Uchwałą nr XXIX/394/17 z dnia 20 września 2017 r. Rada Powołała na nowych członków przedstawicieli podmiotu tworzącego. Skład Rady do końca kadencji Rady Powiatu Stargardzkiego utworzyli:

1) Przewodniczący – Waldemar Gil osoba wyznaczona przez Starostę Stargardzkiego
2) Członkowie:
    a) Małgorzata Gabryelska – przedstawiciel Wojewody Zachodniopomorskiego,
    b) Stanisław Kopeć – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    c) Anna Gołofit – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
    d) Grzegorz Polak – przedstawiciel podmiotu tworzącego,

e) Andrzej Pułaski – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
f) Marek Stankiewicz – przedstawiciel podmiotu tworzącego,
g) Tomasz Szczerba – przedstawiciel podmiotu tworzącego,

Świadczenia zdrowotne realizowane są na terenie miasta Stargard w czterech zakładach leczniczych oraz jednostkach i komórkach organizacyjnych, w których skład wchodzą:

1. Szpital Wielospecjalistyczny – ul. Wojska Polskiego 27.
2. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna i Diagnostyczna - ul. Wojska Polskiego 27.
3. Szpital Rehabilitacyjny im. Dr. Zbigniewa Petriego – ul. Staszica 16.
4. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna i Rehabilitacyjna – ul. Staszica 16 – w ramach której działają:
   1) Zespół Poradni Specjalistycznych,
   2) Zespół Poradni Ambulatoryjnej.

Zakład na początku 2018 roku dysponował 197 łóżkami w Szpitalu Wielospecjalistycznym oraz 114 łóżkami w Szpitalu Rehabilitacyjnym. Na koniec roku zmniejszono o 26 liczbę łóżek w Szpitalu Wielospecjalistycznym:

- na oddziale neonatologicznym z 18 na 12 tj. o 6 łózek,
- na oddziale pediatrycznym z 28 na 20 tj. o 8 łóżek,
- na oddziale ginekologiczno – położniczym z 28 na 22 tj. o 6 łóżek,
- na oddziale chirurgicznym ogólnym z 35 na 26 tj. o 6 łóżek.

Na oddziałach Szpitala łącznie z SOR i Izbą Przyjęć w ciągu 2018 roku leczono 29.319 pacjentów. W ramach funkcjonującego w Szpitalu Wielospecjalistycznym Bloku Operacyjnego wykonano 2.172 zabiegi przez:

- Oddział Chirurgii Ogólnej - 997,
- Oddział Ginekologiczno – Położniczy - 354,
- Oddział Otolaryngologiczny- 199,
- Oddział Okulistyczny – Zespół Chirurgii Jednego Dnia - 622.

Wykres 29. Liczba pacjentów poszczególnych oddziałów hospitalizowanych w SPWZOZ w Stargardzie w 2018 roku

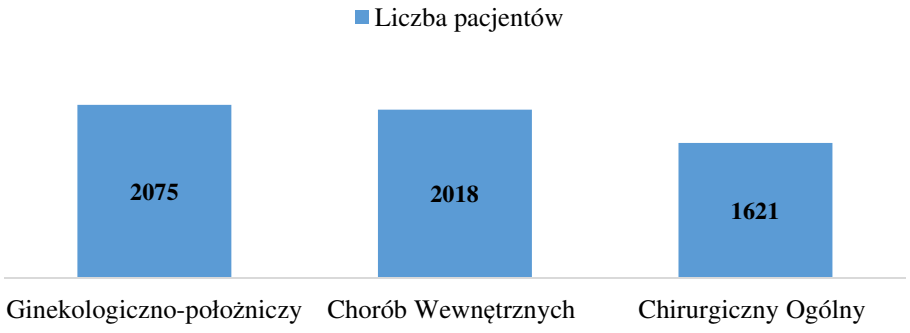

Opracowanie własne

W ramach Zespołów Poradni Specjalistycznych zlokalizowanych przy ul. Wojska Polskiego 27 oraz przy ul. Staszica 16 w 2018 r. udzielono łącznie 103 360 porad, w tym

84 044 w poradniach specjalistycznych i 19 316 w Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej. Najwięcej porad (z wyłączeniem Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej funkcjonującej w strukturach zakładu od dnia 01 października 2017 r.) udzielono pacjentom w Poradni Okulistycznej – 14 912 porad, Poradni Chirurgicznej Ogólnej – 12 051 porad oraz Poradni Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej tj. 7 808 porad. W ramach Zespołu Rehabilitacji Ambulatoryjnej w 2018 r. wykonano 132 669 zabiegów fizjoterapeutycznych. Na oddziale Szpitala Rehabilitacyjnego leczono łącznie 1331 pacjentów.

Tabela 13. Dane statystyczne dotyczące liczby łóżek, pacjentów, udzielonych porad oraz wykonanych zabiegów

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
		Liczba łóżek	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek	Liczba udzielonych świadczeń	Liczba łóżek	Liczba udzielonych świadczeń
I.	**SZPITAL WIELOSPECJALISTYCZNY**	**217**	**36 424**	**197**	**31 882**	**171**	**29 318**
1.	Oddział Chorób Wewnętrznych	49	2 444	54	2 164	54	2 018
2.	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	5	103	5	77	5	68
3.	Oddział Pediatryczny	31	2 071	28	1 636	20	1 540
4.	Oddział Ginekologiczno-Położniczy	37	2 329	28	2 078	22	2 075
5.	Oddział Neonatologiczny	18+11 inku	1 070	18+5 inku	918	12+5 inku	758
6.	Oddział Chirurgiczny Ogólny	38	1 839	31	1 636	25	1 621
7.	Oddział Okulistyczny - Zespół Chirurgii Jednego Dnia	8	569	8	100	8	640
8.	Oddział Otolaryngologiczny	15	1 350	15	1 126	15	1 245
9.	Szpitalny Oddział Ratunkowy	5	22 402	5	20 583	5	19 353
10.	Izba Przyjęć						
11.	Apteka Zakładowa						
12.	Sterylizatornia						
13.	**Blok Operacyjny**		**2 247**		**1 564**		**2 172**
II.	**AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA i DIAGNOSTYCZNA**	**0**	**73 728**	**0**	**83 396**	**0**	**89 981**
1.	**Zespół Poradni Specjalistycznych ul. Wojska Polskiego 27, Stargard**	**0**	**69 371**	**0**	**76 154**	**0**	**89 981**
-	Poradnia Reumatologiczna		4 772		5 746		5 709
-	Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej		7 727		8 084		7 808
-	Poradnia Alergologiczna		6 303		5 808		5 663
-	Poradnia Okulistyczna		19 326		16 809		14 912
-	Poradnia Otolaryngologiczna		7 972		6 230		6 106
-	Poradnia Gastroenterologiczna		854		1 829		1 713
-	Poradnia Diabetologiczna		2 754		2 674		2 645
-	Poradnia Neonatologiczna		171		231		86
-	Poradnia Położniczo-Ginekologiczna		4 532		4 306		4 401

-	Poradnia Chirurgii Ogólnej		11 910		12 494		12 051
-	Poradnia Kardiologiczna		3 050		3 842		4 834
-	Poradnia Urologiczna		0		1 064		1 878
-	Poradnia Chorób Naczyń		0		1 773		2 859
-	Poradnia Neurologii Dziecięcej		0		419		0
-	Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej		0		4 845		19 316
2.	**Zespól Pracowni Diagnostycznych, w tym:**	**0**	**65 545**	**0**	**71 343**	**0**	**71 336**
	Laboratorium Mikrobiologiczne		19 868		21 294		24 196
	Pracownia Rentgenodiagnostyki Ogólnej		20 456		20 921		18 186
	USG		4 256		6 711		5 330
	USG serca		1 775		2 157		2 626
	Holter ciśnieniowy (ABOM)		277		263		256
	EKG Holtr		811		869		862
	Próba wysiłkowa		341		274		376
	EKG wysiłkowe		0		42		26
	Pracownia EKG		586		533		711
	EPCW		53		78		109
	Endoskopia-gastroskopia		1 805		2 382		2 048
	Endoskopia-kolonoskopia		883		1 281		1 221
	Pracownia Perymetrii Statycznej		1 696		1 416		1 588
	Audiometria		8 031		6 765		7 108
	Tomografia komputerowa		4 707		6 357		6 693
-	**Pracownia Mammografii**		**0**		**1 945**		**2 072**
III.	**SZPITAL REHABILITACYJNY**	**114**	**2 350**	**114**	**1 296**	**114**	**1 331**
1.	Oddział Rehabilitacji	114	2 350	114	1 296	114	1 331
2.	Oddział Rehabilitacji Neurologicznej						
IV.	**AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA I REHABILITACYJNA**	**0**	**136 889**	**0**	**146 679**	**0**	**146 048**
1.	**Zespół Poradni Specjalistycznych ul. Staszica 16, Stargard**	**0**	**11 422**	**0**	**13 114**	**0**	**13 379**
-	Poradnia Medycyny Pracy		0		508		608
-	Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc		5 331		5 774		5 821
-	Poradnia Dermatologiczna		6 091		6 832		6 950
2.	**Zespół Rehabilitacji Ambulatoryjnej, (Pracownia Fizjoterapii)**	**0**	**125 467**	**0**	**133 565**		**132 669**

Świadczenia zdrowotne w Zakładzie udzielane są przez personel medyczny, który posiadał odpowiednie kwalifikacje do wykonywania świadczeń potwierdzone prawami wykonywania zawodu oraz dyplomami posiadanych specjalizacji i uprawnień. Przeciętne zatrudnienie personelu medycznego i niemedycznego wynosiło 459,92 osób tj.

Tabela 14. Dane statystyczne dotyczące przeciętnego zatrudnienia w roku obrotowym z podziałem na grupy zawodowe

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym 2016	Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym 2017	Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym 2018
Pracownicy ogółem w tym:	**373,45**	**410,60**	**459,92**
a) lekarze i inny personel z wyższy wykształceniem	25,19	27,10	24,08
b) personel średni tj. pielęgniarki, położne, technicy rtg, ekg, fizjoterapeucii inny.	286,78	298,13	298,61
c) personel niższy, salowe, rejestratorki	5,19	4,39	3,42
d) obsługa	16,67	40,58	91,33
e) administracja	39,62	40,40	42,48

Ustawa z dnia 23 marca 2017 roku o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 844) wprowadziła do systemu opieki zdrowotnej nową instytucję prawną w postaci systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, zwanego „PSZ". W ramach PSZ wyodrębniono 6 poziomów. Na podstawie art. 2 ust. 4 powyższej ustawy Dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie ogłosił wykaz świadczeniodawców zakwalifikowanych do poszczególnych poziomów systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej na terenie województwa zachodniopomorskiego na okres od 01.10.2017 r. do 30.06.2021r.

Zgodnie z wykazem świadczeniodawców zakwalifikowanych do PSZ (ze zmianami z dnia 31.07.2018 r.) Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stargardzie spełnił kryteria i został zakwalifikowany do szpitali I stopnia. Stargardzki szpital obejmuje następujące profile systemu zabezpieczenia:

1. Choroby wewnętrzne;
2. Anestezjologia i intensywna terapia;
3. Pediatria;
4. Neonatologia;
5. Położnictwo i ginekologia;
6. Chirurgia ogólna;
7. SOR.

W skład systemu wchodzą także następujące poradnie:

1. Dermatologii i wenerologii
2. Gruźlicy i chorób płuc alergologii
3. Diabetologii
4. Gastrologii
5. Kardiologii
6. Reumatologii
7. Neonatologii
8. Położnictwa i ginekologii

9. Chirurgii ogólnej
10. Ortopedii i traumatologii narządu ruchu

Zakład w zakresie usług zdrowotnych świadczonych w ramach PSZ obejmuje również świadczenia dotyczące rehabilitacji leczniczej realizowanej w warunkach stacjonarnych obejmujące rehabilitację ogólnoustrojową oraz neurologiczną. W zakresie świadczeń ambulatoryjnych realizowanych przez Zakład w ramach PSZ znalazły się także świadczenia tomografii komputerowej oraz badań endoskopowych przewodu pokarmowego tj. gastroskopii i kolonoskopii oraz świadczenia szpitalne w zakresie związanym z porodem i opieką nad noworodkiem, świadczenia udzielane przez pielęgniarki i położne, a także świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. W wykazie nie znalazły się oddział otolaryngologiczny i okulistyczny jednego dnia wraz z odpowiadającymi im poradniami oraz poradnia chorób naczyń i urologiczna, a także ambulatoryjna rehabilitacja lecznicza, którą SPWZOZ prowadzi w ramach pracowni fizjoterapii.

Według założeń, szpitale które znajdują się w sieci szpitali, co do zasady otrzymują ryczałtowe wynagrodzenie za wykonywanie swoich zadań obejmujące łącznie wszystkie profile, rodzaje i zakresy w ramach których są udzielane świadczenia w PSZ i mają zagwarantowane finansowanie z NFZ na okres 4 lat. Z kwoty ryczałtu zostały wyodrębnione środki na sfinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej, które ze względu na konieczność zapewnienia odpowiedniego dostępu do tych świadczeń wymagają ustalenia odrębnego sposobu finansowania. Wykaz takich świadczeń wymagających wyodrębnienia przeznaczonych kwot finansowania został określony w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia. Należą do nich m.in. świadczenia rehabilitacji leczniczej w warunkach stacjonarnych. Poradnie specjalistyczne i zakłady fizjoterapii, które nie weszły do sieci, realizują świadczenia na podstawie dotychczasowych umów. Usługi zdrowotne w zakresie Medycyny Pracy realizowane są na podstawie odrębnych umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi jak również na potrzeby SPWZOZ w Stargardzie.

Kompetencje i obowiązki samorządów terytorialnych dotyczące tworzenia, prowadzenia, przekształcania i likwidacji podmiotów leczniczych określa ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Na podmiocie tworzącym ciąży obowiązek pokrywania ujemnego wyniku finansowego podmiotu leczniczego, a w przypadku jego likwidacji – przejęcia ewentualnych zobowiązań. Jednostki samorządu terytorialnego mogą także wyposażać prowadzone przez siebie podmioty lecznicze w majątek, określać zasady dysponowania nim, przykazywać dotacje na wydatki majątkowe, badać sprawozdania finansowe podmiotu, określać zasady dokonywania przez podmiot zakupu lub przyjęcia darowizny, aparatury i sprzętu medycznego, czy też wyrażać zgodę na wniesienie majątku podmiotu leczniczego do spółek lub fundacji.

Zgodnie z art. 42 ustawy o działalności leczniczej ustrój podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą określa statut. Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą Nr II/38/18 z 19 grudnia 2018 r. dokonała zmiany statutu. Powyższe zostało podyktowane koniecznością doprecyzowania kompetencji w zakresie wykonywania zdań przewidzianych przez ustawę o działalności leczniczej dla podmiotu tworzącego. Zarząd Powiatu został wyposażony w uprawnienia dotyczące przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 121 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej oraz do zatwierdzania regulaminu Rady Społecznej. Do zadań Rady

Powiatu zostały określone pozostałe zadania określone w ustawie. Zmianie uległa kadencja rady społecznej działającej w Zakładzie do 3 lat. Dyrektor bez zgody podmiotu tworzącego nie może zaciągać samodzielnie kredytów i pożyczek. Projekt statutu podlegał konsultacjom z Radą Pożytku Publicznego działającą w Powiecie, która nie wniosła uwag. Ponadto w celu dopełnienia obowiązku prawnego przedmiotowa uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 stycznia 2019 r. poz. 376.

W ramach nadzoru podmiot może żądać informacji, wyjaśnień oraz dokumentów od organów podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą oraz dokonuje kontroli i oceny działalności tego podmiotu. Stosownie do zapisów art. 255 ustawy o finansach publicznych, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, zobowiązany jest do przedłożenia organowi wykonawczemu informacji o przebiegu wykonania planu finansowego jednostki za okres półrocza oraz roku. W związku z powyższym Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą Nr XXXVI/474/18 z dnia 30 maja 2018 r. ustaliła zakres i formę w jakiej SPWZOZ w Stargardzie jest zobowiązany składać informację z wykonania planu finansowego za I półrocze. Mając na uwadze ustawową konieczność przedstawienia sprawozdania z wykonania planu finansowego i monitorowania sytuacji finansowej Zakładu Zarząd Powiatu Stargardzkiego uchwała nr 2191/18 z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie zasad przedkładania planu finansowego oraz informacji z wykonania planu finansowego określił zasady przedkładania planu finansowego na dany rok budżetowy i jego ewentualnych korekt oraz informacji kwartalnych z wykonania planu w okresach nie objętych ustawowym obowiązkiem sprawozdawczym.

Zgodnie z art. 53 ustawy o działalności leczniczej, podstawą gospodarki samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest **plan finansowy** ustalany przez kierownika. Obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie wynikają z art. 265 pkt ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym samodzielny publiczny wielospecjalistyczny zakład opieki zdrowotnej, zobowiązany jest do przedłożenia organowi wykonawczemu w terminie do 31 lipca za I półrocze oraz do 28 lutego za rok informację o wykonaniu planu finansowego. Zakres i formę informacji określił organ stanowiący w uchwale Nr XXXVI474/18 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zakresu i formy informacji z wykonania planu finansowego Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie.

Dyrektor wypełniając dyspozycję art. 265 ustawy o finansach publicznych:

1) 31 lipca 2018 r. przedłożył informacje z wykonania planu finansowego za okres od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r., którą Zarząd Powiatu Stargardzkiego przedstawił organowi stanowiącemu. Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr XXXIX/511/18 z dnia 26 września 2018 r. przyjęła informację,
2) 28 lutego 2019 r. przedłożył informacje z wykonania planu finansowego za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r., którą Zarząd Powiatu Stargardzkiego przedstawił organowi stanowiącemu. Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr II/81/19 z 27 marca 2019 r. przyjęła informację.

Tabela 15. Wykonanie planu finansowego SP WZOZ w latach 2016-2018

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
I.	**Przychody Ogółem**	**43 922 328**	**47 188 769**	**53 289 447**
1.	w tym, przychody z Narodowego Funduszu Zdrowia	41 522 828	45 108 370	49 899 559
2.	**Koszty Ogółem**	51 918 134	54 956 080	62 289 795
3.	**Wynik Finansowy Netto**	**-7 995 806**	**-7 767 311**	**-9 000 348**
4.	Amortyzacja	3 621 297	4 060 149	4 118 879
5.	**Strata netto do pokrycia przez podmiot tworzący (Wynik Finansowy Netto - Amortyzacja)**	**-4 374 509**	**-3 707 162**	**-4 881 469**
6.	Należności ogółem	5 173 731	5 628 740	5 511 158
7.	Zobowiązania ogółem	13 430 288	13 612 456	14 267 167
	w tym zobowiązania wymagalne	458 876	4 409 786	4 589 572
8.	Stan środków pieniężnych	2 207 418	1 052 061	1 416 899

Opracowanie własne

Zakład zobowiązany jest do sporządzenia na podstawie art. 45 ustawy o rachunkowości **sprawozdanie finansowe**, które w terminie 3 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego (art. 52 cyt. ustawy) musi przedłożyć do zatwierdzenia organowi stanowiącemu.

Tabela 16. Informacja z wykonania sprawozdania finansowego SP WZOZ w latach 2016-2018

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
I.	**Przychody Ogółem**	**44 527 011**	**48 383 016**	**53 289 447**
1.	w tym, przychody z Narodowego Funduszu Zdrowia	41 522 828	45 133 560	49 899 559
2.	**Koszty Ogółem**	52 490 644	56 560 576	62 289 795
3.	**Wynik Finansowy Netto**	**-7 963 633**	**-8 177 560**	**-9 000 348**
4.	Amortyzacja	3 621 297	4 060 149	4 118 879
5.	**Strata netto do pokrycia przez podmiot tworzący (Wynik Finansowy Netto - Amortyzacja)**	**-4 342 336**	**-4 117 411**	**-4 881 469**
6.	Należności ogółem	5 173 731	5 628 740	5 511 158
7.	Zobowiązania ogółem	13 430 288	13 612 456	14 267 167
	w tym zobowiązania wymagalne	458 876	4 409 786	4 589 572
8.	Stan środków pieniężnych	2 207 418	1 052 061	1 416 899

Opracowanie własne

Różnica między sprawozdaniem z wykonania planu finansowego a sprawozdaniem finansowym wynikają z różnych terminów ich sporządzania. W związku z powyższym mogą zaistnieć zdarzenia zobowiązujące zakład do ujęcia ich w księgach po dacie sporządzenia informacji z wykonania planu finansowego.

Zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy o rachunkowości **podział lub pokrycie wyniku finansowego netto** jednostek zobowiązanych zgodnie z art. 64 ust. 1, do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego może nastąpić po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający, poprzedzonego wyrażeniem przez biegłego rewidenta opinii o tym sprawozdaniu bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami. Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto, dokonany bez spełnienia tego warunku, jest nieważny z mocy prawa. Natomiast zgodnie z art. 59 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa we własnym zakresie stratę netto w sposób określony w art. 57 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy tj. zmniejszając fundusz zakładu. Jeśli strata netto za rok obrotowy nie może być pokryta w sposób określony w ust. 1 oraz po dodaniu kosztów amortyzacji ma wartość ujemną zgodnie z ust. 2 cyt. ustawy Podmiot tworzący w terminie 9 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego samodzielnego publicznego wielospecjalistycznego zakładu opieki zdrowotnej pokryć stratę netto za rok obrotowy tego zakładu w kwocie jaka nie może być pokryta zgodnie z ust. 1, jednak nie wyższej niż suma straty netto i kosztów amortyzacji albo w ciągu 12 miesięcy od upływu terminu na pokrycie straty podjąć uchwałę o likwidacji Zakładu.

Od roku obrotowego 2015 roku Zakład wykazuje stratę, która nie może być pokryta we własnym zakresie. W związku z powyższym ujemny wynik Zakładu pokrywany jest środkami pochodzącymi z budżetu powiatu.

Wykres 30. Wysokość środków budżetu Powiatu Stargardzkiego przeznaczona na pokrycie ujemnego wyniku finansowego SP WZOZ w Stargardzie za lata 2015-2018

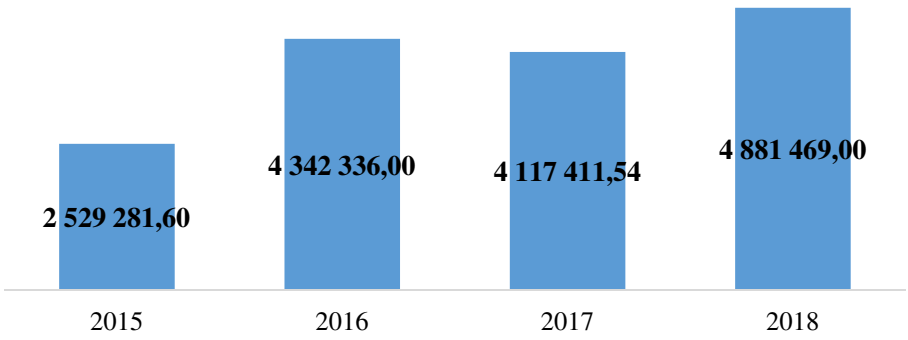

Opracowanie własne

Pokrycie ujemnego wyniku finansowego SP WZOZ w Stargardzie jest dużym obciążeniem dla budżetu powiatu. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe pokrycie wyniku SP WZOZ za 2016 rok i 2017 rozłożone zostało na dwa lata budżetowe. Podobna sytuacja może zaistnieć w stosunku do pokrycia ujemnego wyniku za 2018 rok.

Dyrektor na podstawie art. 53 a ustawy o działalności leczniczej jest zobowiązany w terminie do 31 maja każdego roku sporządzić i przekazać Radzie Powiatu Stargardzkiego **raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej Zakładu**. Raport jest sporządzany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno – finansowej za poprzedni rok, prognozę sytuacji ekonomiczno

– finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuacje ekonomiczno – finansową. Analizę i prognozę dokonuje się na podstawie wskaźników ekonomiczno – finansowych w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem wskazanym w Rozporządzeniu. Maksymalna możliwa do uzyskania liczba punktów wynosi 70.

Tabela 17. Zestawienie wskaźników sporządzonych na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2017

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	**Wskaźniki**	**Wartość wskaźnika**	**Ocena**
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-16,9%	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-16,0%	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-9,8%	0
		1. Razem:	**0**
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,53	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,47	0
		2. Razem:	**0**
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźniki rotacji należności (w dniach)	42	3
	2) wskaźniki rotacji zobowiązań (w dniach)	68	4
		3. Razem:	**7**
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	21%	10
	2) wskaźnik wypłacalności	0,28	10
		4. Razem:	**20**
		Łączna wartość punktów:	**27**

Opracowanie własne

Raport jest sporządzany na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno – finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zgodnie z Rozporządzeniem analizy dokonuje się na podstawie 4 grup wskaźników tj.: **zyskowności**, **płynności**, **efektywności** i **zadłużenia**.

Tabela 18. Prognoza na lata 2018-2020

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej według prognozy na lata:							
Grupa	**Wskaźniki**	**2018**		**2019**		**2020**	
		Wartość wskaźnika	**Ocena**	**Wartość wskaźnika**	**Ocena**	**Wartość wskaźnika**	**Ocena**
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-16,9%	0	-15,00%	0	-13,00%	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-16,0%	0	-15,00%	0	-13,00%	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-9,8%	0	-8,00%	0	-7,00%	0
		1. Razem:	**0**	**-**	**0**	**-**	**0**
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,53%	0	0,60	4	0,65	4
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,47%	0	0,53	8	0,60	8
		2. Razem:	**0**	**-**	**12**	**-**	**12**
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźniki rotacji należności (w dniach)	42	3	40	3	40	3
	2) wskaźniki rotacji zobowiązań (w dniach)	68	4	40	7	35	7
		3. Razem:	**7**	**-**	**10**	**-**	**10**
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	21%	10	22%	10	22	10
	2) wskaźnik wypłacalności	0,28	10	0,25	10	0,23	10
		4. Razem:	**20**	**-**	**20**	**-**	**20**
Łączna wartość punktów:			**27**		**42**		**42**

Opracowanie własne

W wyniku analizy wskaźnikowej, sporządzonej na podstawie prognozowanych danych zalata 2018-2020 uzyskano w poszczególnych latach 27 i 42 punkty co stanowi odpowiednio 38,57% i 60% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania. Uchwałą nr XXXVII/497/18 Rada Powiatu Stargardzkie dokonała oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2017 rok. W załączniku do uchwały zamieszczono raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej SPWZOZ w Stargardzie za 2017 rok oraz jego analizę obejmującą okres od 2014 roku do 2017 roku. Przeprowadzona analiza wskazała, że w 2018 roku nie należy spodziewać się poprawy wyniku Zakładu. W kolejnych latach prognozowana jest nieznaczna – ale systematyczna – poprawa wskaźników zyskowności, wskaźników płynności i wskaźników wypłacalności (grupa wskaźników zyskowności). W grupie wskaźników

wypłacalności prognozowano skrócenie rotacji należności do 40 dni, a rotacji zobowiązań do 40 dni w 2019 roku i 35 w roku 2020. Ponadto prognozuje się zwiększenie zadłużenia aktywów do 22 %.

10 czerwca 2016 r. została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 960). Wśród wprowadzonych zmian są m.in. te dotyczące stworzenia procedur w przypadku wystąpienia straty netto (ujemnego wyniku finansowego) poprzez zmianę art. 59, w którym w ust. 4 dodano „Jeżeli w sprawozdaniu finansowym wystąpiła strata netto, kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, **sporządza program naprawczy**, z uwzględnieniem raportu, o którym mowa w art. 53 a ust. 1 na okres nie dłuższy niż 3 lata i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia.

Program naprawczy - 2017 rok

Zatwierdzone uchwałą Nr XXVIII/357/17 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 28 czerwca 2017 r. sprawozdanie finansowe Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2017 r. wykazało stratę w wysokości 7.963.633 złotych. Uchwałą nr XXVIII/356/17 z dnia 28 czerwca 2017 r. Rada Powiatu przyjęła ocenę sytuacji ekonomiczno -finansowej Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2016 r.

W celu wskazania strategii oraz pożądanego celu programu naprawczego Zarząd Powiatu Stargardzkiego wydał:

1. Postanowienie Nr 86/17 z dnia 6 lipca 2017 r. określające sposób wykonania uchwały Nr XXVIII/357/17 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie, zmienione Postanowieniem Nr 89/17 z dnia 27 lipca 2017 r., w którym:
   1) zobowiązano dyrektora do opracowania i przedłożenia Zarządowi Powiatu w terminie do 30 września 2017 r. programu naprawczego, o którym mowa w art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej, celem jego zatwierdzenia przez podmiot tworzący,
   2) zalecono uwzględnienie w programie naprawczym działań zmierzających do osiągnięcia:
      a. w roku 2017 straty netto w wysokości niższej niż wynikająca z planu finansowego,
      b. w roku 2018 straty netto w wysokości nieprzekraczającej kosztów amortyzacji,
      c. w roku 2019 dodatniego wyniku finansowego.
2. Uchwałę Nr 1840/17 z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie informacji z wykonania planu finansowego SPWZOZ w Stargardzie, zmienioną uchwałą Nr 1869/17 z dnia 12 sierpnia 2017 r., którą zobowiązano dyrektora do opracowania w ramach programu naprawczego harmonogramu restrukturyzacji zobowiązań wymagalnych z uwzględnieniem zasad realizacji inwestycji, zgodnie z którymi Zakład winien dysponować wkładem własnym.

2 października 2017 r. wpłynął materiał oznaczony nazwą „Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie" wraz z informacją cyt. „Program naprawczy SPWZOZ w Stargardzie

(dokument składał się ze wstępu oraz czterech odrębnych części). Obszerne załączniki i pozostałe dokumenty, stanowiące integralne części Programu naprawczego, zostaną przekazane w odrębnej wiadomości. Z uwagi na obszerność materiału, nie będzie on przesyłany pocztą w wersji papierowej, lecz zostanie przekazany w dniu jutrzejszym do Starostwa Powiatowego". 3 października 2017 r. w ten sam sposób zostały przekazane załączniki do Programu naprawczego m.in. z informacją cyt. „W uzupełnieniu programu przesyłam, dokumenty, które są co prawda w Starostwie Powiatowym, ale stanowią integralną część Programu naprawczego". Łącznie w 6 wiadomościach przekazano 31 załączników. 13 października 2017 r. wpłynęła wersja papierowa, która nie zawierała załączników przesłanych drogą elektroniczną pomimo, że treść programu zawiera do nich odwołanie.

W opracowaniu wskazano, że dokument składa się ze wstępu oraz czterech odrębnych części tj.:

1. Charakterystyki jednostki i otoczenia, stan zakładu oraz realizowane działania naprawcze w obszarze świadczeń medycznych.
2. Audytu infrastruktury technicznej, programu inwestycyjnego oraz optymalizacji działalności pomocniczej.
3. Analizy eksperckiej w zakresie polityki zatrudnienia i zużycia materiałów medycznych.
4. Raportu i prognozy ekonomiczno – finansowej.

Uchwałą Nr 1937/17 z dnia 19 października 2017 r. Zarząd Powiatu Stargardzkiego przyjął do analizy dokument z 13 października 2017 r.

Wydział Audytu i Kontroli dokonał analizy i sporządził uwagi dotyczące przedmiotowego dokumentu. Przeprowadzona analiza wykazała, że nie zawiera on odwołania do wydanego Postanowienia Zarządu Powiatu Stargardzkiego nr 86/17 z 6 lipca 2017 r. zmienionego Postanowieniem 89/17 z 27 lipca 2017 r. oraz Uchwały nr 1840/17 z 31 sierpnia 2017 r. zmienionej uchwałą 1869/17 z 12 września 2017 r. W programie zawarto elementy diagnozy i analizy stanu poprzedzającego, wskazano na główne zamierzenia lecz brak było w nim szczegółowych działań oraz harmonogramu ich wprowadzania. Wskazano na ogólne efekty finansowe bez odwołania do konkretnych przedsięwzięć, a projektowane plany finansowe zakładały na każdy planowany rok ujemny wynik finansowy. Program, nie wskazywał na zamierzenia dyrektora dotyczące restrukturyzacji zobowiązań. Brak w nim było informacji o konkretnych przedsięwzięciach oraz o przewidywanych efektach finansowych poszczególnych przedsięwzięć naprawczych wraz z określeniem ich obliczenia.

Uchwałą nr 2002/17 z dnia 9 listopada 2017 r. Zarząd Powiatu Stargardzkiego zwrócił się do Rady Społecznej o wydanie opinii w przedmiotowej sprawie. Rada Społeczna Uchwałą Nr 36/17 z 28 listopada 2017 r. w sprawie wyrażenia opinii negatywnie zaopiniowała dokument, o którym mowa wyżej z uwagi na fakt, że przedstawiony program naprawczy nie pozwala kompleksowo i rzetelnie ocenić sytuacji finansowej SPWZOZ w Stargardzie oraz działań mających na celu niedopuszczenie do ponownego powstania straty netto w przyszłych sprawozdaniach finansowych.

Uchwałą Nr 2057/17 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie wyrażenia opinii Zarząd Powiatu Stargardzkiego negatywnie zaopiniował

dokument pn. „Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie".

Dokument pn. „Program naprawczy Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie" został przekazany do Rady Powiatu Stargardzkiego. Na posiedzeniu Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych w dniu 8 grudnia 2017 r. odbyła się dyskusja (protokół Nr V/13/17 z posiedzenia Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych z 8 grudnia 2017 r.).

Program naprawczy - 2018 rok

Zatwierdzone uchwałą Nr XXXVII/496/18 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 27 czerwca 2018 r. sprawozdanie finansowe Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2017 r. wykazało stratę w wysokości 8.177.560 złotych. Uchwałą nr XXXVII/497 z dnia 27 czerwca 2018 r. Rada Powiatu przyjęła ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2017 r.

18 czerwca 2018 r. dyrektor SPWZOZ w Stargardzie przekazał dokument „Program naprawczy dla Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie". Zarząd Powiatu Stargardzkiego wydał Postanowienie nr 115/18 z dnia 16 sierpnia 2018 r. określające sposób wykonania uchwały nr XXXVII/497/18 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie za 2017 rok, w którym zobowiązał do dokonania oceny:

1) Wydział Planowania i Rozwoju w zakresie możliwości udzielenia poręczenia przez Powiat Stargardzki kredytu w kwocie 7 mln złotych w kontekście możliwości finansowych Powiatu oraz zdolności Powiatu do pokrywania ujemnego wyniku finansowego Zakładu w zakresie wskazanym w programie naprawczym,
2) Wydział Gospodarki Nieruchomościami w zakresie możliwości przejęcia przez Powiat Stargardzki obiektów wyłączonych z eksploatacji,
3) Wydział merytorycznie właściwy do spraw nadzoru nad SPWZOZ w Stargardzie wraz z Biurem Prawnym w zakresie możliwości formalno-prawnej utworzenia „konsorcjum" organów współtworzących,
4) Wydział merytorycznie właściwy do spraw nadzoru nad SPWZOZ w Stargardzie w zakresie zasadności ekonomiczno - prawnej inwestycji dotyczącej nowego obiektu dla działalności rehabilitacyjnej,

oraz wystąpił z wnioskiem do Rady Społecznej działającej w SPWZOZ w Stargardzie o wyrażenie opinii o programie naprawczym.

Przeprowadzona ocena warunków realizacji programu naprawczego wykazała:

1) brak możliwości udzielenia poręczenia przez Powiat Stargardzki kredytu w kwocie 7 mln złotych w kontekście możliwości finansowych Powiatu oraz zdolności Powiatu do pokrywania ujemnego wyniku finansowego Zakładu w zakresie wskazanym w programie naprawczym;
2) brak możliwości przejęcia przez Powiat Stargardzki obiektów wyłączonych z eksploatacji w zakresie proponowanym przez Zakład,

3) brak możliwości formalno-prawnej utworzenia „konsorcjum" organów współtworzących bez zmiany formy organizacyjno-prawnej,
4) konieczność dokonania szerokiej analizy przedsięwzięcia pod kątem kosztów związanych z realizacją obiektu dla działalności rehabilitacyjnej z uwzględnieniem rozszerzenia działalności zakładu w zakresie opieki długoterminowej.

Rada Społeczna uchwałą nr 48/18 z dnia 11 września 2018 r. wyraziła opinię tu cyt. „Program naprawczy dla Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie przy ulicy Wojska Polskiego 27 jest założeniem wstępnym i stanowi informację o stanie jednostki na podstawie wykonania zadań w 2017 roku i pierwszych miesiącach 2018 roku oraz możliwego do realizacji w 2018 roku planu finansowego. Koniecznym byłoby zredagowanie celów rzeczywistych, jakie autor zamierza osiągnąć dzięki programowi, w tym uzyskanie zerowej straty na koniec okresu naprawczego oraz wyliczenie potrzeb organizacyjnych i finansowych na wyprowadzenie jednostki z długów w okresie naprawczym i możliwych prawnie źródeł finansowania tych potrzeb".
Analizując zalecenia wyrażone w uchwale 48/18 Rady Społecznej dyrektor SPWZOZ w Stargardzie 18 września 2018 r. przedłożył suplement do programu naprawczego, w którym wskazał, że:

1) celem rzeczywistym programu naprawczego jest uzyskanie dodatniego wyniku finansowego (zysku kasowego) na koniec 2020 roku,
2) potrzebą finansową na wyprowadzenie jednostki z długów jest poręczenie kredytu w kwocie 7 mln złotych przez organ tworzący, a także przekazanie środków finansowych dedykowanych na pokrycie ujemnego wyniku finansowego za 2017 rok oraz za 2018 i 2019 rok,
3) potrzebą organizacyjną jest realizacja celu trzeciego w programie naprawczym tj. przeniesienie ośrodka rehabilitacji przy ul. Staszica do lokalizacji przy ul. Wojska Polskiego, a także przekazanie właścicielowi dwóch obiektów wyłączonych z eksploatacji tj. budynku C (dawna interna męska) oraz budynku D (dawna interna żeńska).

Zredagowany w suplemencie cel wskazuje na zamierzenie osiągnięcia przez Zakład na koniec 2020 roku sytuacji ekonomiczno-finansowej, w której nie będzie wymagane pokrycie straty przez podmiot tworzący. Ponadto zredagowane w suplemencie potrzeby finansowe i organizacyjne nie są powiązane z programem naprawczym z uwagi na fakt, że nie określają przewidywanych efektów finansowych wraz ze sposobem ich obliczenia oraz ich wpływu na prognozę finansową na lata 2018-2020.

Program naprawczy został przekazany dla Rady Powiatu Stargardzkiego. Zarząd Powiatu Stargardzkiego przygotował projekt uchwały Rady Powiatu Stargardzkiego w sprawie zatwierdzenie programu naprawczego wraz z suplementem w zakresie działań zależnych bezpośrednio od dyrektora SPWZOZ w Stargardzie. Projekt uchwały był omawiany na posiedzeniu

1. Komisji Edukacji, Sportu i Turystyki w dniu 15 października 2018 r., która przy 5 głosach za i 1 głosie wstrzymującym pozytywnie zaopiniowała projekt,
2. Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych w dniu 15 października 2018 r., która wycofała projekt z porządku posiedzenia,

3. Komisji Rewizyjnej w dniu 16 października 2018 r., która przy 2 głosach za i 3 głosach wstrzymujących pozytywnie zaopiniowała projekt,
4. Komisji Budżetu i Rozwoju Powiatu w dniu 16 października 2018 r., która przy 2 głosach sprzeciwu i 1 głosie wstrzymującym negatywnie zaopiniowała projekt,

Na posiedzeniu Rady Powiatu Stargardzkiego w dniu 17 października 2018 r., został złożony wniosek Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych, o wycofanie z porządku obrad pkt 4 dotyczącego projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia „Programu naprawczego dla Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie". Projekt został wycofany przy 19 głosach za, 1 głosie przeciw oraz 2 głosach wstrzymujących.

Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej zgodnie z art. 114 ustawy o działalności leczniczej może otrzymywać środki publiczne m.in. na inwestycje w tym na zakup aparatury i sprzętu medycznego.

1) **w 2016 roku** Zakład otrzymał dotacje celowe:
   a) **od Powiatu Stargardzkiego** w łącznej wysokości 447.323,66 zł, z czego:
   - 107.859,60 złotych z przeznaczeniem na:
     - remont dachu budynku rehabilitacji przy ul. Staszica 16 w Stargardzie i remont zasilania UPS w budynku szpitala przy ul. Wojska Polskiego 27 w Stargardzie w kwocie 55 489,60 złotych,
     - zakup dwóch ambulansów transportu medycznego i dwóch inhalatorów ultradźwiękowych w kwocie 52 370,00 złotych.
   - 138.435,64 złotych z przeznaczeniem na zakup sprzętu i aparatury medycznej w postaci: respiratora stacjonarnego, łóżka do intensywnej terapii z materacem, procesora endoskopowego z monitorem.
   - 201.028,42 złotych z przeznaczeniem na zakup sprzętu i aparatury medycznej w postaci: USG mobilnego, wózka reanimacyjnego, autopulsu, kapnografu tlenku węgla 2 szt., wózka transportowego leżącego dla pacjenta 4 szt., wózka transportowego siedzącego dla pacjentów 6 szt., sprzętu rehabilitacyjnego, defibrylatora i wyposażenia ratownika do ambulansu, pompy infuzyjnej dwutorowej, zestawu kontroli jakości w zakresie prowadzenia testów podstawowych parametrów aparatury RTG, inkubatora 2 szt. Środki z niewykorzystanej dotacji w kwocie 8.971,58 złotych zostały zwrócone w dniu 30.12.2016 r. na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Stargardzie.

   b) **od Gminy Miasto Stargard** – 322.720,00 złotych z przeznaczeniem na zakup sprzętu i aparatury w postaci tomografu komputerowego SOCT-oczny, głowicy USG do echokardiografu szt. 2, mammografu GE DIAMOND MGX 2000 oraz skanera mammograficznego KODAK.

2) **w 2017 r.** Zakład otrzymał dotacje celowe:
   a) **od Powiatu Stargardzkiego** – 232.568,56 złotych z przeznaczeniem na:
   - adaptację pomieszczeń na potrzeby podstawowej opieki zdrowotnej w budynku szpitala przy ul. Wojska Polskiego 27 w Stargardzie w kwocie 49.500,00 złotych,

- zakup sprzętu i aparatury medycznej w kwocie 183.068,56 złotych z przeznaczeniem na doposażenie: Bloku operacyjnego, Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, Oddziału Chorób, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Szpitala, Izby Przyjęć oraz Pracowni RTG i TK.

  b) **Gminy Miasto Stargard** – 489.841,00 złotych, którą przeznaczył na zakup aparatury i sprzętu medycznego.

3) **w 2018 r.** Zakład otrzymał dotację celową:

a) **od Powiatu Stargardzkiego** – 764.204,00 złotych z przeznaczeniem na:

- modernizację/przywrócenie sprawności systemów bezpieczeństwa w kwocie 552.230,00 zł, w zakresie:

  - zapewnienia awaryjnego zasilania w budynku przy ul. Staszica 16 w Stargardzie – wydatkowano 135.730,00 złotych na projekt budowlany i wykonawczy, agregat prądotwórczy, montaż i instalację oraz modernizację rozdzielni, dwa zasilacze awaryjne UPS wraz z wyposażeniem do urządzeń medycznych.

  - adaptacji części oddziału dziecięcego dla dzieci młodszych 0-3 lat w budynku przy ul. Wojska Polskiego 27 w Stargardzie wydatkowano 416.500,00 złotych na dokumentację projektową w zakresie programu funkcjonalno-użytkowego oraz prace budowlane dostosowujące oddział do wymagań sanitarno-epidemiologicznych i przeciwpożarowych (śluza oddzielająca boksy od pozostałej części oddziału, przeszklenie ze szkła bezpiecznego i odpornego na temperaturę, modernizacja instalacji elektrycznej, instalacja gazów medycznych).

- zakup aparatury i sprzętu medycznego w kwocie 211.974,00 złotych z przeznaczeniem na doposażenie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddziału Pediatrycznego, SOR;

b) **od Gminy Miasto Stargard** w wysokości 1.626.800,00 złotych, którą przeznaczył na dofinansowanie zadań związanych z zakupem aparatury i sprzętu medycznego w ramach działań doposażenia, wymiany, standaryzacji usług medycznych oraz modernizacji/przywrócenia sprawności systemów bezpieczeństwa.

W 2018 roku z budżetu Powiatu stargardzkiego została udzielona pożyczka dla SPWZOZ w Stargardzie w kwocie 1.200.000,00, której planowana spłata nastąpi w latach 2023-2026 według harmonogramu:

- ✓ I rata w wysokości 331 734,00 zł w terminie do 30 listopada 2023 r.
- ✓ II rata w wysokości 331 734,00 zł w terminie do 30 listopada 2024 r.
- ✓ III rata w wysokości 268 266,00 zł w terminie do 30 listopada 2025 r.
- ✓ IV rata w wysokości 268 266,00 zł w terminie do 30 listopada 2026 r.

Tabela 19. Zestawienie środków otrzymanych przez SPWZOZ w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	Środki finansowe przekazane w roku		
		2016	2017	2018
1.	Pokrycie ujemnego wyniku finansowego – Budżet Powiatu	2 529 281,60	2 705 871,00	3 536 465,14
2.	Dotacja celowa Powiat Stargardzki	446 721,06	232 568,56	764 204,00
3.	Dotacja celowa Gmina Miasto Stargard	322 720,00	489 841,00	1 626 800,00
4.	Pożyczka	0,00	0,00	1 200 000,00
Ogółem		**3 298 722,66**	**3 428 280,56**	**7 127 469,14**

Opracowanie własne

6. Bezpieczeństwo publiczne

Funkcjonowanie każdej społeczności uwarunkowane jest wieloma czynnikami mającymi wpływ na jej rozwój. Nie można mówić o stabilnym funkcjonowaniu społeczeństwa bez odpowiednio zagwarantowanego poziomu bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego, pożarowego, czy wreszcie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Bezpieczeństwo jednoznacznie kojarzy się z porządkiem, spokojem oraz zdolnością do zorganizowanego szybkiego reagowania wobec wszelkich naruszeń prawa. Nie ma wątpliwości, że współcześnie tylko kompleksowe współdziałanie wszystkich samorządów i instytucji może zapewnić bezpieczeństwo mieszkańcom.

System bezpieczeństwa powiatu tworzy Starosta wraz z powiatowymi służbami inspekcjami i strażami, których jest zwierzchnikiem. W Powiecie Stargardzkim są to: Komendant Powiatowy Policji, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Powiatowy Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektor Sanitarny. Jednak pełne bezpieczeństwo daje dopiero współpraca wszystkich samorządów na terenie powiatu, służb, inspekcji i straży oraz pozostałych instytucji. Taka współpraca pozwoliła w 2018 roku w Powiecie Stargardzkim uniknąć sytuacji kryzysowych. Wszystkie sprawozdania służb, inspekcji i straży zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku oraz przyjęte przez Radę Powiatu Stargardzkiego.

Swoje zadania z zakresu zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami Starosta wykonywał za pomocą Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, do zadań której należy m.in.:

1) ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu;
2) opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli;
3) przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Na posiedzeniu w dniu 29 sierpnia 2018 r. przedmiotem obrad Komisji było bezpieczeństwo porządku publicznego w kontekście zdarzenia drogowego będącego wynikiem nielegalnych wyścigów samochodowych, nielegalne składowiska odpadów i związane z tym zagrożenie ekologiczne Powiatu Stargardzkiego oraz wysokie temperatury powodujące suszę i zagrożenie pożarowe na obszarze powiatu. Wszystkie służby, inspekcje i straże wymieniły się informacjami i spostrzeżeniami oraz zobowiązały się do wzmożonego monitorowania tych zagrożeń, tak aby zminimalizować ryzyko ich powstania.

Kolejnym płaszczyzną współpracy wpływającą na bezpieczeństwo mieszkańców powiatu jest Powiatowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego będąca organem doradczym Starosty. W ramach jej działania przeprowadzany jest szereg akcji profilaktyczno-edukacyjnych promujących bezpieczne poruszanie się na drogach publicznych, przede wszystkim przez niechronionych uczestników ruchu drogowego: „Bezpieczne Ferie Zimowe 2018", „Bezpieczna szkoła", „Załóż odblask świeć przykładem", „Senior". Powiatowa Rada BRD odbyła też forum, na którym na bieżąco analizowano wpływające informacje o problemach zgłaszanych przez mieszkańców powiatu i wypracowywano rozwiązania ułatwiające i zwiększające bezpieczeństwo poruszania się. Poruszono m.in. temat bezpieczeństwo na DK nr 10 na odcinku Suchań - Wapnica oraz bezpieczeństwo rowerzystów na ścieżce rowerowej wzdłuż ul. Szczecińskiej w kierunku Kobylanki czy nielegalnych wyścigów samochodowych w Stargardzie.

Do zadań powiatu należą między innymi zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli a także ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia oraz ludzi i środowiska. Na podstawie analiz i statystyk działających na terenie powiatu służb wyłania się obraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców, porządku publicznego w powiecie.

Zgodnie ze statystykami policyjnymi w roku 2018 wszczęto 2.383 śledztw i dochodzeń i stanowi to wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Najwięcej wszczętych spraw odnotowuje się na terenie miasta Stargard (1382). W kategorii przestępstw i wykroczeń szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa odnotowano w 2018 roku ich wzrost (o charakterze kryminalnym, przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajowości). Wymienione kategorie przestępstw są istotne z punktu widzenia komfortu życia i nie bez znaczenia dla mieszkańców Powiatu Stargardzkiego jest ich wykrywalność. Wskaźnik wykrywalności w powiecie wynosi 75,8% i był wyższy o 4,6% w stosunku do roku 2017. W 2018 roku policjanci interweniowali przeszło 21 tysięcy razy, średnio 3 interwencje na godzinę, ujawniając przeszło 12 tys. wykroczeń, zatrzymując 356 osób poszukiwanych. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek interwencji. Były to przede wszystkim interwencje w miejscach publicznych, w środowisku domowym oraz innych miejscach.

Średnio telefon alarmowy policji dzwoni co 30 sekund, a rozmowa trwa od kilku do kilkudziesięciu minut. Ok. 20% wszystkich połączeń stanowią tzw. głuche telefony. Średni czas reakcji na zdarzenie na terenie miejskim wynosi 9 minut, na terenie wiejskim poniżej 13 minut.

Sytuacja na drogach powiatu nie odbiega znacznie od sytuacji drogowej całej Polski. W 2018 roku średnio w ciągu miesiąca dochodziło do 5 wypadków drogowych. Najwięcej odnotowano ich w miesiącu sierpniu, a najbardziej zagrożonym dniem pod względem wypadków była sobota, gdzie odnotowano 16 wypadków.

Na drogach powiatu w 2018 roku odnotowano 63 wypadków (o 6 więcej niż w roku poprzednim), w których śmierć podniosło 9 osób, 63 osoby zostały ranne oraz 1106 kolizji drogowych (o 12 więcej niż w roku poprzednim). Najczęstszymi przyczynami były wymuszenia pierwszeństwa przejazdu, nadmierna prędkość oraz stan trzeźwości kierowców.

W 2018 roku straż pożarna odnotowała 1.500 zdarzeń, co stanowi 6,49% zdarzeń odnotowanych w województwie (4. miejsce w województwie). Były to przede wszystkim pożary – stanowiły 39,9% wszystkich zdarzeń, miejscowe zagrożenia 54,3% oraz alarmy fałszywe 5,8%. Największą liczbę zdarzeń odnotowano na terenie miasta Stargard. Najczęściej do interwencji dochodziło w miesiącach: marzec, kwiecień i wrzesień, najmniej w listopadzie i grudniu. Strażacy w ciągu roku wyjeżdżali 158 razy do pożarów i miejscowych zagrożeń. Wzrosła procentowa ilość interwencji, w których czas dojazdu do zdarzenia przekroczył 15 minut i wyniósł 5,73% w stosunku do roku ubiegłego (4,43%). Ogółem
w działaniach ratowniczo – gaśniczych na terenie powiatu udział brało:

- 1519 zastępów PSP (w roku 2017 - 1376), w tym 5889 ratowników (rok 2017 - 5339).
- 719 zastępy OSP w KSRG (rok 2017 - 557) i 3872 ochotników (rok 2017 - 3048),
- 137 zastępów OSP poza KSRG (rok 2017 - 62) i 752 ochotników (rok 2017 - 335)

Najwięcej do zdarzeń z jednostek OSP wyjeżdżała jednostka OSP Chociwel - 100, następnie Dolice - 81 i z Kobylanki - 79 zdarzeń.

Największe zagrożenia dla życia, zdrowia i mienia wg analiz powiatowej straży pożarnej związane są przede wszystkim z:

- występowaniem zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- dużymi obszarami leśnymi I i II kategorii zagrożenia pożarowego ,
- dużą liczbą obiektów wysokich w mieście Stargard,
- przewozem materiałów niebezpiecznych w transporcie kolejowym i drogowym,
- dużym natężeniem ruchu na drogach krajowych oraz w ruchu kolejowym,
- przebiegiem przez teren powiatu gazociągu wysokiego ciśnienia,
- występowaniem dużych zakładów przemysłowych, w których mogą powstać pożary o dużych rozmiarach i trudnych do opanowania.

Na tej podstawie na terenie sześciu gmin powiatu określono II stopień zagrożenia, w pozostałych III stopień, natomiast w całym powiecie III stopień.

Na podstawie analiz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego sytuacja zdrowotna powiatu jest zadawalająca. Nie odnotowuje się znacznego epidemicznego występowania chorób zakaźnych, a wzrost liczby zachorowań na niektóre spośród nich miał, podobnie jak w latach ubiegłych, charakter sezonowy lub był kontynuacją obserwowanych wcześniej trendów wieloletnich. W 2018 roku na choroby zakaźne zachorowało 1412 osób, a 647 osób objęto nadzorem epidemiologicznym. Wzrosła liczba przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruć pokarmowych. Niepokojącym zjawiskiem staje się uchylanie się od obowiązku szczepień. W ciągu 2018 roku wzrosła ilości dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień z 30 w 2017 roku do 59 w 2018 roku. Wzrosła

liczba zachorowań na ospę z 336 przypadków w 2017 roku do 418 przypadków w 2018 roku.

Stan sanitarny zakładów leczniczych ulega ciągłej poprawie, prowadzone są prace remontowe i modernizacyjne. Na terenie istniejących zakładów leczniczych rozpoczęły działalność inne podmioty prowadzące działalność w zakresie usług medycznych. Wszystkie placówki dążą do poprawy funkcjonalności, stanu technicznego pomieszczeń i zapewnienia jak najlepszej kompleksowej obsługi pacjentów. Na terenie powiatu stan sanitarno - techniczny szkół i placówek oświatowo – wychowawczych utrzymuje się na poziomie z lat ubiegłych. Dyrektorzy placówek w miarę pozyskiwanych środków finansowych przeprowadzają remonty i modernizacje obiektów. Poprawę warunków sanitarno – higienicznych i technicznych uzyskano w 5 placówkach

W przypadku wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi głównymi parametrami, które powodują, iż woda nie odpowiadała wymaganiom sanitarnym są przekroczenia zawartości manganu, żelaza, jonu amonowego, podwyższona mętność oraz zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody (bakteriami grupy coli). Jakość wody w basenach kąpielowych nie stwarzała zagrożenia dla osób kąpiących się. W kąpielisku jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia poprawia się. Jednakże stwierdzono przypadki naruszenia bieżącego stanu sanitarnego – brak utrzymania czystości bieżącej, przeterminowane produkty w obrocie, brak wdrożenia procedur systemu HACCP, które skutkowały nałożeniem mandatów. Wobec podmiotów, u których podczas przeprowadzanych urzędowych kontroli stwierdzono naruszenia obowiązujących przepisów prawnych prowadzano postępowanie administracyjno – egzekucyjne przymuszające do wykonania nałożonych obowiązków.

Na terenie powiatu nie odnotowano poważnych katastrof budowlanych. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego roku 2018 prowadziła 1.660 spraw. Jest to liczba zbliżona do stanu z roku 2017 (101%). Zmniejszyła się ilość nowych postępowań w sprawach samowoli budowlanych (87% ilości z roku 2017), natomiast wzrosła sprawach utrzymania istniejących obiektów o 30% w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Spośród wszystkich skarg (dotyczących, zgodnie z kpa, naruszenia praworządności lub interesów skarżących) złożonych przez obywateli w 2018 r. jedynie 12% spowodowało wszczęcie postępowania administracyjnego w PINB. Oznacza to, że w pozostałych przypadkach, mimo, iż wymagały szczegółowego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego (wezwania, kontrole, przesłuchania, analiza, odpowiedzi), brak było podstawy prawnej do prowadzenia postępowania na gruncie przepisów ustawy Prawo budowlane (nie nastąpiło naruszenie obowiązujących przepisów). W okresie zimowym w 2018 r. nie było znaczących opadów śnieżnych, dlatego nie było potrzeby ciągłego kontrolowania obiektów budowlanych pod względem zalegania pokrywy śnieżnej na dachach. Na terenie Powiatu Stargardzkiego znajdują się 62 obiekty, które podlegają obowiązkowi przeprowadzania kontroli obiektów zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.– Prawo budowlane, tzn. o*biektów podwyższonego ryzyka,* czyli budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2.000 m^2 oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1.000 m^2, w których kontrola winna być przeprowadzana co najmniej dwa razy w roku w terminie do 31 maja oraz do 30 listopada. Obiekty te podlegają stałemu monitoringowi ww. zakresie. Dodatkowo

w 2018 r. przeprowadzono w terenie 5 kontroli obiektów wielkopowierzchniowych, podczas których stwierdzono drobne nieprawidłowości. W roku 2018 PINB wydał łącznie 389 decyzji i postanowień, co stanowi zbliżoną ilość w stosunku do roku 2017 (387), nałożył grzywny w postaci 35 sztuk mandatów kredytowanych na łączną sumę 2.650,00 złotych.

PINB realizuje zadania zlecone finansowane dotacją z budżetu państwa. W roku 2018 łączna kwota dotacji wynosiła 510.000,00 złotych. Środki finansowe od wielu lat nie są wystarczające dla zapewnienia odpowiedniego poziomu realizacji zadań i funkcjonowania jednostki – ciągłe braki kadrowe (przynajmniej 3 etaty merytoryczne), zbyt mała powierzchnia biurowa, brak pomieszczeń na archiwum. Mimo corocznych, lub częstszych monitów, sytuacja nie poprawia się. W roku bieżącym analizowana jest propozycja Starosty Stargardzkiego, udostępnienia na potrzeby PINB pomieszczeń w budynku przy ul. I Brygady w Stargardzie. Jest to faza wstępna analiz, a po jej zakończeniu PINB wystąpi z wnioskiem do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Szczecinie o wyrażenie zgody i zapewnienie środków finansowych na adaptację i wynajem.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-weterynaryjnego na terenie powiatu niezbędne jest funkcjonowanie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, która zapewnia to bezpieczeństwo przez prowadzone kontrole oraz wykonane zadania wynikające z rocznych harmonogramów pracy. Wszystkie działania prowadzone przez Inspekcję Weterynaryjną, w tym monitoring chorób zakaźnych zwierząt, monitorowanie pozostałości chemicznych, biologicznych i skażeń promieniotwórczych w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie do pojenia zwierząt, nadzór nad podmiotami produkującymi żywność pochodzenia zwierzęcego, badanie zwierząt rzeźnych i mięsa - są gwarancją ochrony zdrowia publicznego. W roku sprawozdawczym nie odnotowano wybuchu chorób zakaźnych zwierząt oraz masowych zatruć u ludzi i zwierząt. Pod nadzorem weterynaryjnym znajduje się 158 podmiotów, w których przeprowadzono łącznie 213 kontroli. Dużym problemem Inspekcji Weterynaryjnej są braki kadrowo-finansowe. Niskie płace odstraszają potencjalnych kandydatów od podjęcia pracy w naszej jednostce, a obecni pracownicy głęboko zastanawiają się nad zmianą obecnego zajęcia. W 2018 roku powstał Ogólnopolski Związek Pracowników Inspekcji Weterynaryjnej, który reprezentuje wszystkich pracowników weterynarii. Obecnie trwa akcja protestacyjna.

Wszystkie służby wspierają działania profilaktyczne mające na celu ochronę bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego, popularyzacji zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz sposobów zachowania się podczas wystąpienia zagrożeń oraz bezpiecznych zachowań dzieci i młodzieży podczas wakacji i ferii zimowych. Wśród najbardziej znanych akcji wymienić należy: „Bezpieczny Powiat", „Bezpieczne Osiedle", „Trzeźwy poranek", „Jesteśmy widoczni", „Otwarte Strażnice", „Kręci mnie bezpieczeństwo", „Bezpieczny senior'.

Bezpieczeństwo publiczne w znacznej mierze utożsamiane jest z działalnością policji oraz straży pożarnej. Sprawne działanie, kompleksowe wyposażenie i sprzęt wpływają na skuteczność pracy tych służb. W ramach tego zadania powiat od kilku lat wspiera organizacyjne i finansowo służby. Wspierane są działania związane z poprawą stanu bezpieczeństwa m.in. poprzez uruchomienie dodatkowych patroli Policji czy pozyskiwaniem nowoczesnego sprzętu. Pomocą objęci są również strażacy zrzeszeni w ochotniczych strażach

pożarnych. W latach 2015-2018 z budżetu powiatu przekazano środki dla służb w wysokości 368.215,32 złotych.

Rok 2015

- ✓ Dotacja na zakup nowego średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego z napędem 4x4 dla OSP w Chociwlu – 30.000,00 złotych;
- ✓ Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Dobrzanach na dofinansowanie zakupu wyposażenia do ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego – 10.000,00 złotych;
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie z przeznaczeniem na zakup Drug – Testera – analizatora do wykrywania narkotyków w ślinie – 13.500,00 złotych;
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa poprzez uruchomienie dodatkowych patroli – 35.000,00 złotych
- ✓ Zakup zestawu obserwacyjnego z kamerą inspekcyjną wziernikowo - szczelinową typ ZO KTSZ-35 na potrzeby KPPSP – 8.122,92 złotych;
- ✓ Zakup samochodu specjalno - ratowniczego do obsługi transportowej oraz działań ratowniczo – gaśniczych – 88.776,72 złotych.

Rok 2016

- ✓ Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchaniu na dofinansowanie zakupu pakietów ratownictwa – 6.000,00 złotych;
- ✓ Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Marianowie na dofinansowanie zakupu pakietów ratownictwa – 5.828,34 złotych;
- ✓ Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Dolicach na dofinansowanie zakupu pakietów ratownictwa – 5.980,10 złotych;
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa poprzez uruchomienie dodatkowych patroli – 35.000,00 złotych

Rok 2017

- ✓ Dotacja dla OSP Dobrzany na zakup podpór do stabilizacji – 10.000,00 złotych;
- ✓ Dotacja dla OSP w Marianowie na dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego – 30.000,00 złotych,
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa poprzez uruchomienie dodatkowych patroli – 5.907,20 złotych,
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie na zakup samochodu osobowego – 35.000,00 złotych;
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie na zakup ambulansu kryminalistycznego – 20.000,00 złotych;

- ✓ Dotacja dla OSP Bielkowo na dofinansowanie zadań związanych z ratownictwem wodnym – 9.100,00 złotych;

Rok 2018

- ✓ Dotacja dla OSP Bielkowo na dofinansowanie zadań związanych z ratownictwem wodnym – 10.000,00 złotych;
- ✓ Wpłata dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie na dofinansowanie zadań Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa poprzez uruchomienie dodatkowych patroli – 10.000,00 złotych,

Wszystkie działania podejmowane przez służby, a także pracowników jednostek organizacyjnych powiatu były zwiększając świadomość oraz poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców były zgodne z **„Powiatowym Programem Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2015-2018”.** Program powstał przy współpracy samorządów miejskiego i gminnych, służb inspekcji i straży, szkół oraz innych instytucji z terenu powiatu.

7. Ochrona dziedzictwa narodowego

Po uzyskaniu pozytywnej opinii Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr IX/126/15 z dnia 30 września 2015 roku przyjęła **„Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018”**.

Priorytety określone w Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018 są realizowane wszechstronnie przez różnorodne i komplementarne zadania, które prowadzą do osiągnięcia założonych celów. Zadania te obejmują zarówno działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu zachowania zabytków na terenie powiatu, choć tych wciąż jest za mało w stosunku do stwierdzonych potrzeb, jak i projekty, upowszechniające i promujące lokalne dziedzictwo kulturowe oraz zwiększające świadomość społeczną w zakresie potrzeby jego zachowania. Aby osiągnąć wymierne i trwałe efekty podobne działania powinny być kontynuowane w kolejnych latach, co przyczynić się może do zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej oraz do budowania silnej tożsamości lokalnej jego mieszkańców.

Kierunki Powiatowego programu opieki nad zabytkami są realizowane poprzez wspólne działania władz samorządowych, właścicieli oraz zarządców obiektów, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń.

W imieniu Powiatu Stargardzkiego zadania są prowadzone przez powiatowe jednostki organizacyjne (m.in. szkoły i placówki) oraz wydziały Starostwa Powiatowego w ramach zadań własnych.

W omawianym okresie podjęto szereg działania w ramach realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego Powiatu Stargardzkiego, m.in.:

- ✓ ustanowienie społecznych opiekunów zabytków w ramach realizacji zadań własnych powiatu; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków;
- ✓ aktualizacja informacji o zabytkach na terenie powiatu na stronie internetowej powiatu/gmin;
- ✓ tworzenie dokumentacji fotograficznej zabytków ruchomych, nieruchomych i krajobrazu kulturowego powiatu;
- ✓ organizowanie wycieczek studyjnych – prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych, organizowanie konkursów związanych z tematyką zabytków w regionie
- ✓ dofinansowanie prac remontowo- konserwatorskich przy zabytkach z terenu powiatu, z czego dla:

1. **rok 2016**
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie na odwodnienie Kościoła wraz z drenażem w miejscowości Krzywnica - 10.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie na dezynsekcję i zabezpieczenie przed dalszą ingerencją szkodników elementów drewnianych wewnątrz Kościoła w Kicku – 13.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Krzyża w Stargardzie na wykonanie projektu budowlanego kompleksowego remontu kościoła filialnego w Strzyżnie – 3.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Anny w Długiem na konserwację renesansowej chrzcielnicy z kościoła filialnego p.w. MB Bolesnej w Białej – 2.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Pęzinie na prace konserwatorskie przy ołtarzu głównym Kościoła w Pęzinie - I etap – 22.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Boskiej w Chociwlu na przełożenie pokrycia dachowego na korpusie i wieżyczkach narożnych kościoła oraz wymianę rynien na budynku - 20.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Stanisława Kostki w Kani na prace konserwatorsko - remontowe zabezpieczające przed dalszym zniszczeniem i występującym zagrożeniem dla konstrukcji kościoła filialnego p.w. Św. Katarzyny w Rosowie gm. Stara Dąbrowa - I etap – 10.000,00 złotych,
   - ✓ Parafii Prawosławnej p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Stargardzie na roboty budowlano - konserwatorskie w celu zabezpieczenia przed dalszą degradacją obiektu Cerkwi p.w. Św. Mikołaja w Dolicach gm. Dobrzany - Prace konserwatorskie podsufitki zabytkowej cerkwi - I etap – 15.000,00 złotych
2. **rok 2017**
   - ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Pęzinie na prace konserwatorskie przy ołtarzu głównym Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia w Pęzinie - II etap – 15.940,00 złotych,

- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Pęzinie na wykonanie dokumentacji konserwatorsko - budowlanej Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia w Pęzinie – 11.060,00 złotych,
- ✓ Parafii Prawosławnej p.w. Św. Mikołaja w Dolicach na modernizację instalacji elektrycznej obiektu Cerkwi p.w. Św. Mikołaja w Dolicach gm. Dobrzany – 15.000,00 złotych,
- ✓ Parafii Prawosławnej p.w. Św. Mikołaja w Dolicach na prace konserwatorskie podsufitki zabytkowej cerkwi II etap - konserwacja belek stropowych – 15.000,00 złotych,
- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie na remont kościoła w miejscowości Krzywnica - 31.500,00 złotych,
- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Stanisława Kostki w Kani na prace konserwatorsko - remontowe zabezpieczające przed dalszym zniszczeniem i występującym zagrożeniem dla kościoła filialnego p.w. Św. Katarzyny w Rosowie gm. Stara Dąbrowa - II etap – 26.500,00 złotych.

3. rok 2018

- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Marianowie na dokończenie remontu elewacji zachodniej skrzydła poklasztornego – 29.500,00 złotych,
- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie na zabezpieczenie i naprawę fundamentów ścian: północnej i południowej kościoła w miejscowości Krzywnica - 29.500,00 złotych,
- ✓ Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Stanisława Kostki w Kani na prace remontowe -wymiana elementów podłóg wraz z wzmocnieniem dwustronnie belek drewnianych kościoła w miejscowości Rosowo – 11.000,00 złotych.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Powiat Stargardzki aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, których działalność wspierana jest przez władze powiatu finansowo i merytorycznie. Doświadczenia poprzednich lat pokazują, że realizacja zadań publicznych przy współpracy organizacji pozarządowych wywiera znaczny wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców powiatu. Społeczny charakter oraz zakres działań organizacji pozarządowych sprawiają, że są one postrzegane, jako cenny partner samorządu powiatowego w wykonywaniu wielu zadań publicznych. Organizacje te są niejednokrotnie wynikiem zrzeszenia się osób wrażliwych społecznie, skupionych wokół określonych zamierzeń.

Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą Nr XXXI/410/17 z dnia 29 listopada 2017 r. przyjęła **Program współpracy Powiatu Stargardzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 r.**

Program zakładał współpracę Powiatu Stargardzkiego z sektorem organizacji pozarządowych w każdej dziedzinie, gdzie zarówno Powiat, jak i zainteresowana organizacja

- z uwagi na jej cele - dostrzegają wspólną płaszczyznę zadań. Spektrum podejmowanej współpracy obejmowało szereg dziedzin jak m.in.: zdrowie, kultura, sport, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, nieodpłatną pomoc prawną. Równie różnorodne były formy tej współpracy, począwszy od trybów konkurencyjnych- konkursów, poprzez współorganizację imprez, wsparcie finansowe, rzeczowe i organizacyjne. W 2018 roku organizacje pozarządowe realizowały zadania:

1. nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej – 3 punkty prowadzone były przez Zaborskie Towarzystwo Naukowe z siedzibą w Brusach. Na realizację zadania w 2018 roku zaplanowano łącznie kwotę 182.177,64 złotych;
2. prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej - realizatorem zadania zostało Centrum Socjalne CARITAS w Stargardzie. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 25.000,00 złotych;
3. w zakresie promocji zdrowia:
   1) Stargardzkiemu Stowarzyszeniu Klub Abstynenta ALA powierzono realizację zadania publicznego w zakresie promocji zdrowia pn. „Szkolenie z rozpoznawania zagrożeń i rozwiązywania problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania narkomanii". Na realizację zadania przeznaczono kwotę 5.000 złotych,
   2) Stowarzyszeniu Tęczowy Dialog powierzono realizację zadania publicznego w zakresie promocji zdrowia dotyczące zorganizowania i przeprowadzenia zajęć terapeutycznych – dogoterapii dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 6.000 złotych,
   3) Stowarzyszeniu Edukacja - Zdrowie - Aktywność powierzono realizację zadania publicznego w zakresie warsztatów aktywności dla osób po 60 roku życia. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 7.300 złotych;
   4) Klubowi Piłkarskiemu Błękitni powierzono zadanie promowania kultury fizycznej poprzez zapewnienie dostępności do obiektów sportowych i zajęć polegających na aktywności fizycznej. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 50.000 złotych;
   5) Stowarzyszenie Amazonek „Stokrotka" było organizatorem XIV POWIATOWEGO MIESIĄCA WALKI Z RAKIEM I PROMOCJI ZDROWIA**.** Działania realizowane były pod honorowym patronatem Starosty Stargardzkiego Iwony Wiśniewskiej. Działania podejmowane były w dniach od 17 października 2018 r. do 28 października 2018 r Na realizację zadania przeznaczono kwotę 20.276,69 złotych.
   6) W ramach działań w zakresie promocji zdrowia wsparto również szereg działań i inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe, m.in.: obchody Światowych Dni Krwiodawstwa, Dnia Białej Laski, jubileuszy oraz imprez cyklicznych.
4. upowszechniania kultury fizycznej, w ramach której udzielono dotacji dla 28 klubów sportowych na łączną kwotę 149.997,41 złotych oraz współorganizowano imprezy sportowe na kwotę 12.800,00 złotych.
5. upowszechnianie turystyki - Stargardzkie Towarzystwo Cyklistów otrzymało wsparcie finansowe w wysokości 3.999,96 złotych na organizację imprezy pn. Maraton MTB Dookoła Jeziora Miedwie.

6. upowszechnianie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego współorganizacja imprez i wydarzeń kulturalnych, m.in. Koncert Kolęd Wschodniosłowiańskich, Festiwal Pieśni Paraliturgicznej, Koncert „Piękno w różnorodności", Stargardzkie Dni Muzyki Gospel, Ińskie Lato Filmowe, Kaziuki Wileńskie, I Przegląd Chórów Emeryckich, Plener malarski, Wystawa poświęcona Jerzemu Wąsiewiczowi. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 23.340,00 złotych.
7. zadania z zakresu edukacji, oświaty i wychowania:
   1) dotacja dla Krajowego Towarzystwa Autyzmu z siedzibą w Stargardzie przekazano kwotę subwencji w wysokości 2.226 297,66 złotych.
   2) Stargardzie Stowarzyszenie „Jednak Można" z siedzibą przy ul. Gdyńskiej w Stargardzie prowadzi Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii. Na realizację zadania przekazano kwotę dotacji w łącznej wysokości 3.779.666,65 złotych w tym: 2.748.359,02 złotych – MOS i 1.031.307,63 złotych – szkoła;
   3) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyli w konkursach i zawodach organizowanych przez organizacje pozarządowe, m.in. Powiatowe Zawody Drużyn Ratowniczych dla szkół ponadgimnazjalnych, II Festyn Młodych Wioślarzy, Bezpieczeństwo na wodzie, IV Mikołajkowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Orlików, Turniej Szachowy – Memoriał im. St. Szumskiego i Marysława Kostki, Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 5.900,00 złotych.
8. działania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W ramach tego zadania:
   1) dofinansowano dwa warsztaty terapii zajęciowej, prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Stargardzie oraz Towarzystwo Rozwoju Gminy Marianowo – łączna wartość zadania 156.740,00 złotych;
   2) dofinansowanie w ramach środków PFRON dla organizacji pozarządowych do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych, m.in. Polski związek Niewidomych Koło w Stargardzie, Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu, Stargardzkie Stowarzyszenie Chorych Na Sm, Polski Związek Głuchych Koło Terenowe w Stargardzie, Polski Związek Emerytów, Rencistów I Inwalidów Stargard. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 68.163,00 złotych;
   3) w ramach realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III" Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Stargardzie otrzymało wsparcie finansowe ze środków PFRON w wysokości 80.000 złotych na zakup nowego busa do przewozu osób niepełnosprawnych.
9. zadania zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego – w ramach projektu pn. „Bobrowa Polana" Powiat Stargardzki współpracował z Proeuropejskim Centrum Ekologicznym w Stargardzie. Zorganizowano dwie imprezy - Dzień Ziemi – 21 kwietnia 2018 r. i Dzień Ekologii – 15 września 2018 r.

Projekt dofinansowany był przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

10. działalność na rzecz organizacji pozarządowych i podmiotów zrównanych z nimi – wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie. W ramach tej współpracy w 2018 r. 35 osoby bezrobotne odbywały staże, wykonywały prace społecznie użyteczne oraz były zatrudniane w ramach prac refundowanych ze środków Funduszu Pracy w 16 organizacjach pozarządowych.
11. działalność zespołów opiniodawczo-doradczych – w ramach tego działania w powiecie działa:
    1) Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego w Stargardzie;
    2) Powiatowa Społeczna Rada do Spraw osób Niepełnosprawnych w Stargardzie;
12. pozostała współpraca obejmuje:
    1) zakup usług, nagród na różnego rodzaju imprezy, konkursy. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 30.315,69 złotych;
    2) użyczenie mienia powiatu dla organizacji pozarządowych, m.in. dla Stowarzyszenia Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi w Stargardzie, Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Stowarzyszenia Amazonek „Stokrotka”;
    3) udostępnianie holu - „Galerii Sztuki im. Jerzego Wąsiewicza” w budynku Starostwa Powiatowego w Stargardzie dla organizacji pozarządowych z terenu powiatu stargardzkiego w celu:
        - ✓ prezentowania twórczości i dokonań artystów z terenu powiatu zrzeszonych m.in. w Stargardzkim Stowarzyszeniu Sztuk Plastycznych „Brama”, w stowarzyszeniu zwykłym Klubie Pracy Twórczej z siedzibą w Dobrzanach,
        - ✓ organizacji kiermaszów świątecznych, na których można było nie tylko podziwiać twórczość członków organizacji, ale także nabyć rękodzieła - ozdoby i stroiki świąteczne.

9. Administracja powiatowa

Zadania Zarządu Powiatu bezpośrednio realizowane są prze komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego. Podzielić je możemy na te zajmujące się obsługą klienta oraz zajmujące się strona organizacyjno-funkcjonalna urzędu. Ze względu na charakter Raportu, skierowany przede wszystkim do mieszkańców powiatu, analizą zostaną objęte te wydziały i samodzielne stanowiska, które z punktu widzenia obywatela są najbardziej istotne.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego, na dzień 31 grudnia 2018 roku, w ramach urzędu funkcjonowały :

2) Biuro Obsługi Urzędu,
3) Wydział Komunikacji,
4) Biuro Obsługi Zarządu i Rady Powiatu,

5) Wydział Oświaty, Kultury i Sportu,
6) Wydział Środowiska,
7) Wydział Gospodarki Nieruchomościami,
8) Wydział Finansowy,
9) Wydział Zarządzania Bezpieczeństwem,
10) Wydział Zamówień i Inwestycji,
11) Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru,
12) Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie,
13) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie,
14) Wydział Planowania i Rozwoju,
15) Służba Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
16) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
17) Wydział Audytu i Kontroli,
18) Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa,
19) Inspektor Danych Osobowych,
20) Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych,
21) Biuro Prawne.

Stan zatrudnienia w Starostwie Powiatowym na dzień 31 grudnia 2018 roku to 141 osób, w tym 117 kobiet oraz 24 mężczyzn. Kobiety stanowią 82,9% wszystkich zatrudnionych. Na stanowiskach urzędniczych pracuje 92 pracowników. Ponad 82% pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym, uśredniony staż pracy w Starostwie Powiatowym to 14 lat.

1) Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Podstawowym zadaniem Powiatowego Rzecznika Konsumentów jest bezpłatne poradnictwo konsumenckie w zakresie udzielania informacji prawnej związanej z ochroną indywidualnych interesów konsumentów oraz występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów. Rzecznik konsumentów prowadzi również na rzecz zainteresowanego konsumenta postępowania wyjaśniające i interwencyjne, zmierzające do polubownego zakończenia sporu w przypadku naruszenia interesów konsumenckich. Interesanci przyjmowani są w godzinach pracy urzędu, tj. od godziny 8.00 do godziny 16.00 w budynku Starostwa Powiatowego. Również w tych godzinach udzielane są porady telefoniczne pod numerem telefonu (91) 480-48-42 oraz drogą elektroniczną pod adresem rzecznikkonsumenta@powiatstargardzki.pl, a także na portalu Facebook pod nazwą Powiatowy Rzecznik Konsumentów Edyta Domińczak.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w roku 2018 udzielił 2447 porad, w tym 2291 w sprawach konsumenckich. Wśród spraw konsumenckich dominowały porady w zakresie umów sprzedaży – 1171 oraz w zakresie usług – 1120. Poważny akcent stanowią spory w zakresie umowy sprzedaży w kategorii urządzenia gospodarcze (283) oraz odzież i obuwie (241). Spośród usług najwięcej porad udzielono w zakresie usług telekomunikacyjnych – 333 oraz usług sektora energetycznego.

We wskazanym przedziale czasowym rzecznik konsumentów przeprowadził na rzecz poszkodowanych konsumentów 552 postępowań polubownych oraz w 127 przypadkach świadczył pomoc prawną konsumentom w zakresie procesowym w postaci przygotowania pism procesowych, pozwów do sądów powszechnych i sądów polubownych, sporządzania sprzeciwów od nakazowego postanowienia zapłaty.

2) Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa

Zakres działania Wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa określa ustawa Prawo Budowlane. Należą do niego m.in. wydawanie pozwoleń na budowę, pozwoleń na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części i wydawanie zezwoleń na realizację inwestycji drogowych, sieci (oświetlenia terenu, kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych), obiektów usługowych, handlowych, magazynowych, inwentarskich, przedszkoli, domów opieki, domów mieszkalnych jednorodzinnych.

Wydział obsługuje dziennie średnio ok 30-40 osób. Ze względu na różny stopień skomplikowania spraw, czas obsługi interesanta to od 5 do 30 minut. W ciągu dnia udzielanych jest ok 40 informacji, wyjaśnień telefonicznych. Do Wydziału corocznie trafia ok 3,7 tys. różnego rodzaju pism, w tym decyzji, skierowań, wniosków, itp.

Wykres 31. Liczba decyzji o pozwoleniu na budowę i korespondencji wpływającej do wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa

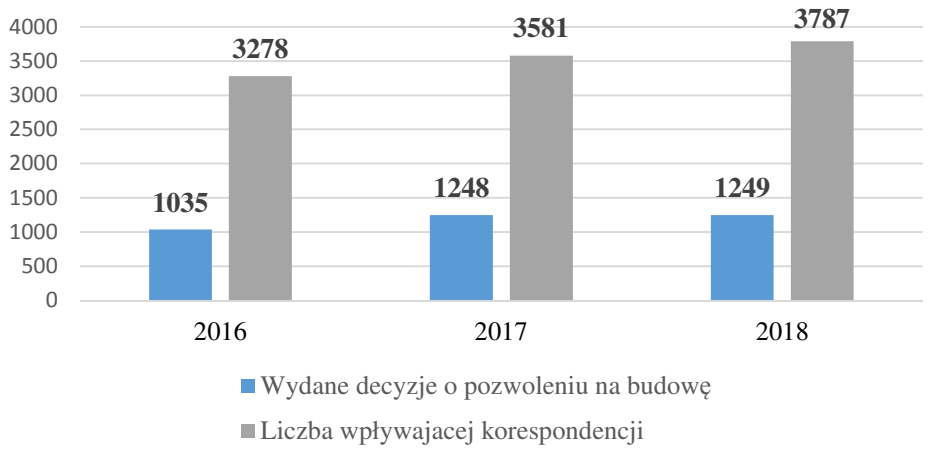

Opracowanie własne

3) Wydział Komunikacji

Wydział Komunikacji realizuje zadania w zakresie rejestracji i oznaczania pojazdów, wydawania praw jazdy, a także prowadzi m.in. rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów i ośrodki szkolenia kierowców.

Każdego roku Wydział Komunikacji odwiedza około 42.000 mieszkańców naszego powiatu i powiatów ościennych. Do Wydziału corocznie trafia ok 7 tys. różnego rodzaju pism, w tym decyzji, skierowań, wniosków, itp.

Wykres 32. Liczba zarejestrowanych pojazdów na terenie Powiatu Stargardzkiego

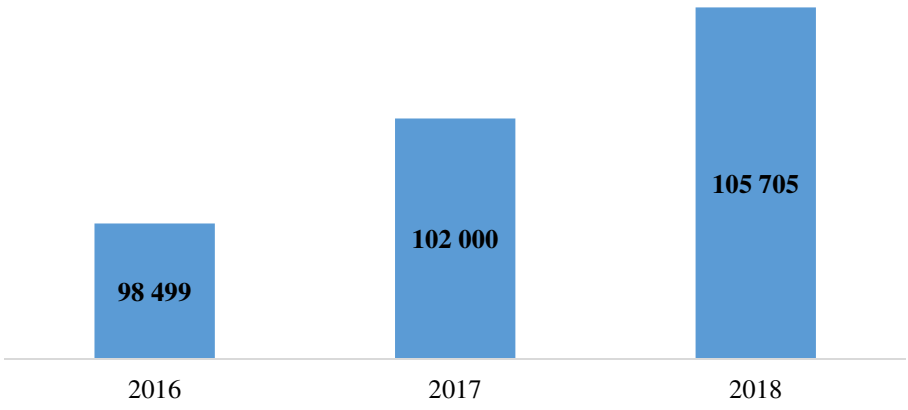

Opracowanie własne

Wykres 33. Liczba wygenerowanych profili kandydata na kierowcę i wydanych praw jazdy

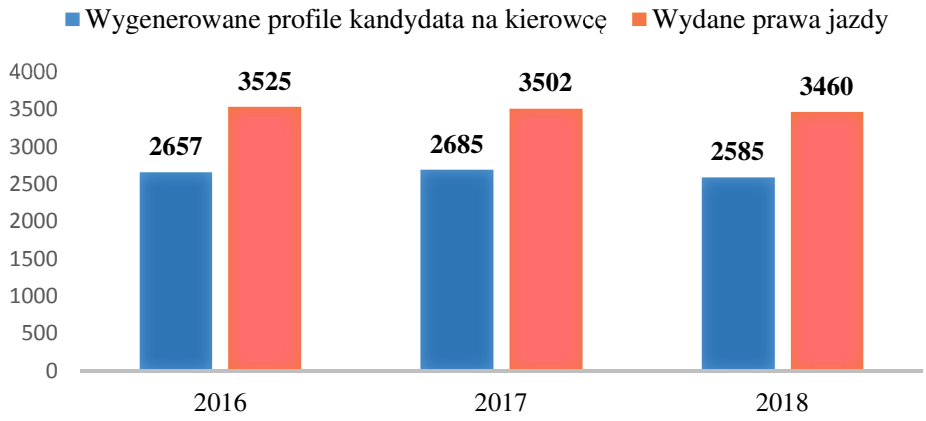

Opracowanie własne

W celu usprawnienia pracy Wydziału oraz poprawę obsługi klientów w maju 2018 roku uruchomiono elektroniczny system kolejkowy – system QMS. Dodatkowym udogodnieniem jest internetowa rezerwacja wizyty w Wydziale oraz dokonywanie opłat za czynności administracyjne za pomocą kart płatniczych.

Nowe narzędzie umożliwia pobranie wydruku w biletomacie, który upoważnia do zajęcia miejsca w kolejce. Usługi podzielono na trzy kategorie: sprawy bieżące, rejestracja pojazdów i prawa jazdy. Na wydruku klient otrzymuje informację o przybliżonej godzinie

przyjęcia oraz kategorii sprawy. Wprowadzone rozwiązania poprawiły obsługę klientów oraz pracę urzędników. Nowy system usprawnił też proces rejestracji i wydawania dokumentów. Na podstawie danych, w okresie funkcjonowania systemu, tj. od 15 maja do końca roku wydano ogółem 32.783 biletów. Zgodnie z wprowadzonym podziałem na kategorie spraw: 8.167 wydanych biletów dotyczyło rejestracji pojazdów, 16.026 odnosiło się do spraw bieżących, 8.590 biletów dotyczyło praw jazdy.

Wykres 34. Liczba wygenerowanych biletów systemu QMS od 15 maja do 31 grudnia 2018 roku

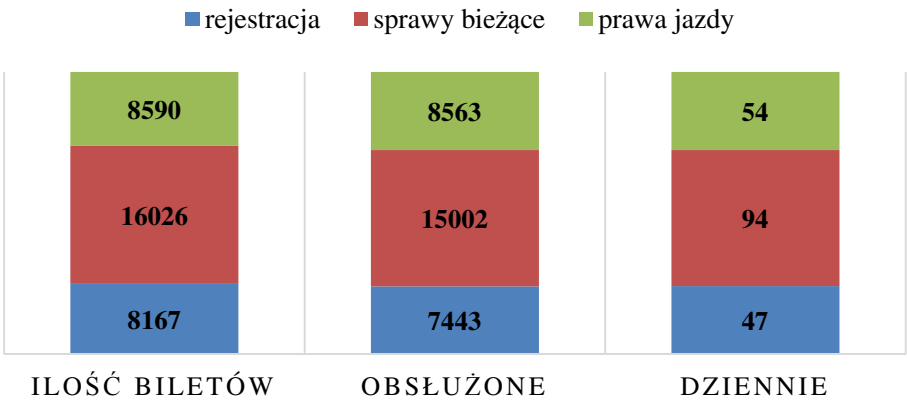

Opracowanie własne

W kategorii sprawy bieżące" i „prawa jazdy" obsługa jednej osoby zajęła około 8 minut. W obu tych kategoriach przyjmowanych jest dziennie ok. 148 osób. Nieco więcej czasu wymaga obsługa klientów, oczekujących na rejestrację pojazdów. Średnio potrzeba około 22 minut dla jednej osoby. Z tego też względu dziennie pojazd rejestruje blisko 47 interesantów.

4) Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru

Zgodnie z ustawą Prawo geodezyjne i kartograficzne Starosta wykonuje zadania organów administracji geodezyjnej i kartograficznej jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania wydziału koncentrują się na gromadzeniu i prowadzeniu powiatowej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wydział zajmuje się prowadzeniem ewidencji gruntów i budynków w systemie informatycznym, prowadzi sprzedaż map, wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków oraz zajmuje się przyjmowaniem projektów na narady koordynacyjne, a także zgłoszeń prac geodezyjnych.

Do 28 lutego 2018 roku funkcjonował Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej jako jednostka organizacyjna powiatu. Na mocy Uchwały Nr XXXII/422/17 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 20 grudnia 2017 r. został zlikwidowany. Zadania jednostki od dnia 01 marca 2018 roku realizuje Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru będący komórką organizacyjną Starostwa Powiatowego.

W ciągu 2018 roku Wydział odwiedziło około 47.500 interesantów, corocznie trafia ok 38 tys. różnego rodzaju korespondencji, z Wydziału wychodzi ok 3 tys. informacji

zwrotnych. Ciężar spraw realizowanych w Wydziale jest różny i stąd różny czas ich obsługi. Waha się on pomiędzy 10 minut na sprawę do 16 godzin, jeśli sprawa jest bardziej wymagająca.

Tabela 20. Zakres działania Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru i sposób ich realizacji w 2018 roku

Zadanie 1. Aktualizacja operatu ewidencji gruntów i budynków				
Ilość zmian, które wpłynęły do egib	**Ilość wprowadzonych zmian/czas**	**Ilość interesantów w zakresie udzielania informacji i wyjaśnień/czas**	**Wyjaśnianie i przygotowanie dokumentów do toczących się postępowań bądź złożonych wniosków/czas**	**Sporządzanie nietypowych zestawień/czas**
Ok. 17 000	14 456/czas od 10 min - 4,5 h a nawet duże zmiany 2 tygodnie/ średnio 1 h	4800/średni czas obsługi 10 min	30 min - 8 h	4 h do 16 h

Zadanie 2. Udzielanie informacji z operatu egib		
Ilość wniosków	**Ilość wykonanych wypisów i wyrysów**	**Ilość interesantów/czas**
6401 w tym 2751 przesłane pocztą	9746-wypisów, 1438-wyrysów, udzielenie inf o posiadaniu nieruchomości 1443 os., 11841 poz z rejestru cen i wartości nieruchomości	4500 / 70 rzeczoznawców majątkowych

Zadanie 3. Aktualizacja baz danych na podstawie wyników prac geodezyjnych	
Ilość dokumentów stanowiących podstawę zmian	**Ilość interesantów (wykonawców prac geodezyjnych)/czas**
2775	1340/30minut

Zadanie 4. Weryfikacja wyników prac geodezyjnych	
Ilość operatów technicznych/czas	**Ilość interesantów (wykonawców prac geodezyjnych)/czas**
2491	1200/20minut

Zadanie 5. Koordynacja sieci uzbrojenia terenu			
ilość wniosków o koordynację sytuowania projektowanych sieci/czas	**Ilość przeprowadzonych narad koordynacyjnych**	**Ilość interesantów**	**Aktualizacja bazy danych w związku z wykonaną inwentaryzacja powykonawczą sieci uzbrojenia terenu**
649/3 h	20	8219 (w tym 3506 wykonawców prac geodezyjnych/30 minut)	717/40minut

Zadanie 6. Udostępnianie materiałów zasobu (mapy ewidencyjne, mapy zasadnicze, glebowo-rolnicze)		
Ilość wniosków/czas	**Ilość wydanych map**	**Ilość interesantów/czas**
3099 w tym 313 przesłane pocztą	7102	4000/30minut

Zadanie 7. Obsługa zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych		
Ilość zgłoszonych prac geodezyjnych	**Ilość wniosków o uwierzytelnienie**	**Ilość interesantów**
3506	1283	12171/20minut

Zadanie 8. Udostępnianie materiałów zasobu na wniosek	
Ilość wniosków	**Ilość interesantów**
370	740

Zadanie 9. Postępowania związane z ewidencją gruntów i budynków i gleboznawczej klasyfikacji gruntów		
Ilość wniosków o aktualizację egib	**Ilość wydanych decyzji w sprawie aktualizacji egib**	**Ilość interesantów/czas**
145	65	Ok.400/30minut

Zadanie 10. Udostępnienie danych zgromadzonych w rejestrach publicznych	
Ilość wniosków	**Ilość interesantów**
52	Ok.100

Opracowanie własne

Zadanie realizowane przez Wydział zgodnie z art.6a ust.3 i art.7d ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne wykonywane jest jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z zapisami art. 49 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jednostki realizujące zadania zlecone muszą otrzymać środki zapewniające realizację tych zadań. Jednakże kwota dotacji dla Powiatu Stargardzkiego od wielu lat nie zabezpiecza w pełni realizowanych przez jednostkę zadań geodezyjnych. Dotychczas przyznawane powiatowi dotacje były niewystarczające i powiat corocznie zabezpieczał w budżecie środki własne na realizację ww. zadań.

Realizowana przez Rząd RP polityka w zakresie finansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej daleka jest od zapisów ustawowych i w znacznym stopniu ogranicza możliwość rzetelnego wykonania ciążących na jednostkach samorządu terytorialnego obowiązków. Przyznanie dotacji na realizację zadań zleconych nie może bowiem pociągać za sobą sytuacji, w której ograniczona zostanie możliwość prawidłowej realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Przekazanie zadań zleconych, bez należytego finansowania kosztów ich realizacji narusza ukształtowane w obowiązujących przepisach prawa zasady w zakresie realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego tychże zadań. Naszym zdaniem, kontrowersyjne jest w świetle zapisów art. 249 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wydatkowanie środków własnych, jak to ma miejsce do tej pory na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, skoro w świetle przytoczonych wyżej przepisów państwo winno zapewnić na ten cel odpowiednie środki finansowe.

Tabela 21. Poniesione wydatki na zadania z zakresu geodezji i kartografii w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Poniesione wydatki sfinansowane z:	**2 001 377,68**	**2 069 765,64**	**2 169 218,62**	**1 540 195,80**
dotacji	*396 645,99*	*538 837,00*	*514 104,00*	*517 954,35*
dochodów własnych Powiatu	*1 604 731,69*	*1 530 928,64*	*1 655 114,62*	*1 022 241,45*

Z wyżej przedstawionych wielkości wynika, że na realizację zadań, powiat nigdy nie otrzymywał dotacji według przedstawianych potrzeb. Jednostki samorządu terytorialnego nie mogą, poza wyjątkami określonymi w przepisach, dofinansowywać realizacji zadań zleconych ze środków własnych. Jednak biorąc pod uwagę, że zadania zlecone mają charakter obligatoryjny i dotyczą wykonywania usług publicznych na rzecz obywateli, które powinny być wykonywane w sposób ciągły, na poziomie gwarantującym zadowolenie mieszkańców, w budżecie Powiatu Stargardzkiego w latach 2015-2019 zabezpieczano środki własne na realizację zadań zleconych ograniczając tym samym realizację zadań własnych.

Ograniczenie przyznanej dotacji pogłębia problem. Jak widać wzrost różnicy pomiędzy środkami koniecznymi, a przyznanymi na ich wykonanie ogranicza możliwość rzetelnego wykonania ciążących obowiązków. Koszty związane z aktualizacją i udostępnianiem państwowego zasobu są bardzo wysokie (serwery, stacje robocze, macierze,

oprogramowania, licencje, nadzory autorskie, szybkie łącza, obsługa informatyczna), a wdrażanie kolejnych etapów cyfryzacji wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Z ustawy wynika obowiązek założenia i aktualizacji baz danych BDOT500 i GESUT (w powiecie stargardzkim założona baza GESUT to zaledwie 8% powierzchni powiatu, a założona baza BDOT500 to 25% powierzchni powiatu) oraz obowiązek udostępniania materiałów z zasobu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 5 września 2013 roku w sprawie organizacji i trybu prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Z zapisów art. 24 pkt 2b ppkt 1 lit. f, ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne wynika, że aktualizacja informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków następuje w drodze czynności materialno-technicznej na podstawie zgłoszeń budowy budynku, zawiadomień o zakończeniu budynku oraz zgłoszeń rozbiórki budynku spowodowało wzrost zmian zarówno w części graficznej i opisowej operatu ewidencji gruntów i budynków o około 4000 zmian. Podstawą planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. W związku z tym podkreślenia wymaga, jak ważna jest aktualność operatu ewidencji gruntów i budynków. Niestety przy obecnym stanie zatrudnienia powiat (1 osoba aktualizuje operat ewidencji gruntów i budynków tylko w niezbędnym zakresie do realizacji złożonych wniosków) nie ma możliwości utrzymywania operatu ewidencyjnego w stanie aktualności tj., zgodności z dostępnymi dla organu dokumentami. Niedobory kadrowe występują w każdym referacie. Terminy ustawowe są przekraczane. Obecna sytuacja jest niebezpieczna ponieważ zachodzi ryzyko, że starosta udostępni nieaktualne dane podmiotom wykonującym prace geodezyjne, rzeczoznawcom majątkowym, jak również spowolni procesy inwestycyjne i zagraża terminom ich realizacji.

Już dzisiaj spotykamy się z niezadowoleniem wykonawców prac geodezyjnych, inwestorów z powodu utrudnień związanych terminowością realizacji zadań i nieaktualnością baz danych, co ma przełożenie na dochowanie terminów zawartych umów wykonawców prac geodezyjnych z inwestorami. Sytuację tą potwierdziła kontrola prowadzona przez Wojewódzką Inspekcję Geodezyjną i Kartograficzną w dniach od 3 października do 30 listopada 2018 roku.

Brak środków finansowych na obsługę tych zadań powoduje, że już nie są i nadal nie będą wykonywane w ustawowych terminach (wynikających z Dyrektywy INSPIRE), a znaczne dociążenie pracowników może spowodować odpływ wykwalifikowanej kadry, tej która pozostała (pracownicy uprzedzają, że poszukują pracy). Bez zwiększenia dotacji powiat nie będzie w stanie dalej realizować zadań Starosty wynikających z ustaw i rozporządzeń wydanych do nich.

Od roku 2020 planowane jest do realizacji na terenie Województwa Zachodniopomorskiego przedsięwzięcie pn. „Budowa regionalnej infrastruktury informacji przestrzennej województwa zachodniopomorskiego”, w którym uczestniczyć będzie również Powiat Stargardzki. Jest to projekt systemowy województwa, realizowanym przy wsparciu środków pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Środki unijne mogą pokryć nawet 85% wydatków,

które szacowane są na ponad 50 mln złotych. Środki przewidziane dla Powiatu Stargardzkiego to kwota ponad 1,6 mln złotych.

Przedsięwzięcie zakłada zakup sprzętu i oprogramowania niezbędnego do uruchomienia e-usług umożliwiających obsługę mieszkańców i przedsiębiorców Pomorza Zachodniego w zakresie spraw dotyczących procedur administracyjnych związanych z szeroko rozumianą gospodarką przestrzenną. Oznacza to dostęp do baz danych przestrzennych, map, ewidencji gruntów i budynków, sieci uzbrojenia terenów i wielu innych zbiorów za pośrednictwem komputera. Projekt zakłada również cyfryzację zasobów geodezyjnych i kartograficznych w powiatowych ośrodkach geodezji i kartografii w województwie. To także modernizacja i dostosowanie istniejących baz danych, a także tworzenie danych przestrzennych wchodzących w skład państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, między innymi: Bazy Danych Obiektów Topograficznych 500 (BDOT500), Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT), Bazy Danych Szczegółowej Osnowy Geodezyjnej (BDSOG) oraz innych danych o charakterze przestrzennym.

5) Wydział Środowiska

Wydział realizuje zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony przyrody, leśnictwa i łowiectwa, rybactwa śródlądowego, rolnictwa. |W latach 1999-2017 do kompetencji powiatów należało również wydawanie pozwoleń wodnoprawnych. Kompetencja ta została odebrana powiatom na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne i przekazana do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W zakresie działania Wydziału jest również monitoring realizacji **Powiatowego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Stargardzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024.** Wiele zadań, które zostały określone w Programie, a których bezpośrednimi realizatorami są jednostki organizacyjne powiatu, coroczne jest realizowanych. Od momentu obowiązywania Programu powiat zrealizował przypisane mu zadania:

1. DP 1704Z. Przebudowa drogi od węzła Stargard Zachód dk S10 do skrzyżowania z drogą gminną w m. Lipnik wraz z przebudową skrzyżowania – 7.910.563,09 złotych – rok 2018;
2. DP 1711Z. Przebudowa odc. Krępcewo – Rzeplino z dokończeniem przejścia przez m. Krępcewo – 3.846.614,98 złotych, rok 2018;
3. Termomodernizacja budynków I i II Liceum Ogólnokształcącego w Stargardzie – 3.852.574,29 złotych – lata 2015-2017;
4. Termomodernizacja budynku Bursy Szkolnej w Stargardzie – 2.314.729,00 złotych – lata 2016-2017;
5. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Nr 1 – planowana realizacja na lata 2020-2021;

6. corocznie organizowana jest projekt pn. „Bobrowa Polana” – projekt ekologiczny skierowany do mieszkańców powiatu.

10. Gospodarka finansowa Powiatu

Powiat Stargardzki prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej podejmowanej przez Radę Powiatu na okres 1 roku. Za prawidłowe wykonanie budżetu Powiatu odpowiada Zarząd Powiatu posiadający w tym zakresie określone przepisami prawa kompetencje. Projekt budżetu powiatu przygotowuje zarząd powiatu i przedkłada radzie powiatu najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwała budżetowa powinna być uchwalona przez radę powiatu przed rozpoczęciem roku budżetowego, jednak w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest jej podjęcie nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego. Tak więc uchwała budżetowa jest podstawowym dokumentem w zakresie finansów powiatu w okresie rocznym, natomiast w dłuższym horyzoncie czasowym gospodarka finansowa opiera się na wieloletniej prognozie finansowej. Dla Powiatu Stargardzkiego Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje okres do 2028 roku tj. do czasu całkowitej spłaty rat kredytów.

Wykres 35. Dochody i wydatki budżetu Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018

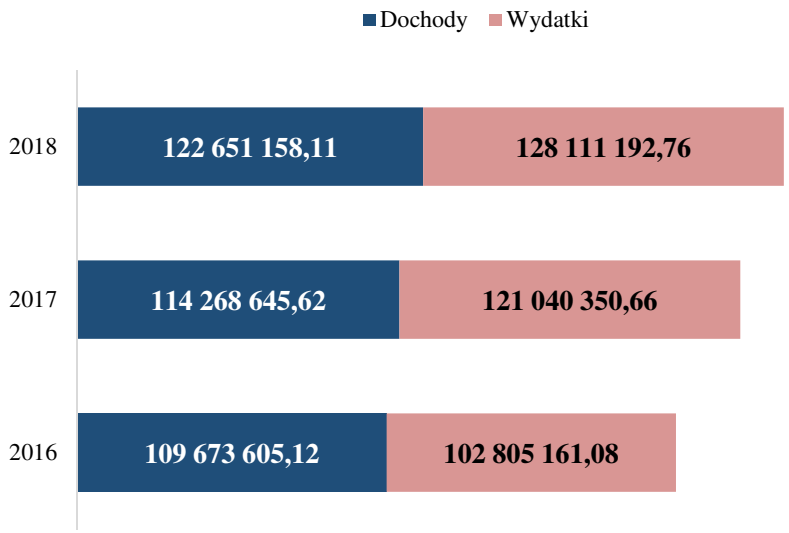

Opracowanie własne

Wykres 36. Dochody i wydatki budżetu Powiatu Stargardzkiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2016-2018

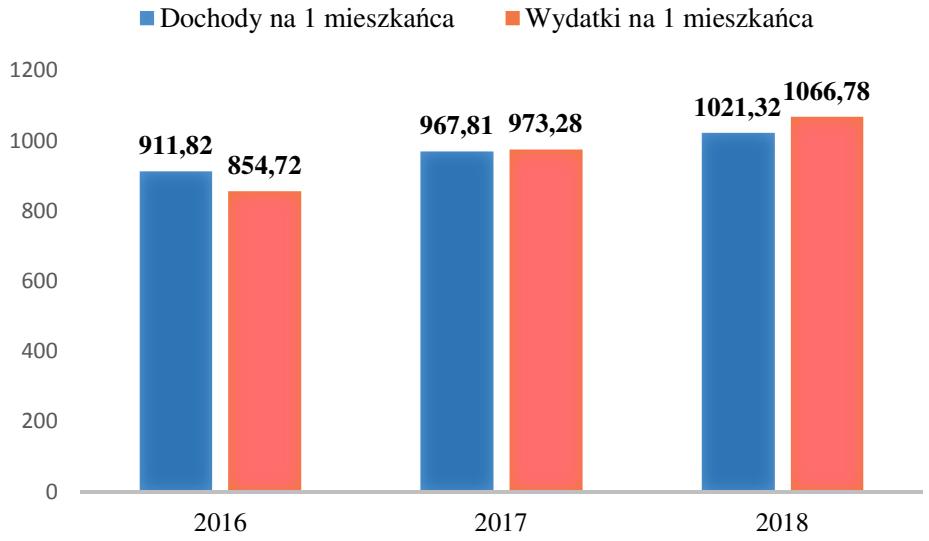

Opracowanie własne

Dochody budżetu ujmuje się według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody: bieżące i majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki otrzymane na inwestycje oraz dochody ze sprzedaży majątku.

Zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do dochodów powiatu zalicza się:

- udział, w wysokości 10,25% wpływów, ze stanowiącego dochód budżetu państwa podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie powiatu, uwzględniając tzw. współczynnik korygujący, który preferuje powiaty z niską średnią dochodów jej mieszkańców oraz 1,4% wpływów podatku dochodowego od osób prawnych,
- subwencję ogólną (składającą się z części oświatowej, wyrównawczej i równoważącej),
- dotacje celowe z budżetu państwa,
- dochody własne powiatu.

Szacując corocznie dochody budżetu powiatu bierze się pod uwagę przede wszystkim możliwości ich pozyskania oraz faktycznie zrealizowane dochody w okresie ostatnich trzech lat. Określanie wysokości dochodów z tytułu udziałów w podatkach, opiera się na wskaźniku wzrostu PKB, natomiast dochody z tytułu subwencji, podatków i opłat, dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące, a także pozostałe dochody – wskaźniku inflacji. Zbyt optymistyczne założenie wielkości dochodów skutkuje powstaniem lub zwiększeniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzenia płynności finansowej powiatu.

Wykres 37. Dochody budżetu Powiatu w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2016-2018

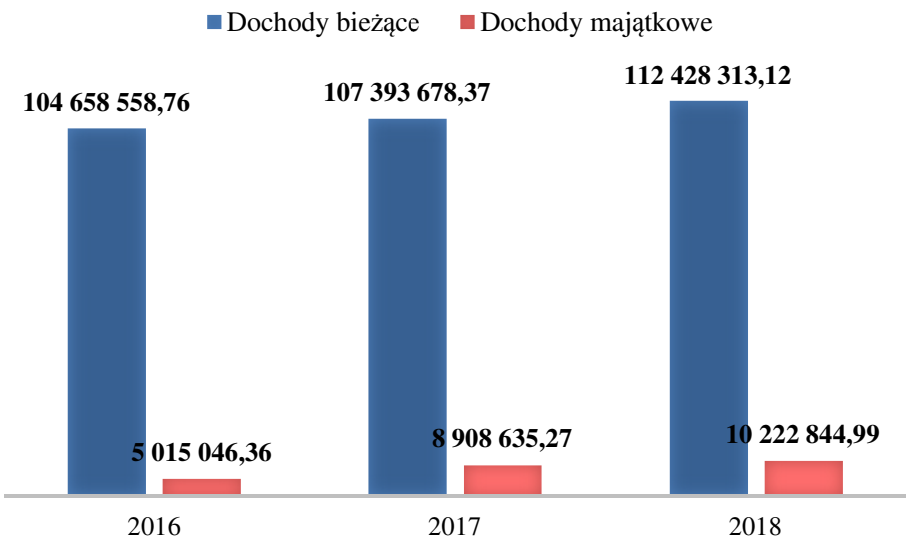

Opracowanie własne

Wykres 38. Graficzna prezentacja zrealizowanych dochodów według źródeł ich pochodzenia w roku 2018

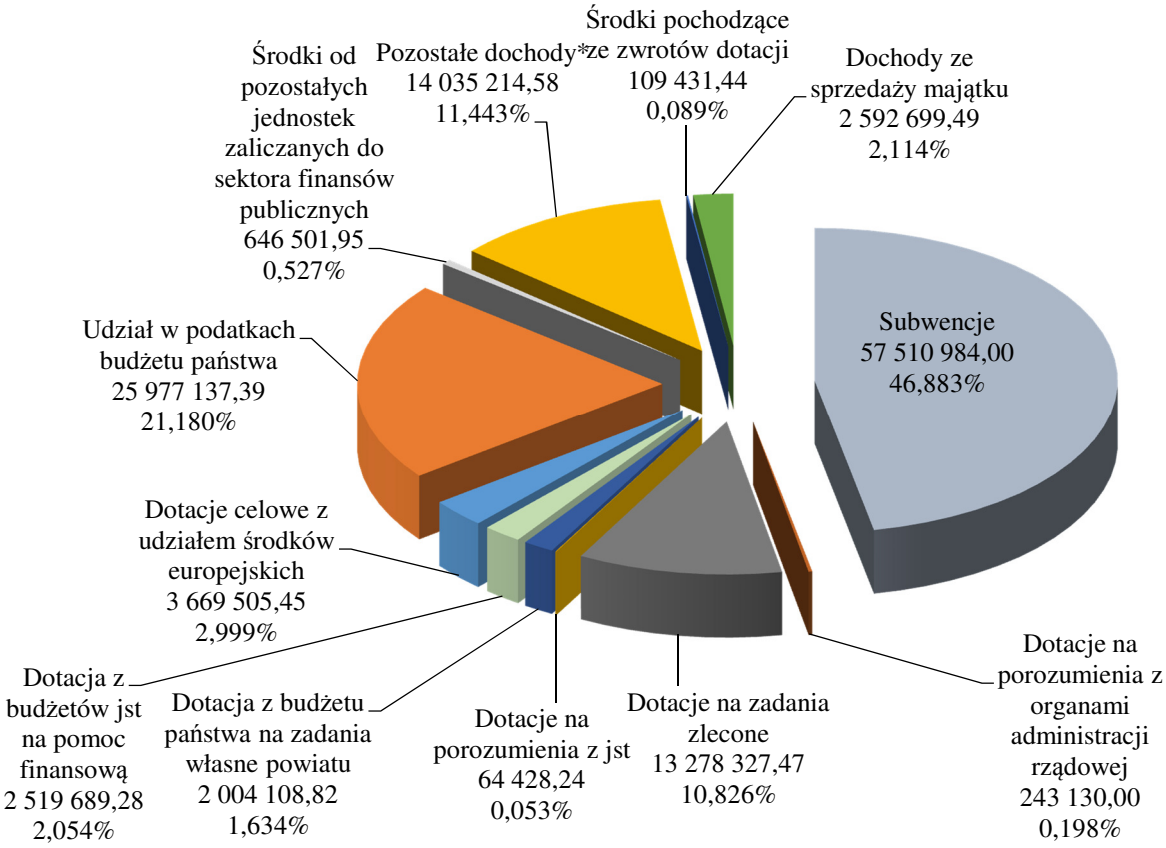

Opracowanie własne

Podstawowym dochodem powiatu są subwencje ogólne z budżetu państwa, które łącznie średnio stanowią ok 48% ogółu dochodów. Razem z podatkiem dochodowym od osób fizycznych (21%) oraz dotacjami celowymi z budżetu państwa na zadania bieżące i inwestycyjne stanowią ok 88% ogółu dochodów. Dochody własne stanowią niespełna 12% to przede wszystkim wpływy z tytułu świadczonych usług, pobieranych opłat, czynszów z najmu i dzierżawy składników majątkowych. Cechą tych dochodów są liczne zmiany w trakcie roku budżetowego. W wykonaniu lat poprzednich ujmowane są m.in. dochody takie jak darowizny, wpływy z tytułu odszkodowań od ubezpieczyciela, odsetki naliczone kontrahentom za nieterminowe regulowanie należności budżetowych. Są to wpływy, których nie można jednoznacznie oszacować na etapie projektowania budżetu i nie jest wskazane, aby prognozowanie opierać na wykonaniu lat poprzednich. Na etapie konstruowania budżetu na poszczególne lata nie powinno się również wykazywać dochodów ze sprzedaży majątku. Stagnacja na rynku nieruchomości i brak efektów sprzedaży tych nieruchomości oraz malejący zasób nieruchomości może w znaczny sposób wpłynąć na niewykonanie tych dochodów i brak zabezpieczenia zadań inwestycyjnych.

Ze znacznych dochodów własnych należy wymienić: opłaty komunikacyjne, opłaty za wydanie prawa jazdy, opłaty za zajęcie pasa drogowego, opłaty za udostępnianie dokumentacji z zasobu geodezyjnego kartograficznego, opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, zwrot kosztów wnoszonych przez gminy i powiaty za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej naszego powiatu. Uzupełniają je dochody za gospodarowanie majątkiem Skarbu Państwa oraz dochody z najmu i dzierżawy majątku powiatu. Te ostatnie realizowane są przez jednostki organizacyjne powiatu z mienia rozdysponowanego.

Wykres 39. Największe tytuły dochodów własnych Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018

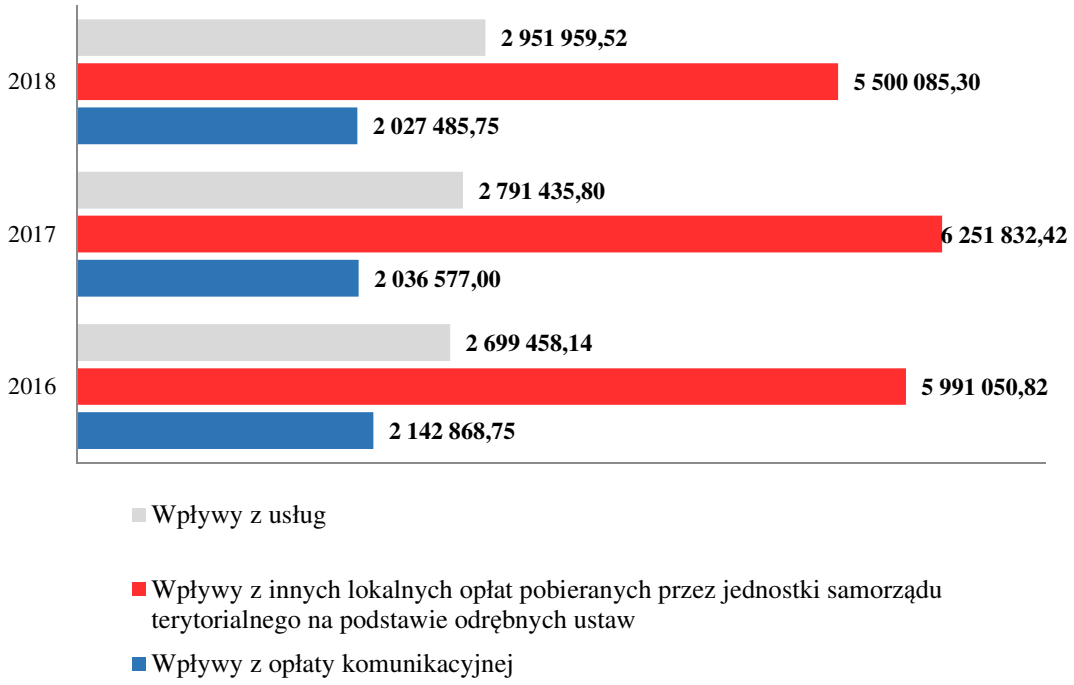

Opracowanie własne

Największą pozycją dochodów własnych są wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490). Są to wpływy z tytułu:

1) usług gromadzenia i prowadzenia powiatowej części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kontroli opracowań przyjmowanych do zasobu, udostępniania zasobu zainteresowanym osobom, uzgadniania dokumentacji projektowej, technicznej obsługi ewidencji gruntów i budynków, aktualizacji numerycznych map ewidencji gruntów i budynków, itp.;
2) opłaty za zajęcie pasa drogowego na czas prowadzonych robót, pod obiekty handlowe i reklamy, pod schody do nieruchomości budynkowych znajdujące się w pasie drogowym, opłaty za korzystanie ze stref płatnego postoju oraz za usunięcie i przechowywanie pojazdów;
3) odpłatności za dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu.

Jednak z roku na rok obserwuje się spadek tych dochodów, przede wszystkim z tytułu usług geodezyjnych w związku z ciągle rosnącą ilością podmiotów mających uprawnienia do nieodpłatnego korzystania z materiałów zasobu oraz z tytułu strefy płatnego parkowania w związku z przejęciem jej przez Gminę Miasto Stargard. Wzrastają natomiast dochody z tytułu odpłatności za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie naszego powiatu uiszczane przez powiaty, z których pochodzą dzieci.

Wykres 40. Dochody własne Powiatu Stargardzkiego z tytułu wpływów z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490) w latach 2016-2018

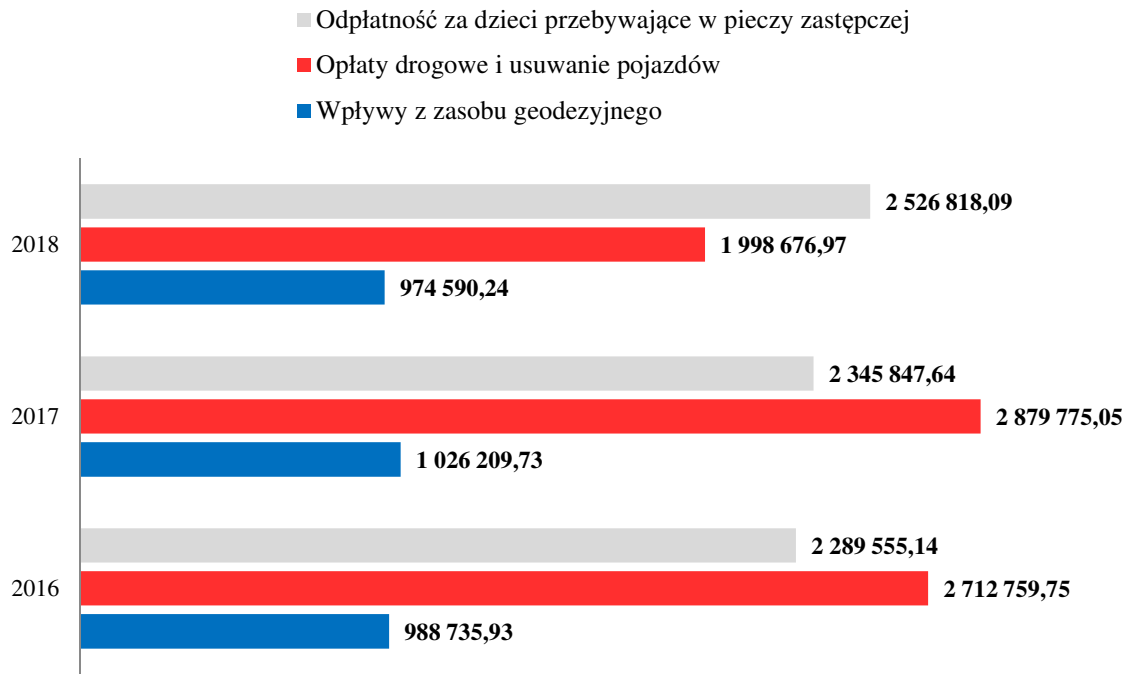

Opracowanie własne

Znaczne dochody uzyskujemy z tytułu świadczonych przez jednostki organizacyjne usług – Dom Pomocy Społecznej, Centrum Kształcenia Praktycznego czy Bursa Szkolna oraz opłat komunikacyjnych, choć one wykazują tendencję malejącą.

Na dzień 31.12.2018 roku stan należności powiatu wynosił 6.546.857,17 złotych, w tym wymagalne to kwota 6.063.443,14 złotych. Największy odsetek stanowią należności w sferze pomocy społecznej związane z odpłatnością rodziców za dzieci, które umieszczone są zarówno w rodzinach zastępczych jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Rodzice, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej są zobowiązani do ponoszenia miesięcznej opłaty od pierwszego dnia pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Na koniec roku z tego tytułu należności opiewały na kwotę 5.741.428,05 złotych, w tym wymagalnych 5.404.075,70 złotych. Dochody te są mało realne do wykonania, ze względu na swoją specyfikę, jednakże stanowiłyby istoty składnik dochodów własnych powiatu, który zabezpieczyłby realizację ustawowych zadań powiatu. Powiat jest oczywiści zobowiązany do dochodzenia swoich należności i ich windykacji. W roku 2018 wystawiono łącznie z tytułu odpłatności rodziców za dzieci przebywające w pieczy zastępczej 780 upomnień i 377 tytułów wykonawczych, co dało dochód w wysokości 7.018,73 złotych na planowany 30.000 złotych. Jest to znikomy dochód i w porównaniu z kosztami, jakie ponosi powiat tytułem windykacji tych należności, niewspółmierny. Należności powiatu występują również w związku ze strefą płatnego parkowania oraz gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa. Z tytułu wieczystego użytkowania tych nieruchomości, w 2018 roku wystawiono 980 upomnień, 52 pozwy i 42 egzekucje komornicze. W zakresie dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa wystawiono 58 upomnień. Za gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa powiat uzyskuje 25% dochodów z tego tytułu i jest to oczywiści znaczny wpływ do budżetu powiatu. Strefa Płatnego Parkowania to w ciągu 2018 roku 124 upomnienia, w tym 84 tytuły wykonawcze.

Powiat Stargardzki cechuje stabilna sytuacja finansowa, połączona z istniejącymi możliwościami inwestycyjnymi. Jednak, aby zrealizować wszystkie zadania konieczne jest korzystanie ze środków zewnętrznych, pamiętając że nadmierne zadłużenie budżetu może zagrozić wywiązaniu się przez powiat z finansowania ustawowo nałożonych na niego zadań. Maksymalna granica zadłużenia i kwoty związane z jego obsługą są bowiem ograniczone.

Wykres 41. Wydatki inwestycje Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018

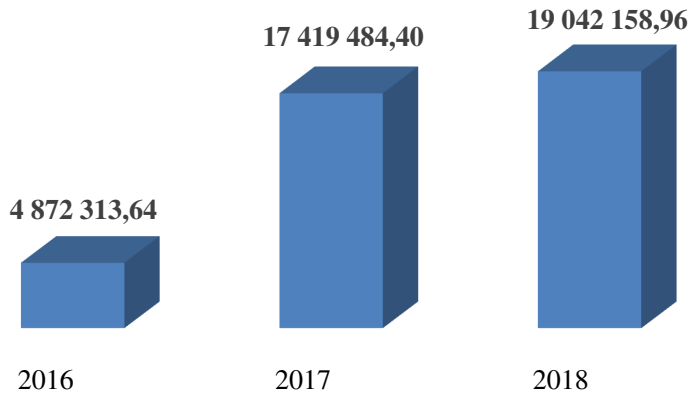

Opracowanie własne

Wykres 42. Podział wydatków inwestycyjnych na poszczególne obszary, zbiorczo, za lata 2016-2018

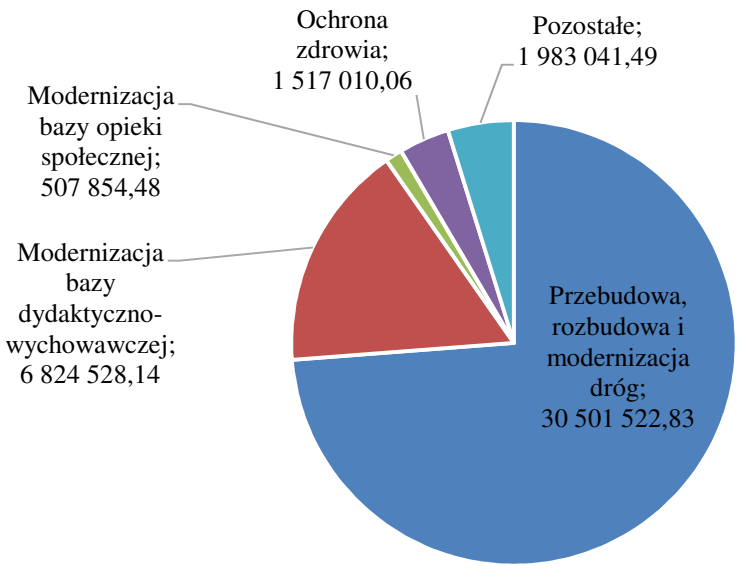

Opracowanie własne

Wykres 43. Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018

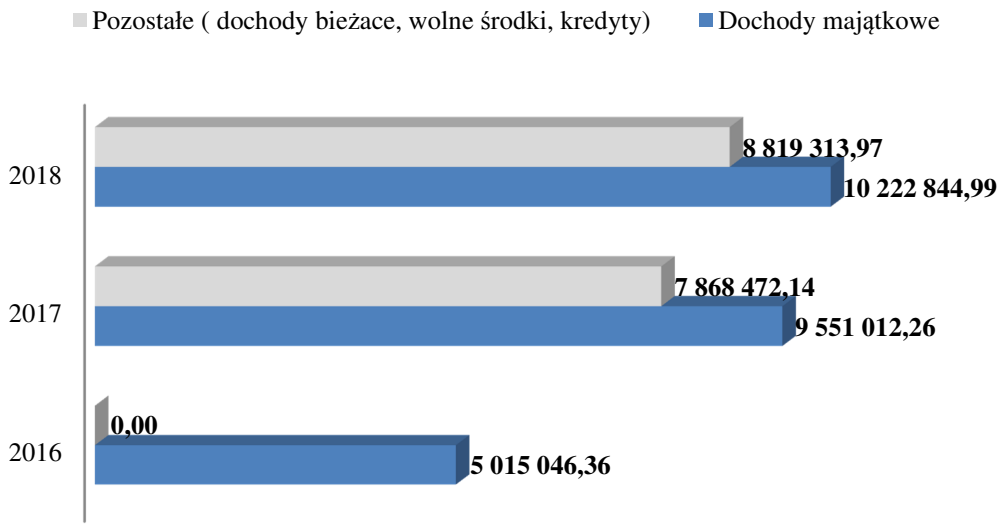

Opracowanie własne

Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Do wydatków bieżących zaliczamy: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań, dotacje i subwencje, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz wydatki na obsługę długu.

Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Wykres 44. Wydatki budżetu Powiatu w latach 2016-2018 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe

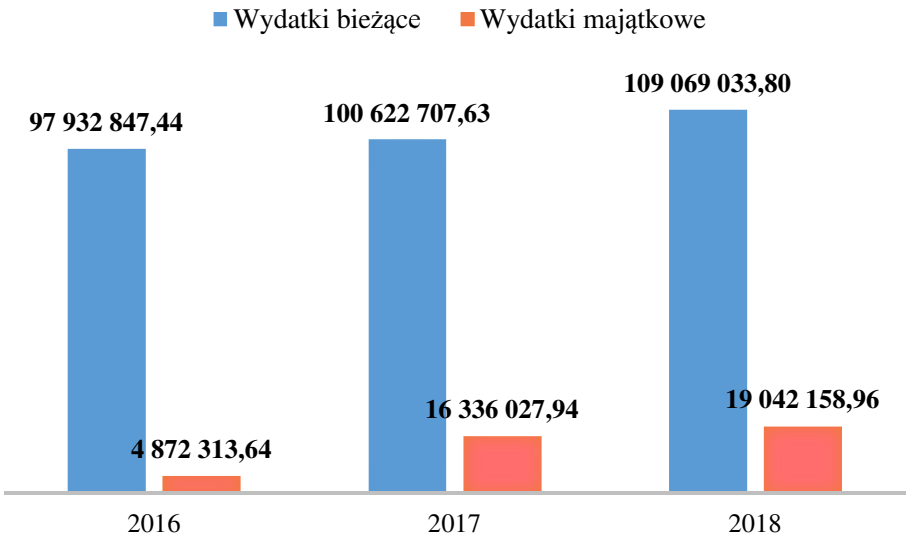

Opracowanie własne

Wydatki bieżące Powiatu Stargardzkiego szacuje się w oparciu o ograniczenia nałożone art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz o możliwości pozyskania dochodów bieżących. Pierwsze ograniczenie wyklucza możliwość uchwalenia budżetu w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Zaś drugie ograniczenie wskazuje relację, której nie można przekroczyć planując spłatę rat kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych i potencjalne spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji. Należy podkreślić, że trudno jest budować budżet wg zasady zrównoważenia wydatków bieżących dochodami bieżącymi powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki szczególnie przez powiaty, które mają ograniczone źródła dochodów bieżących. Natomiast wydatki majątkowe w oparciu o możliwości finansowe wynikające z pozyskania dochodów majątkowych, posiadania wolnych środków czy stanu zadłużenia. Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki są przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawach, a w szczególności na: zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, zadania przejęte do realizacji w drodze umowy lub porozumienia, zadania realizowane wspólnie przez jednostki samorządowe, a także na pomoc rzeczową lub finansową. Największą pozycją spośród grup wydatków bieżących stanowi grupa wynagrodzeń i składek od nich naliczanych, na którą w roku 2018 Powiat Stargardzki przeznaczył 58,95 % wydatków bieżących.

Wykres 45. Udział największych grup wydatków bieżących w latach 2016-2018

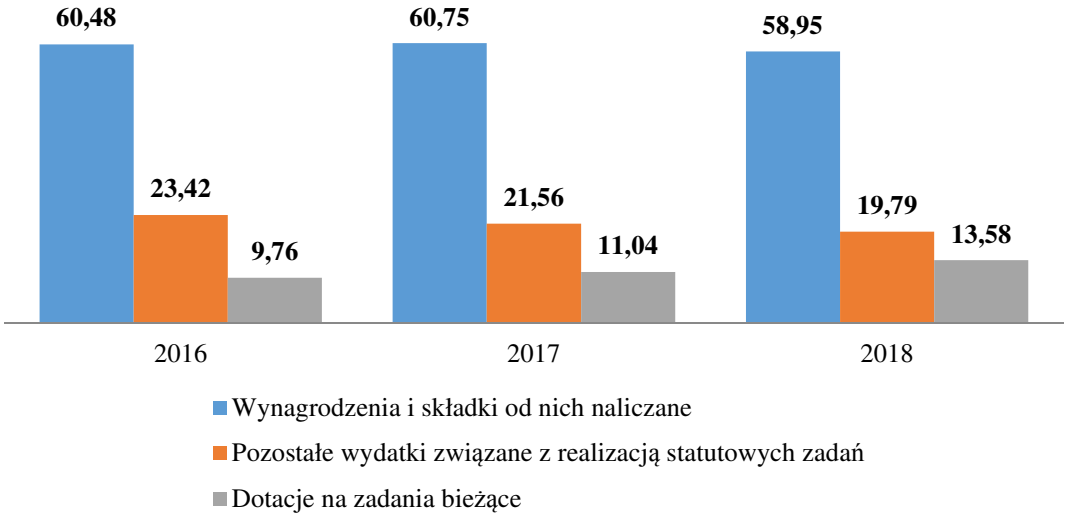

Opracowanie własne

Wykres 46. Struktura wykonanych wydatków bieżących według poszczególnych grup wydatków w roku 2018

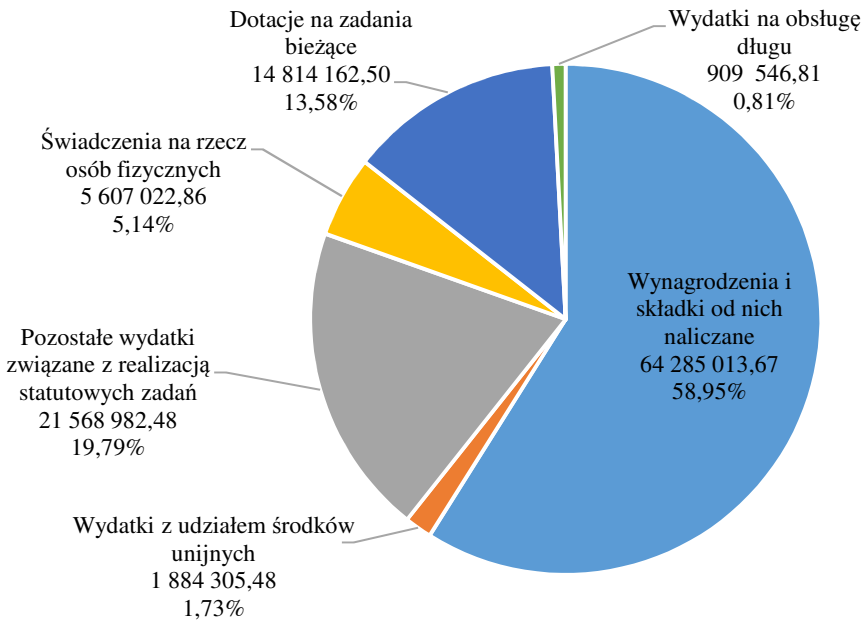

Opracowanie własne

Największy procentowy udział w zrealizowanych wydatkach ogółem przypada na wydatki w oświacie i wychowaniu oraz edukacyjnej opiece wychowawczej, następnie w transporcie i łączności, pomocy społecznej, polityce społecznej i rodzinie oraz w administracji publicznej.

Wykres 47. Wykonanie wydatków według największych działów klasyfikacji w latach 2016-2018

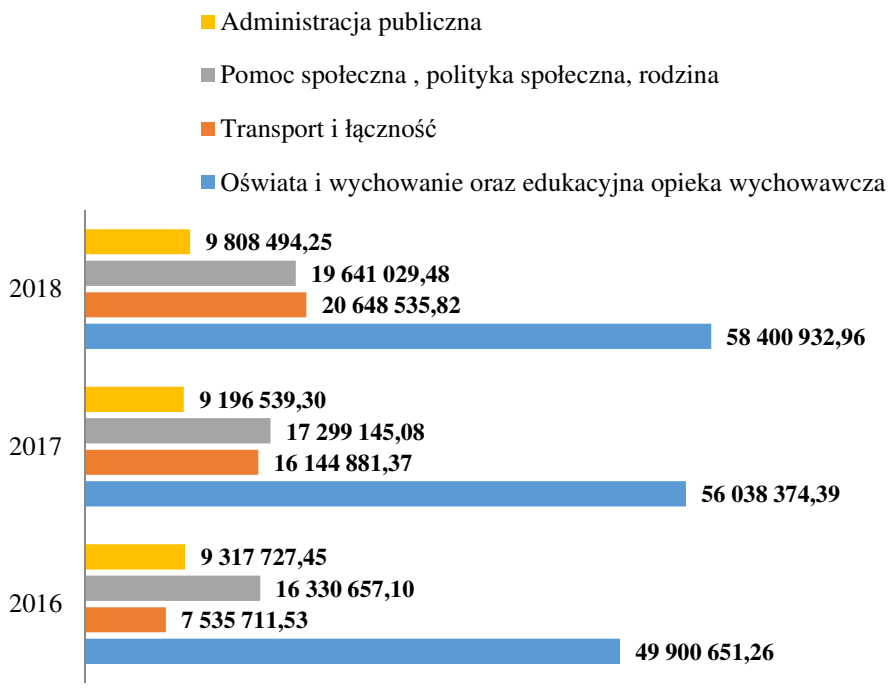

Opracowanie własne

W roku 2018 Zarząd Powiatu nie musiał zaciągać w ciągu roku kredytów na przejściowe finansowanie deficytu i zakładał lokaty terminowe przy przejściowej nadpłynności. Powiat posiada także przychody z tytułu wolnych środki z rozliczenia roku ubiegłego, które przeznacza na wydatki majątkowe oraz spłatę rat kredytów. W roku 2018 udało się spłacić część kredytu, którego raty spłat zgodnie z przyjętym harmonogramem określone były w kolejnych latach.

Relacja łącznej kwoty spłaty zobowiązań z tytułu zaciągniętego długu wraz z należnymi odsetkami do dochodów budżetowych nie przekroczyła dopuszczalnego wskaźnika, a zatem spełniony jest wymóg wynikający z przepisu art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tylko w roku 2019 nie zostanie on spełniony ponieważ planuje się restrukturyzację zadłużenia Powiatu w formie wcześniejszej spłaty istniejącego zadłużenia przez zaciągnięcie nowego długu o niższych kosztach obsługi. Nowe zapisy ustawy wynikające z art. 243 ust. 3b który daje możliwość restrukturyzacji długu przez spłatę istniejącego zadłużenia nowym długiem o niższych kosztach obsługi, co jest uzasadnione z ekonomicznego punktu widzenia. Kwota długu z tytułu zaciągniętych kredytów stanowiła 24,31% wykonanych dochodów ogółem w roku 2018.

Wykres 48. Kwota długu z tytułu zaciągniętych kredytów w latach 2018-2028

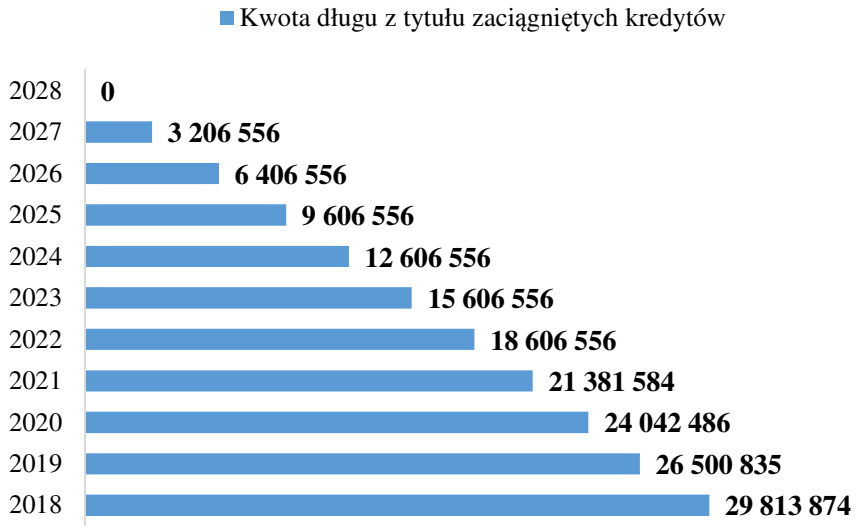

Opracowanie własne

Wykres 49. Spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów w latach 2018-2028

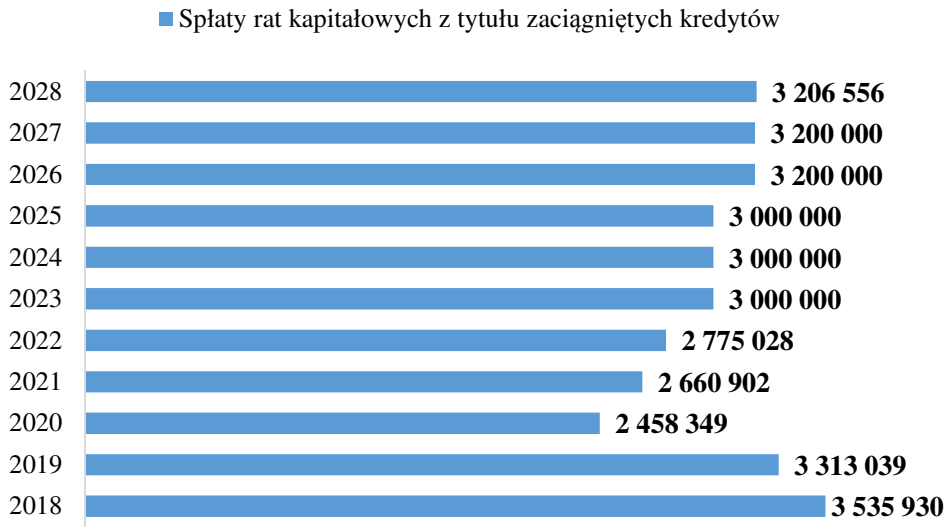

III. Podsumowanie

O kondycji finansowej danej jednostki decydują przede wszystkim możliwości inwestowania. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych dochody bieżące mogą zostać przeznaczone na wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe, natomiast dochody majątkowe pokrywają jedynie wydatki majątkowe. Różnice między wydatkami majątkowymi, a dochodami majątkowymi powiat pokrywa dochodami bieżącymi, wolnymi środkami, jeśli takie posiada lub zaciąga kredyty w banku krajowym. Z zapisu tego wynika, że możliwość realizacji zadań inwestycyjnych jest ściśle skorelowana z możliwością pozyskania środków zewnętrznych, zarówno tych z pomocy finansowej od gmin, z programów z udziałem środków unijnych jak i z budżetu państwa, kredytów oraz środków własnych powiatu, tj. sprzedaży majątku lub dochodów bieżących. Przy założeniu, że dochody bieżące są niewystarczające na pokrycie wydatków bieżących, nie będzie możliwości finansowania nimi wydatków majątkowych, a także nie będzie możliwym zaciągnięcie kredytu na sfinansowanie deficytu budżetu. Nadmierne zadłużenie budżetu może zagrozić wywiązaniu się przez powiat z finansowania ustawowo nałożonych na niego zadań, bowiem maksymalna granica zadłużenia i kwoty związane z jego obsługą są ograniczone. Dlatego też bardzo ważnym zadaniem jakie stoi przed powiatem to podejmowanie szeregu działań mających na celu racjonalizację wydatków budżetowych i to we wszystkich sferach działalności samorządu oraz zintensyfikowanie działań w zakresie wysokiej realizacji dochodów budżetowych.

Największym obciążeniem dla budżetu powiatu są wydatki związane ze sferą oświatową. Stanowią one corocznie ok 50% wszystkich wydatków. Część oświatowa subwencji ogólnej przekazywana powiatowi od wielu lat nie pokrywa wydatków bieżących powiatowej oświaty, nie wspominając już o wydatkach majątkowych, które pokrywane są z dochodów własnych powiatu, a są istotnym elementem podnoszenia jakości i atrakcyjności edukacyjnej powiatu. Znaczny odsetek wydatków oświatowych to dotacje przekazywane dla prowadzących publiczne i niepubliczne jednostki systemu oświaty. Z roku na rok wzrasta wielkość przekazywanej dotacji, jednak nie jest to skorelowane z wynikami egzaminów maturalnych czy zdawalnością egzaminów zawodowych, a które świadczą o przygotowaniu absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy. Wiele zastrzeżeń budzi również sposób naliczania kwoty dotacji comiesięcznie przekazywanej do placówek. Brana jest pod uwagę rzeczywista liczba uczniów w danym miesiącu, a nie ta wskazana w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Powiat dostaje część oświatową subwencji ogólnej w wysokości obliczanej wg stanu uczniów na dzień 30 września i w ciągu roku nie ma możliwości jej zwiększenia. Jest to sytuacja odwrotna niż w przypadku szkół niepublicznych.

W kategorii perspektywicznej oświata jest jedną z najważniejszych inwestycji, która w krótkim czasie może przynieść nieocenione korzyści. Do wyzwań stojących przed samorządem należy zwłaszcza podnoszenie jakości edukacji oraz większego jej powiązania z rynkiem pracy. Aby tak się stało, powiat powinien podążać za dokonującymi się zmianami, poszukiwać nowych rozwiązań, modyfikować dotychczasowe sposoby działania, usprawniać i doskonalić metody zarządzania oświatą. Dodatkowo zmienność trendów demograficznych,

czyli przede wszystkim mniejsza liczba uczniów, stawiają powiat przed koniecznością weryfikacji dotychczasowych sposobów zarządzania i poszukiwania nowych rozwiązań. Z tym problemem związana jest potrzeba racjonalizacja sieci szkół oraz zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej. Wobec powyższego należy prowadzić racjonalną politykę oświatową, wyznaczając odpowiednie kierunki działania, spełniając oczekiwania społeczności lokalnej oraz wpisując się w ogólną politykę państwa.

Zgodnie z prognozami demograficznymi dla Polski i województwa zachodniopomorskiego liczba ludności wykaże tendencję malejącą. Do roku 2035 liczba ludności Powiatu Stargardzkiego będzie systematyczne maleć, przez kolejne 15 lat szacowany jest ubytek ludności nawet o 5.000 osób. Zmieni się również struktura wiekowa ludności. Według prognoz obniży się udział ludności w wieku produkcyjnym oraz w wieku przedprodukcyjnym. Jest to zjawisko niepokojące, gdyż są to najbardziej mobilne grupy społeczne, jeśli przeniosą się w inne regiony to powiat straci na konkurencyjności, a w dalszej perspektywie wpłynie to negatywnie na rynek pracy w powiecie, a także doprowadzi do starzenia się społeczeństwa i bezwzględnego spadku jego liczebności, a w konsekwencji do pogorszenia się podaży siły roboczej na rynku pracy. Najważniejszym i najbardziej czytelnym efektem kryzysu demograficznego będzie znaczna przewaga ludności w wieku emerytalnym nad grupą dzieci i młodzieży.

Stopa bezrobocia w Powiecie Stargardzkim osiągnęła już poziom bezrobocia naturalnego. Szczególnie mocno dotyka osoby objęte III profilem pomocy tzn. takie które są najbardziej oddalone od rynku pracy i dla których zarezerwowane są wyłącznie działania w postaci Programu Aktywizacja i Integracja, pomoc doradcy klienta oraz programy specjalne. Dzisiejszy rynek pracy często jest określany jako rynek pracownika i będzie to w Polsce, i również w powiecie, zjawisko długofalowe. W ostatnich latach rynek pracy wyraźnie przeszedł do modelu niedoborów pracowników. Wielu pracodawców odczuwa trudności rekrutacyjne, do tego dochodzi również presja płacowa ze strony pracowników. Dodatkowo, pracodawcy, coraz częściej muszą walczyć z rotacją pracowniczą, a także chcąc przyciągać nowych kandydatów są zmuszeni do poprawy warunków zatrudnienia. Problemy kadrowe dotykają również jednostki organizacyjne powiatu. W ciągu roku 2018 ogłaszane były nabory na wolne stanowiska urzędnicze m.in. w Wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru – 19 naborów, z czego pozytywnie rozstrzygnięto 5, nie rozstrzygnięto pozytywnie dwukrotnego naboru na stanowisko Informatyka. Niedobór pracowników dotyka również działy księgowości jednostek powiatowych. Wakaty występują we wszystkich inspekcjach i służbach. W najbliższych latach nasili się problem pozyskanie pracowników w danych dziedzinach i powiat stanie przed wyzwaniem rozwiązania tego problem poprzez ograniczenie relatywnego nadzatrudnienia w danej komórce na rzecz uzupełnienia braków kadrowych w innych komórkach, lepsze zarządzania zasobami pracowniczymi i skuteczne organizowanie pracy.

W Powiecie Stargardzkim zaobserwować można, co ma odzwierciedlenie w całym kraju, proces starzenia się społeczeństwa - znaczna przewaga ludności w wieku emerytalnym nad grupą dzieci i młodzieży. Jest to kolejny problem demograficzny, z jakim przyjdzie się zmierzyć władzom powiatu w najbliższych latach. Przebieg i następstwa starzenia się Polaków będą wymagać większej uwagi eksperckiej i społecznej, w tym również intensyfikacji działań o charakterze edukacyjnym na temat zdrowia, zorganizowanie

odpowiedniego zaplecza diagnostycznego i operacyjnego w powiecie oraz sprawnego i skutecznego systemu pomocy osobom starszym i przewlekle chorym. Niewątpliwie dużą rolę będą tu odgrywać powiatowe jednostki pomocy społecznej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej w Dolicach oraz Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej, dla którego Powiat Stargardzki jest organem tworzącym. Szpital od kilku lat boryka się z problemami finansowymi, powiat jako organ tworzący od 2015 roku pokrywa ujemny wynik finansowy jednostki. Do chwili obecnej powiat przekazał szpitalowi ponad 8,7 mln złotych na pokrycie straty, za rok 2018 do pokrycia pozostaje kwota ponad 4,8 mln złotych. Ze względu na ograniczone środki budżetowe, jakimi dysponuje powiat, konieczność realizacji zadań własnych, może zaistnieć sytuacja braku możliwości wygenerowania w budżecie powiatu w kolejnych latach środków na pokrycie ujemnego wyniku szpitala. W najbliższym okresie musi nastąpić optymalizacja kosztów funkcjonowania szpitala, nawet kosztem radykalnych rozwiązań. Sytuacja szpitala jest sytuacją trudną, na którą wpływa przede wszystkim sposób finansowania jednostki z budżetu państwa, jednakże mamy świadomość, że powiat nie może funkcjonować bez szpitala, a z drugiej strony musi realizować swoje ustawowe zadania i zabezpieczać na nie środki w określonej wysokości.

Dużym wyzwaniem przed władzami samorządu powiatowego jest i będzie infrastruktura drogowa powiatu, która jest jednym z ważniejszych elementów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju całej gospodarki. Poprzez rozwój infrastruktury drogowej zwiększa się dostępność komunikacyjną, zarówno do ośrodków gospodarczych i centrów miejskich, instytucji publicznych, a także do terenów o znaczeniu turystycznym oraz obszarów wiejskich. Konieczność zdynamizowania rozwoju gospodarczego powiatu wymusza w sposób bezpośredni rozwój infrastruktury drogowej, gdyż stan tej infrastruktury jest kluczowym czynnikiem stymulującym wzrost ekonomiczny, jest również jednym z najważniejszych kryteriów oceny poziomu jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Na koniec 2018 roku Powiat Stargardzki zarządzał siecią 582,383 km dróg publicznych kategorii powiatowej. Większość tych dróg nie spełnia wymogów definicji dla tej kategorii wynikającej z art.6a ust.1 ustawy o drogach publicznych, znaczna ich część powinna posiadać co najwyżej kategorię gminną lub posiadać status dróg wewnętrznych. Wszystkie jednak wymagają przebudowy bądź odtworzenia. Powiat od wielu lat, ogranicza kilometraż własnych dróg oraz poprawia ich stan, w ramach pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno z budżetu państwa, budżetu Unii Europejskiej, jak również zawiera porozumienia z gminami powiatu, podejmując uchwały o zmianie kategorii niektórych dróg z powiatowych na gminne zachowując ich publiczny status oraz realizując inwestycje drogowe przy współudziale pomocy finansowej gmin powiatu. W 2019 roku pojawił się nowy mechanizm współfinansowania przez państwo przebudowy dróg powiatowych – Fundusz Dróg Samorządowych, wcześniej aplikowaliśmy o środki w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 oraz środki unijne. Każdy z tych programów wymaga wkładu własnego powiatu. Dzięki racjonalnej gospodarce finansowej oraz wypracowanemu modelowi współpracy z gminami powiatu, ostatnie kilka lat działań samorządu w obszarze drogownictwa są widoczne, jednak to wciąż za mało. Bezpieczna sieć komunikacyjna jest priorytetem władz powiatowych i stąd konieczność

w dalszym ciągu prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej, aby nie dopuścić do braku możliwości zabezpieczenia środków na wkłady własne do projektów drogowych i nie tylko.

Mając na uwadze sytuację społeczno-gospodarczą, uwarunkowania prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego, a także czynniki związane z sytuacją finansową powiatu, m.in. niska samodzielność finansowa, zakres realizowanych ustawowych zadań, stan zadłużenia SPWZOZ, wielkość wskaźnika spłat zobowiązań, realizacja przyszłych budżetów wymagać będzie podejmowania szeregu działań mających na celu dalszą racjonalizację wydatków budżetowych i to we wszystkich sferach działalności samorządu oraz zintensyfikowania działań w zakresie wysokiej realizacji dochodów budżetowych.

STAROSTA
Iwona Wiśniewska

DYREKTOR
Wydziału Budżetu
Anna Stefańska

SKARBNIK POWIATU
Mirosława Makarska-Banaszak

Spis map

Mapa 1. Położenie Powiatu Stargardzkiego na mapie województwa……4

Mapa 2. Podział administracyjny Powiatu Stargardzkiego……5

Spis tabel

Tabela 1. Ludność Powiatu Stargardzkiego na tle powiatów ościennych i województwa zachodniopomorskiego w 2017 roku……..5

Tabela 2. Inwestycje w infrastrukturze drogowej realizowane na terenie poszczególnych gmin, w tym wkład finansowy gmin w latach 2016-2018…… ……..17

Tabela 3. Ruch mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Dolicach w 2018 roku…….....…25

Tabela 4. System pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej w Powiecie Stargardzkim w 2018 roku…….…26

Tabela 5. Rodzaj i kwota świadczeń na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych w 2018 roku……..32

Tabela 6. Uczestnicy Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2018 roku……..……..43

Tabela 7. Uczestnicy Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2016-2018 roku……..43

Tabela 8. Współpraca z przedsiębiorstwami……...…..48

Tabela 9. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w 2018 roku……...….50

Tabela 10. Zawody o najwyższym stopniu zdawalności egzaminów zawodowych w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki w 2018 roku……..50

Tabela 11. Wyniki egzaminu maturalnego 2018 po sierpniowych egzaminach poprawkowych w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki……..….51

Tabela 12. Wyniki egzaminu maturalnego 2018 po sierpniowych egzaminach poprawkowych w szkołach niepublicznych dotowanych przez Powiat Stargardzki……..…51

Tabela 13. Dane statystyczne dotyczące liczby łóżek, pacjentów, udzielonych porad oraz wykonanych zabiegów……..……63

Tabela 14. Dane statystyczne dotyczące przeciętnego zatrudnienia w roku obrotowym z podziałem na grupy zawodowe……..…65

Tabela 15. Wykonanie planu finansowego SP WZOZ w latach 2016-2018……68

Tabela 16. Informacja z wykonania sprawozdania finansowego SP WZOZ w latach 2016-2018……..……..….68

Tabela 17. Zestawienie wskaźników sporządzonych na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2017……..……..70

Tabela 18. Prognoza na lata 2018-2020…….……..…71

Tabela 19. Zestawienie środków otrzymanych przez SPWZOZ w Stargardzie…….…..78

Tabela 20. Zakres działania Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru i sposób ich realizacji w 2018 roku……..….…….94

Tabela 21. Poniesione wydatki na zadania z zakresu geodezji i kartografii w latach 2015-2018…… 95

Spis wykresów

Wykres 1. Prognoza ludności powiatu do roku 2035……...…6
Wykres 2. Prognoza ludności Powiatu Stargardzkiego wg grup ekonomicznych do roku 2035…….6
Wykres 3. Liczba podjętych uchwał przez Radę Powiatu Stargardzkiego…….…...10
Wykres 4. Liczba podjętych uchwał przez Zarząd Powiatu i wydanych zarządzeń Starosty Stargardzkiego……..……..…11
Wykres 5. Łączna długość dróg krajowych, wojewódzkich, gminnych i powiatowych przebiegających przez Powiat Stargardzki w 2018 roku……..……...….15
Wykres 6. Nakłady bieżące i inwestycyjne w sferze drogowej w latach 2015-2018…….…...16
Wykres 7. Pozyskane dochody zewnętrzne na inwestycje drogowe w latach 2016-2018……..…18
Wykres 8. Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu z podziałem na wiek i niepełnosprawność w 2018 roku…….…...27
Wykres 9. Liczba dzieci pochodzących z gmin Powiatu Stargardzkiego i innych powiatów, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Stargardzkiego oraz wysokość dochodów z tytułu ich utrzymania……..……..28
Wykres 10. Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Stargardzkiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu oraz wysokość wydatków poniesionych przez Powiat Stargardzki na ich utrzymanie……...….28
Wykres 11. Koszt funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018…….29
Wykres 12. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w 2018 roku……..……..29
Wykres 13. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018…….…….……...30
Wykres 14. Koszt funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018…….…...34
Wykres 15. Koszt funkcjonowania instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Stargardzkim w latach 2016-2018…….……34
Wykres 16. Liczba osób, organizacji korzystających z różnych form rehabilitacji oraz kwota na to przeznaczona w 2018 roku……..……...37
Wykres 17. Liczba osób i wysokość środków wypłaconych w 2018 roku w poszczególnych obszarach programu „Aktywny samorząd" Moduł I…….……..…38
Wykres 18. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności……..39
Wykres 19. Liczba wydanych legitymacji i kart parkingowych…….……..39
Wykres 20. Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Stargardzie w latach 2016-2018……..……..40
Wykres 21. Liczba oddziałów i uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej i Zespołu Szkół Nr 5 (oddziały specjalne) w roku szkolnym 2018/2019……..……...41
Wykres 22. Liczba udzielonych porad prawnych w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018…….……42
Wykres 23. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki……...47
Wykres 24. Dynamika rozwoju kształcenia zawodowego w Powiecie Stargardzkim w roku szkolnych 2005/2006, 2017/2018, 2018/2019……48
Wykres 25. Zdawalność matury w szkołach prowadzonych przez Powiat Stargardzki po sierpniowych poprawkach 2018 rok……..……51
Wykres 26. Kwota przekazanej dotacji z budżetu Powiatu Stargardzkiego dla szkół i placówek niepublicznych oraz szkół publicznych……..……...52

Wykres 27. Wielkość część oświatowej subwencji ogólnej podawana w październiku roku poprzedzającego rok budżetowy i ostateczna jej kwota na rok budżetowy w latach 2015-2019……...53
Wykres 28. Wielkość część oświatowej subwencji ogólnej w stosunku do wydatków bieżących oświatowych w latach 2015-2019……...……54
Wykres 29. Liczba pacjentów poszczególnych oddziałów hospitalizowanych w SPWZOZ w Stargardzie w 2018 roku……..……..….62
Wykres 30. Wysokość środków budżetu Powiatu Stargardzkiego przeznaczona na pokrycie ujemnego wyniku finansowego SPWZOZ w Stargardzie za lata 2015-2018…….....69
Wykres 31. Liczba decyzji o pozwoleniu na budowę i korespondencji wpływającej do wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa …….…91
Wykres 32. Liczba zarejestrowanych pojazdów na terenie Powiatu Stargardzkiego…….…92
Wykres 33. Liczba wygenerowanych profili kandydata na kierowcę i wydanych praw jazdy ……..…92
Wykres 34. Liczba wygenerowanych biletów systemu QMS od 15 maja do 31 grudnia 2018 roku….93
Wykres 35. Dochody i wydatki budżetu Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018……98
Wykres 36. Dochody i wydatki budżetu Powiatu Stargardzkiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2016-2018……99
Wykres 37. Dochody budżetu Powiatu w podziale na dochody bieżące i majątkowe w latach 2016-2018……...100
Wykres 38. Graficzna prezentacja zrealizowanych dochodów według źródeł ich pochodzenia w roku 2018……..100
Wykres 39. Największe tytuły dochodów własnych Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018…101
Wykres 40. Dochody własne Powiatu Stargardzkiego z tytułu wpływów z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (§ 0490) w latach 2016-2018……..102
Wykres 41. Wydatki inwestycje Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018…….....103
Wykres 42. Podział wydatków inwestycyjnych na poszczególne obszary, zbiorczo, za lata 2016-2018…….……104
Wykres 43. Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych Powiatu Stargardzkiego w latach 2016-2018…….…104
Wykres 44. Wydatki budżetu Powiatu w latach 2016-2018 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe …….……105
Wykres 45. Udział największych grup wydatków bieżących w latach 2016-2018……...….106
Wykres 46. Struktura wykonanych wydatków bieżących według poszczególnych grup wydatków w roku 2018…….……106
Wykres 47. Wykonanie wydatków według największych działów klasyfikacji w latach 2016-2018…….…107
Wykres 48. Kwota długu z tytułu zaciągniętych kredytów w latach 2018-2028…….…108
Wykres 49. Spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów w latach 2018-2028……108